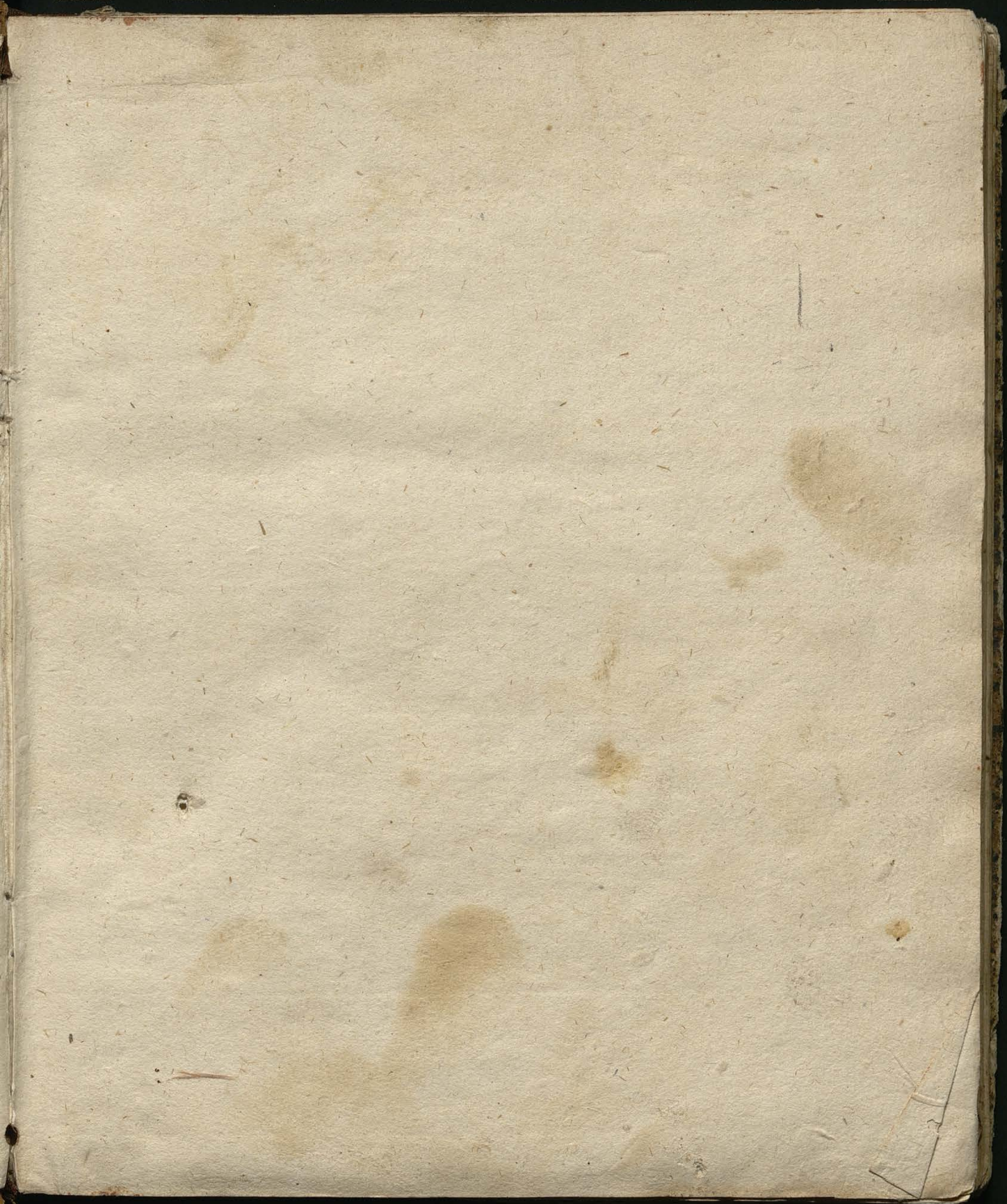
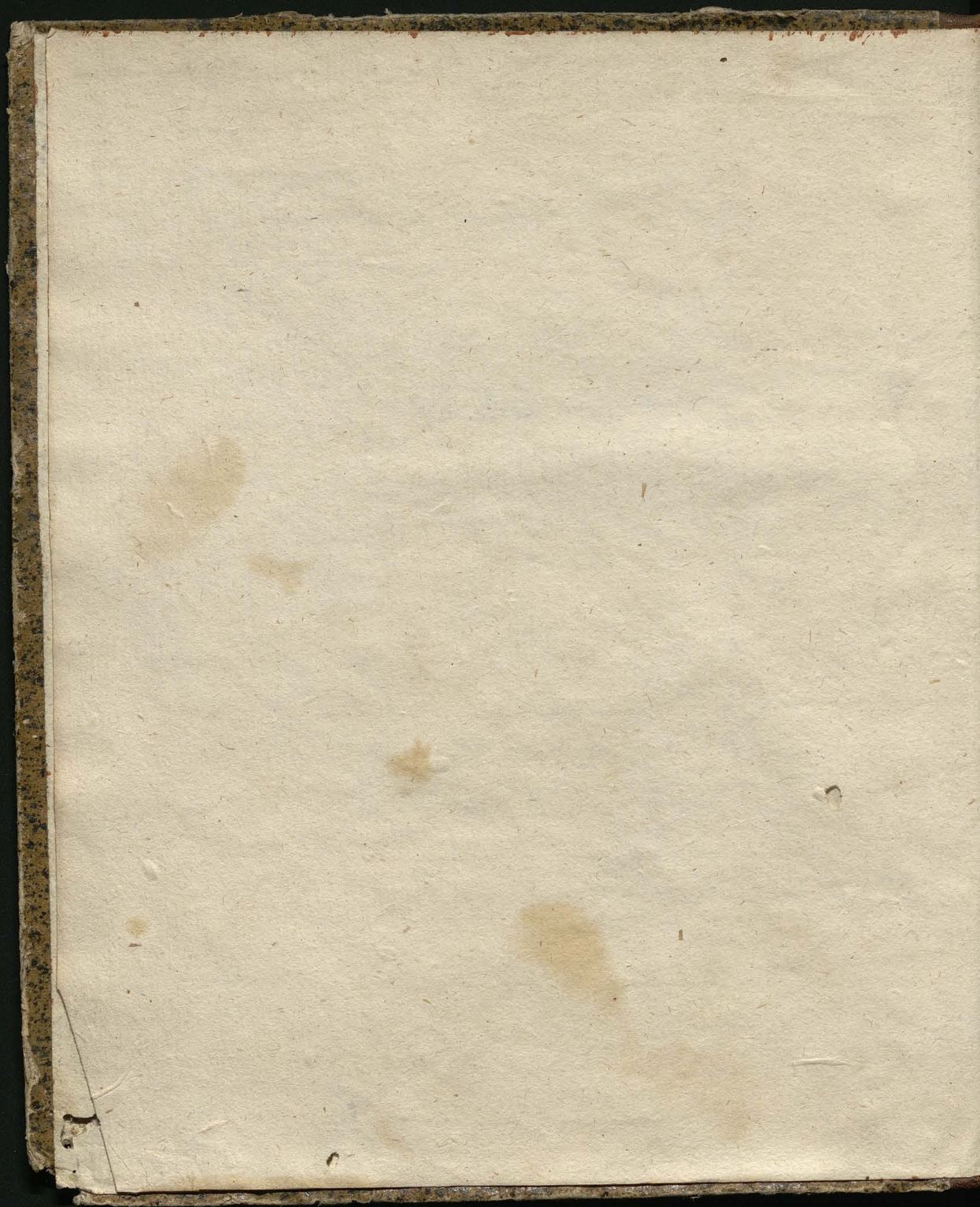
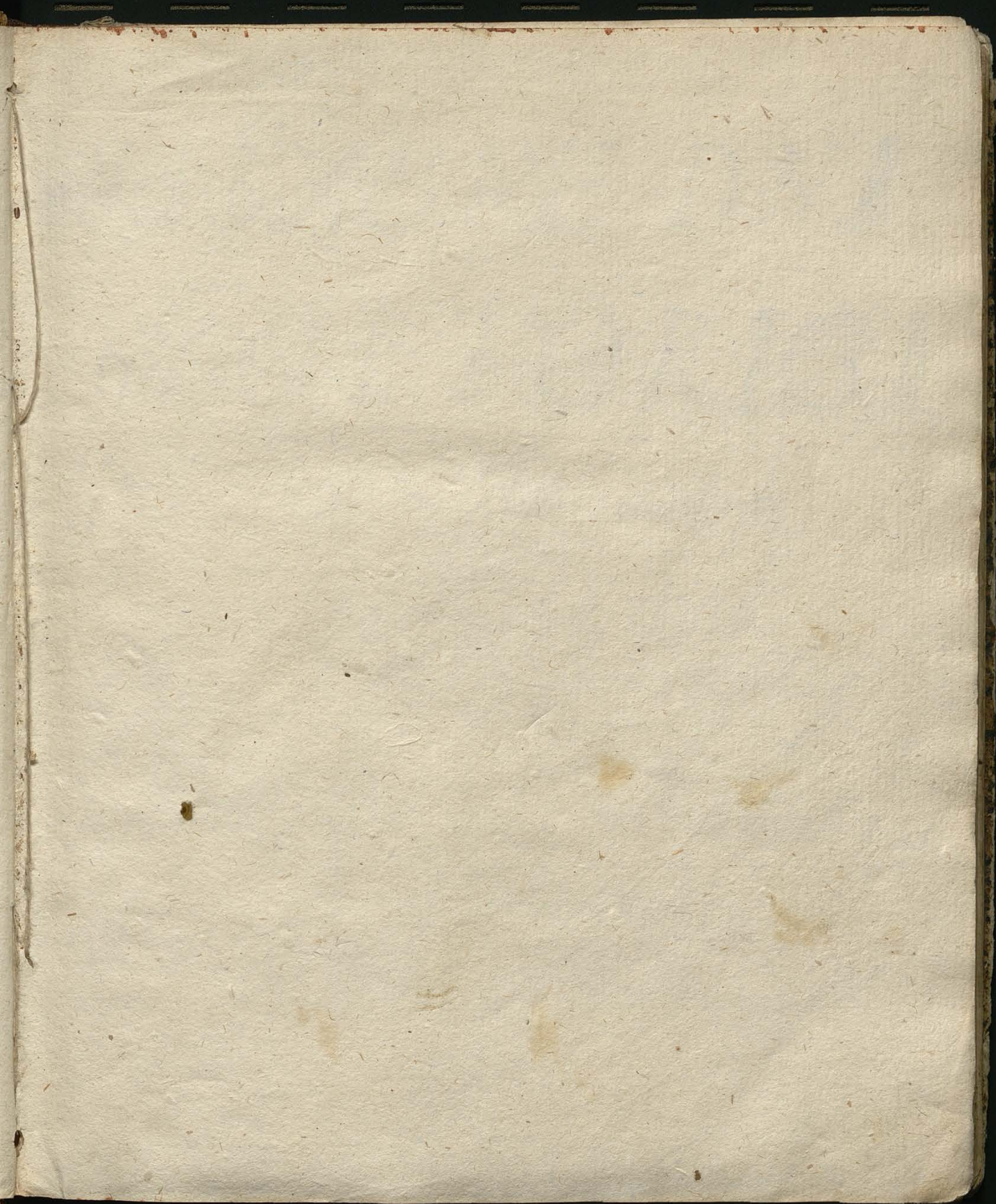
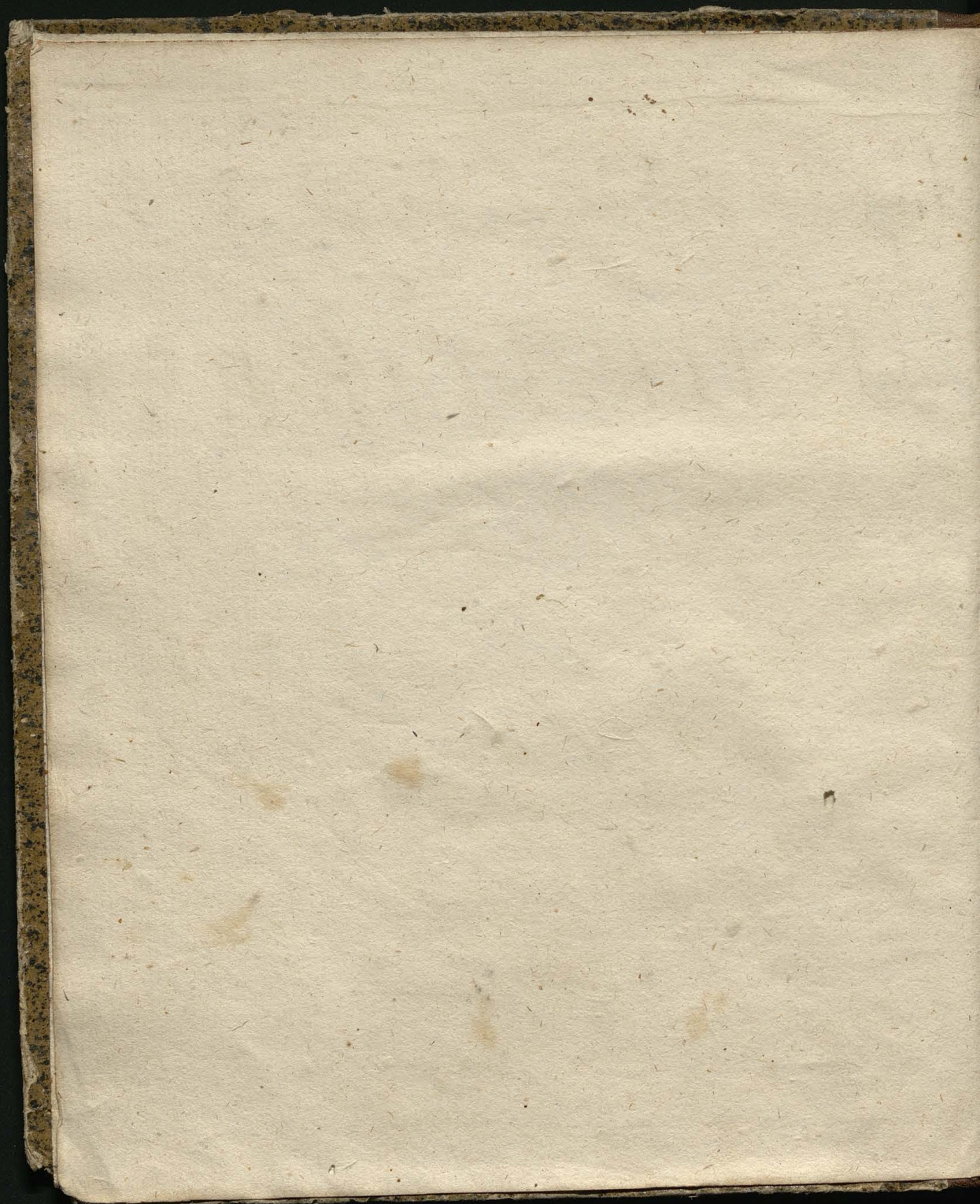

N. Inv. 6822

B.

INNOMINE DNI

RHETORICA

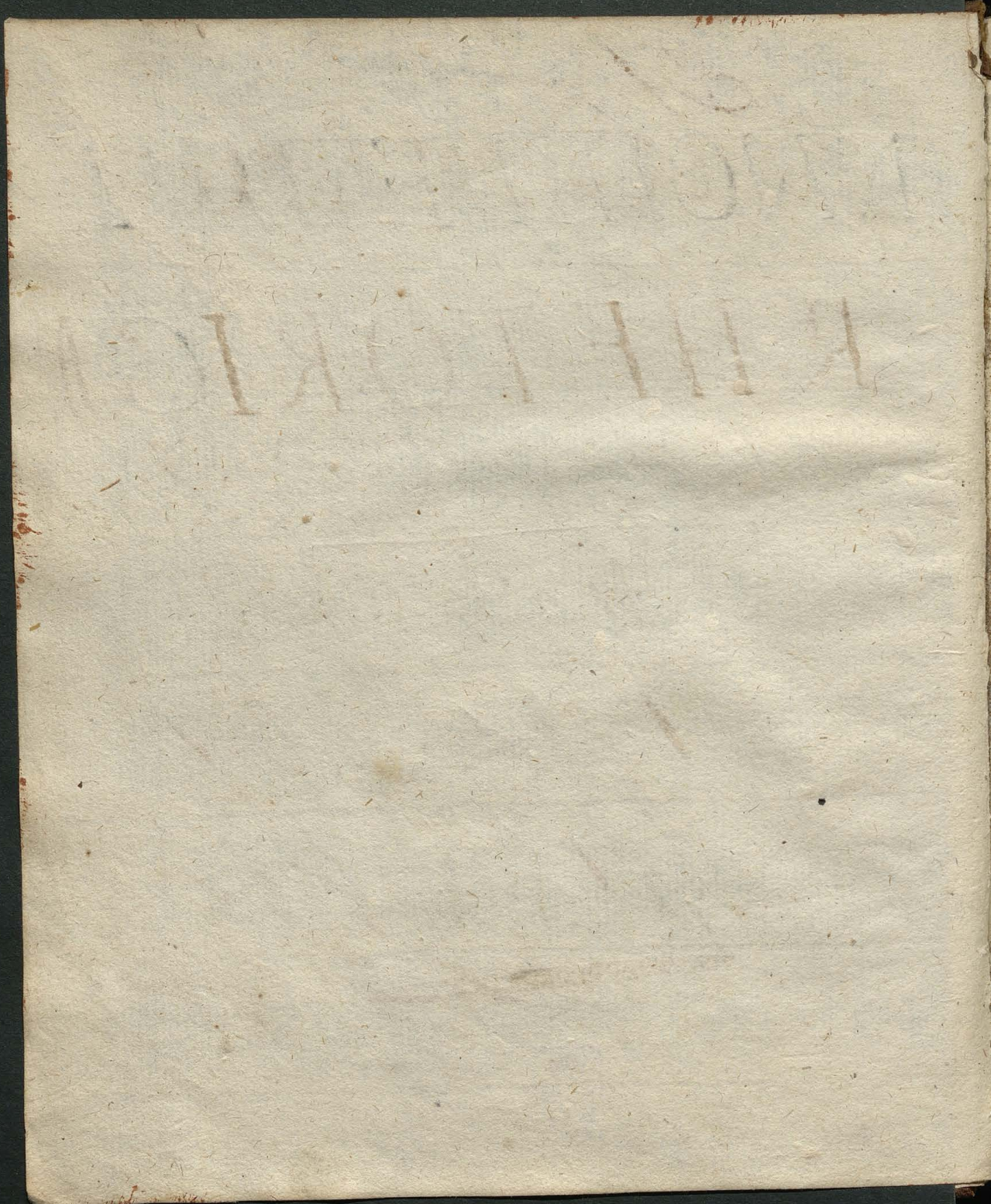
Stanislai Przerembiski
scripta

Petrovici 1755.

finita, ultima Junij

Ad Majus Pietatis
Incrementum.

R. M. C. T. O. R. I. C. A.

Docens et utens.

Docens brevibus Praeceptis

Utens vero praxi eorundem

CONSTANS.

Nobilissima Juventuti in Collegio Petri-
coviensi Scholarum Piarum.

I. L. L. U. S. T. R. A. T. A.

ANNO
Ere vulgaris 1754 in annum.

1755

PRÆLOCUTIÖ

Ad Eloquentiæ Candidatos.

Duo eaque maxima initio initio mecum exponendi sunt. Lectissimi, alterum ne præstantissimam Eloquentiæ Disciplinam vobis Commendam videret enim rem ea se Dignam rem non vulganter ubique Gentium Collaudatam rem omnium animos suavitæ trahentem rem denique omnium complectentem veluti indicaret alterum quod ab artium Præceptoribus initio sua Commendationi fieri amat hæc ego de me silere volui ne aut Dignos offenderem Magistros aut multos ejusdem Instituti Præceptores Tenere fortasse in eundem Sensum inclinarem spero enim futurum ut me tacente res ipsa loquatur vobis Dignitatem artis quam profiteremini spero etiam in me de mea voluntate a Studio ita vos post hæc sensuros, ut neque me vobis prævisse pudeat nec vos, nisi ipsi nolitis, me Duce sub signis Reginae artium Eloquentiæ militasse peniteat.

R A T I O . .

Seu Partitio totius operis

Universam Rhetoricam docentem secundum ejus
 Genera in tres partes distinguemus et primo præce-
 pta brevissima Generis Demonstrativi Deliberativi et
 Judicialis præmittemus tandem in Rhetorica utente
 Exempla Præceptorum adjungemus hæc autem Exam-
 pla continebunt materiam partim Scholasticas partim
 Civiles et Politicas partim Sacras tum etiam
 Officiosas præces Gratulationum, Salutationum
 Valedictionum per Epistolas et Orationes ut ni-
 mitum multiforini adolescentum In doli præmissa
 materiarum semente ea cu quam Imagis aduersus
 Genioque suo accommodare senserint messem colligere
 liceat utilissimam.

R H E T O R I C A

Docens.

C A P U T I mū

Rhetorica quæ est ars ornate graviter et copiose
 et copiose

et copiose loquendi ad Materiam sicut revocat omnem Quæstio-
nem ad dicendum propositam hæc Quæstiones aliæ Di-
cuntur Theses aliæ Hypotheses.

Quæstionibus autem genus Demonstrativum habet
Tandem; utuperiam; honestat em turpitudinem
pro Materia Svasio Disvasio utilitas et Detrimen-
tum sunt propria Generis Deliberativi, Accusatio et
Defensio Punio et Impunitas sunt Materie
Generis Judicialis...

Finis et Officium Rhetorica est persuadere, et apposite
ad id ducere nimirum docendo movendo Delectando
huc pertinet at candidatus Eloquentie naturâ valeat ad
hanc Disciplinam ut artem Præceptorum capiat ut
Exercitationem n̄ negligat tandem Immitationem
improbo licet labore in se traducat.

Et quoniam tres præcipue partes Rhetorica sunt nempe
Inventio Dispositio et Elocutio / addemus etiam pro-
nuntiationem / quare Singulorum Præcepta hæc sunt

CAPUT. 2dum

De Inventione

In Inpria Genere Quæstionum Orator persuadeat

persuadet Fide Conciliata et motu exitate fidem
vero conciliat Argumentis et Argumentationi
bus motum autem excitat Amplificatione et
et Affectu Argumenta seu Rationes sive illa
certa sive probabiles sive dubia sint. summuntur
ex Locis intrinsecis vel Extrinsecis quorum primi
sunt nempe sexdecim. Definitio, Enumeratio
Partium, Notatio, Conjugata, Genus, Forma
Similitudo, Dissimilitudo, Contraria, Repu-
gnantia, Adfuncta, Antecedentia, Consequentia
Causa, Effecta, Comparatio, postrema sunt sex.
nempe Prajudicia, Tama, Tabula Jurjurandi
Tormenta Testes.

§ I

Loci Oratorij primi Generis

Definitio qua explicat Naturam rei alia est essentialis
alia n' et haec postremum ita Communis est Oratoribz
sicut prior Philosophis utraqz harum una arte con-
ficiatur et demum utraque varijs modis divi solent
ut vqz per negationem et affirmationem an Tu Popu-
lum Romanum illum esse putas qui constat ex is
qui mercede Conducunt qui impellunt ut vim afferant

Magistratibus ut obideant Senaturn optent quotidie
eadem. Cicero pro Domo sua

Notatio

Quae originem vocum explicat et conjugata seu unius
vocabuli per multos modos variatio valent ad for-
mandam Orationem v.g. Jam hoc ferrem; ferme sic
fieri accepimus ut Regum afflictæ fortunæ favite
multorum opes alliciant ad misericordiam maxime
eorum qui aut Reges sunt aut vivunt in Regno aut
Regale illis nomen Cicero pro lege Manilia.

Enumeratio Partium

Aliquid totum in suas partes distribuimus in partes
videlicet vel subjectivas ut virtus in temperantiam
Injustitiam, v. integritates ut corpus in Caput manus
pedes v. essentielles ut homo in animam et corpus
fit duobus modis nimirum per affirmationem et ne-
gationem v.g. Ecce jam antenuis ætatis Circulus voluitur
et adhuc vales oculi puro lumine vigent pedes inprimunt
certa vestigia auditus penetrabilis, dentes can didi vox so-
nora d. V. Hieronymus.

Genus

Quod in se duas aut plures formas sui similes continet
forma seu species est pars suo Genere subjecta; hi duo
loco ad amandum valent si illis cum sale Pheor
utat v.g. sceleratus est quia homicida quia ferox quia
ebrius quia sordidus quia mendax fit etiam ex hoc fonte
inductio ubi ex pluribus Partibus aliquid universale
infertur v.g. Romulus fratrem suum regnantem scire
non potuit

5
n̄ potuit nec Pompeium Caesar non Augustus Antoniu^m
igitur aequo animo fere Consortem Imperij

Similitudo et Dissimilitudo. prior est rerum dispa-
ritum inter se Collatio altera vero est quae ex re simili
et dissimili colligit uterque fons fit vel inter plu-
res res vel inter rem et rem uterque in qualitate
consistit propter distinctionem a Comparatione
quae in re tanta v̄ quanta fundat.

Comparatio per quam duo vel plura in aliquo tertio
sibi communi conferuntur fit autem v̄ a majori ad
minus vel a minori ad majus vel a par ad par.

Repugnantia quae de eodem simul affirmari non
possunt, genera hujus fontis sunt disparata opposita
adversa privantia relata negantia v̄ bellum est
pemiciosum pax ergo utilis.

Adjuncta. quae rem vel Personam comitantur, v̄
subsequuntur Personarum adjuncta haec sunt
Genus, Patria, sexus aetas adulectio habitus Corporis
fortuna natura animi ab hac fons uberrimus est O-
ratoribus modo non leviter adjuncta sumuntur.

Antecedentia quae cum re necessaria sunt Conjuncta
ut vulnus cordis mortem antecedit, consequentia
vero

Verò quæ necessario ex antecedenti inferuntur vix mortuus
est ergo vidit.

Causa. sive ad cuius vi aliquid fit quadruplex est
nempe materialis, formalis, efficiens et Finalis.

Effecta. sive ea quæ sunt orta ex causis totidem
habent quod et Causa.

§ II.

Loci Oratorij secundi Generis seu fon-
tis extrinseci.

Prajudicia sunt cum in Simili vel eadem Causa ali-
quid aliquando Judicandum est
Fama seu rumor est Testimonium vulgi quod habet
authoritatem nisi malitia irrepserit.

Tabula seu Scriptura. et hæc vel publicæ ut Leges
vel private uti Hierographa.

Tormenta in quorū veritas a Regis extorquet.

Testes, sunt qui de re quæ in controversiam
vocatur voce v scripto Testimonium ferunt.

§ III.

Usus Locorum utriusque Generis

Definitionis usus est ad notitiam rei obscure vel si
clarum

clarum est ad majorem Autharitatem servit etiam
ad Amplificationem Descriptionis rerum et Perso-
narum.

Notatio ad allusiones et iocos passim adhibetur
Enumeratio Partium. servit ad economiam O-
rationis nec n^o totum oculis subiiciendum et am-
plificandum.

Genus. valet ad excusandum crimen alicujus ite^o
ad locendum laudandum vituperandum.

Similitudo lucem affert rebus ornamentationibus
animis voluptatem.

Comparatio et Adjuncta latissime patent ad
Laudem vituperium. descriptionem idem usus est
Antecedentium et Consequentium presertim in Genere
Deliberativo.

Causa et Effecta ad omne Genus latere possunt.
Loci extrinseci utimur ad Confirmandum

514

De argumentatione.

Argumentatio quae est artificiosa ratiocinatio, explicatio
habet species Syllogismum Enthymemum Collationem
Fontem Dilemma et Inductionem.

Syllogismus seu Ratiocinatio constat tribus partibus
maiore

maiore minore et Conclusionel. maior dicitur quia
videt pendet argumenti, minor appertens rationem in ma-
jor Contestum.

Conclusio denique totum complectit, ut quid quid no-
cat est fugiendum, sed nocet emptas dolere voluptas
ergo best fugienda si autem majoris et minoris
sunt separate rationes erit Syllogismus quinque
partibus et proprie Craticus.

Enthymema seu Syllogismus imperfectus constat
antecedente et Consequente, ut nocet emptas dolere
voluptas ergo est fugiendum.

Collatio. est Argumentatio constans 5 partibus
Propositionibus ratione propositionis, ratione
Confirmationis, exornatione et Complexione, ut.

Pravorum Consortia sunt adolecentibus vitanda quia
hæc ætas prope admodum Corruptitur ejusmodi
Consortiis defuit enim Conditio et ratio, hæc
tamen adolecentibus voluntas cæca est et proclivis
atque ego nullum Populum tot navigantium naufragi-
um infamem puto quam est ut pravorum Consortium igitur
Consortium pravorum sunt fugiendi sentes est argumen-
tio que multis propositionibus coarctationem cogitatis aliquo
verum inferitur, ut Affricano virtute Industria, virtus
gloriam, Gloria amulis comparavit, igit Affricano Indu-
stria comparavit amules si autem aliquid illecebrum ponit
post præmissa, erit vitiosa argumentatio, ut Pibalis pota
amulo. Phabet libris eorum sepe trohi, qui autem libris.

volunt multum

evoluit multum studet quis multum studet doctus evadit ergo
Bibliopola est Doctus.

Dilemma est argumentatio utrinque feriens v.g. si implacabiles sunt iracundia summa est acerbitas si autem placabiles summa lenitas.

Enchirēma est brevis Argumentatio in qua integer Syllogismus continetur v.g. sine causa servus Duminum accusare non debet quia contra Naturam est hic servus est quondam quidem se illi mercedem locavit cur ergo sine causa illum accusat.

Inductio in qua ex multis singularibus propositio universalis infertur v.g. prudentia laudanda, laudanda justitia, fortitudo Temperantia, ergo omnis virtus laudanda est.

§ V.

De Amplificatione.

Tam verborum quam rerum.

Amplificatio verborum qua est quae est gravior quadam rei affirmatio multis modis fieri solet

1 per verba translata v.g. inflammatus cupiditate errore lapsus

2 per Hyperbole seu suppletionem v.g. domuisti Gentes immensitate barbaras multitudine innumerabiles locis infinitas.

3 per apta et splendida Epitheta erat tum Clarissimus Consul alter rectoris propugnator Senatus Defensor nostra voluntatis Patronus Publici consessus salutis mea restitutor

4 per gravia et plus sonantia verba v.g. non enim furem sed raptorem

¶

sed raptorem n̄ sacrilegum sed hostem Sacrorum non Pica-
nium sed crudelitissimum Carnificem; & per verba Synonymica
et Sententias ejusdem significationis, v.g. tandem aliquando
Catilinam furem audacia scelus anhelantem pestem
Senatui motientem ex Urbe ejecimus, emisimus eliminavi-
mus

Amplificatio rerum pariter multis modis tractari solet
ad quod maxima ope sunt Figura Sententiarum maxima
ope sunt ut patet in explicacione

§ 6.

De Affectibus.

Quoniam amplificatio et affectus ad motum in audiente
excitatum plurimo sunt adfumento de ijs itaque
nunc in particulari agimus.

Affectus itaque est motus animi ex apprehensione boni
vel mali sortus et atius est lenis qui placide animos
tangit atius vehemens qui acriter et vehementer im-
pellit numerus affectuum pro libitu Authorum designat
nos punimus hic Ordine, amor desiderium odium fuga
ira mansuetudo tristitia Commiseratio indignatio in-
vidia spes confidentia Desperatio timor gaudium amu-
latio pudor

Inventio horum affectuum pendet et locis Ordinibus
Causa affectuum

8

Causa affectuum sunt res magne vel latitia in quam
vel dolor et unus affectuum est ut re placide enucle-
ata tandem ad aliquem locum ex affectibus veni-
endum est. et hoc de Inventio sufficiant

CAPUT. 2um.

De Dispositione

Dispositio qua inventas res in Ordinem ponit con-
stat partibus quatuor Exordio Narratione
Contentione et Peroratione

Exordium quo comparat Auditorum animus
ad totam Orationem remittitur ab adjunctis rei
loci et Personarum vel etiam ex ipsis visceribus
rei in quo Exordio status debet Propositio et
captam benevolentiam Auditoris

Narratio subicit Exordio que nihil aliud est
quam explicatio rei et quasi sedes ne fundamen-
tum constituendo fidei hanc Narratio debet esse
probabilis, brevis perspicua et suavis, haec autem
Narrationis virtutes inducunt per varias figuras
Sententiarum ut Hypotheseos suspensionem Dyab-
olismum Communicationem exclamationem.

Contentio est in qua firmamenta Causae afferuntur
que tribus constat partibus nimirum propositione
Confirmatione

Confirmatione et Confutatione.

Propositio est brevis status et totius Cause comprehensio v.g. cur igitur pacem nolo quia turpis est quia periculosa quia fieri non potest haec tria cum Dixerit. &c.

Confirmatio est qua allatis rationibus rem propositam confirmamus.

Confutatio qua adversariorum refellimus argumenta, refellimus autem triumphariam negando redarguendo et elevando.

Peroratio est artificiosus Oratoris exitus in qua id quod tota Oratione exspectabat Orator majorem vehementiam contendit obtinere.

De Artificio Componenda Orationis
Latine Eloquentia parens Cicero optimum Componenda Orationis dat Methodum in omnibus suis Orationibus qui primo exordit ab adiunctis vel de vixentibus causa deinde statuit quod daturus est 2° distribuit Orationem in duo tria vel argumenta praecipua et ea per argumentationes tractat 3^{io} ipsas argumentationis partes amplificat et affectus ope figurarum movet 4° denique perorat seu concludit hunc Eloquentia Ducem sic Tyro imitabit, intelligat Primum non sine Materia 2° rursus inel secum

scum an haec res de qua est Sermo futurus sit iuxta
Legitima, utilis honesta necessaria possibilis vel n° 9
v^o sit haec propositio, virtus est Literis conjungenda. Si nomen
illius est quod ad Studium omnis Disciplinæ et artis adjun-
genda est Virtus. Querat ergo Studiosus an haec est necessario
ut virtus Literis Conjungat. si est iustum. quare a Fonte Defini-
tionis quare et respondebit Tibi fons. Quia Virtus est unica
humana ac Divina Sapientia Instrumentum. Si est neces-
sarium recurrere ad fontem Similitum v^o Dissimilitum, et
quare iterum quare. fons illic respondebit. Quia quod ser-
poni oculus sol falo Dna caelo fundamentum Domino hoc
virtus est et prastat Literarum. Si utile. dabit Tibi ra-
tionem fons effectuum et consequentium. Quia virtus
iuxta Literas et illas perficit, difficilia faciliat obscura
illuminat. Tandem facta talium rerum conjone
disponet Propositio in aliquam formam Argumentationis
v^o Syllogismi Enthymematis Collocationis &c. Et sic qua
ruditer mente concepit Q^uæthor cultus eloq^uæ Orator
In qua re usus et Cæcitas maximo fuit admodum.

Capitulum Sum.
De Elocutione.

Elocutio

Clouctio quæ est idoneorum verborum ac Senten-
tiarum ad res inventas et dispositas accomodatis
majorem præter aliis sibi partem vendicat adeo
ut inventis dispositis absque Clouctio ne super-
vacua dicantur et similia sunt gladio intra
vaginam, contento hujus Clouctio nis virtutes
sunt pura Latinitas, Pspicuitas Ornatus et so-
vitas Ornatus Clouctio nis desumitur à Tropis
est Figuris Svaritas vero consistit in numero
Oratoris seu Periodorum circuitu.

De Tropis.

Tropus est verbi v sermonis a Propria Significatone
ad aliam cum virtute mutatio vq ut fluctuant
Arista sunt autem Tropi alij in Verbo alij in
Sermoni sunt numero 14. Metaphora, Sy-
neydoche, Metonymia, Antonomasia, Onomatopoeia,
Catharsis, Metalepsis, Pateriores, 5, Allegoria,
Periphrasis, Hiperbole, Hiperbaton, Ironia, Ex
Tropis utriusque generis usitatissimos sunt hi
Metaphora Stratis est cum nomen aut Verbu-
rem aliquam proprie significant sumit ad rem
similem secundam vq vulpes ad secundam M
fraudentum si modis 4: nempe dicitur
ab animatis ad Inanimata v eventa, et ab ani-
matis ad animata et contra vq Vulcani Im-
perium flumen Imperij tempestas Bellica.
Syneyche quæ in M v voci aut parte P:
tota vq fentem ferbat vq unum pro pluribus
vq hostij habet

10
vz hostis habet murem Romanus praesidio virtus vel genus
pro specie ades pro Aquilae v. Matena pro re confessa
v. ut ferrure pro ylladio v. antecedentia pro cons equen-
tibus vz aspici aratra Jago referant suspensa Juvens
Metonymia qua v. carere pro effectis sumunt v. con-
tinens pro contento v. possidet pro re possessa v. si-
gnum pro re signata v. Inventor pro re inventa
v. Dica pro Caruitis

Autonomasia, in qua aliquid poni debet, pro vero
rei significata. Pline vs Censor Carthagini Romane
Eloquentia vpo. Belle fit per Epitheton quod Pline pro-
prie apponitur Cupiditas effrenata tristis senectus
Ceteri hi v Tropi et absoluti jam sunt ad Ornatu-
dam Oratoriam minime valent.

Allegoria seu continuata Metaphora est qua aliud
verbo aliud sensu significat vz carteras tempesta-
tes, in illis duntaxat Coniunctionum fluctibus semper pu-
tari fugiendam. Ruc refertur Enigmata illud est
usus hujus sicut pictura bis sed. Alibi triginta
nate sed dispare forma. Aspectu hinc Imagis
et vultibus inde. Sunt immortales et moriantur
et omnes. Refertur quoque ad Allegoriam et ada-
gum h. celebre objectu vz crebra pertusum, vel
mali Coni analum Pua Ceteri in Sermonis Tropi
magis Poety quam Oratoribus sunt in usi
De Figuris Sententiarum
Figura Graec Scholastica est Confirmatio quaedam
a verbis

et sententiarum remota a Communi loquendi ratione
quae constat etiam proprijs verbis scilicet ac Tropi quor-
vis est in Translatione, Figura Duplex sunt in
verbo scilicet et in Sermonem

Ex Figuris in Verbo haec Usitata

Repetitio ubi ab eodem Verbo sapius Oratio in-
cipit Quid haec amentia quid haec festinatio
quid haec maturitas tanta significati

Conversio in qua sapius eodem verbo finit Oratio
et est contraria priori v.g. concordia sublata Libertas sub-
lata Fides, sublata Respublica est.

Complexio duas priores continet Figuras v.g. qui sunt
qui pcedera superunt, Carthaginienses qui sunt
qui crude bellum in Italia gesserunt Carthagine
qui sunt qui Italiam deformaverunt.

Conduplicatio. est verbi aut plurimum geminatio
et quae in initio v. medio mediocritate v. immediate em-
it v. vivit n. id deponendam sed ad confirmandam arida-
tiam.

Inductio est ejusdem Verbi per genera casus et modos
permutatio v.g. pleni sunt omnes libri plene da-
pientum voces, plena Exemplorum vetustas.

Synonyma est coacervatio verborum idem signifi-
cantium v.g. Quae illam domum ingredi ausus est tu
illum sanctissimum lumen intueri, tu illum
adivum Dyo Penatibus os illud ostendere.

Gradatio

11

Gradatio seu ascensus ab imis ad summa v.g. in Urbe
humilis nutritur ea luxuria nascit avaritia; ea huc
aviditia, inde omnia gignunt Scelerum. Haec figura
majorem vim habet in sermone.

Dissolutio ubi demptis conjunctionibus plura commata
ponuntur v.g. Haec studia adolescentium abunt
senectutem oblectant secundas res ornant adversis
periculum praebent delectant, Domi non impediuntur
foris &c.

Adjunctio est ad unum Verbum plurimum commata
relatio v.g. vult pudorem libido timorem aviditiam
rationem amentiam.

Dijunctio est quando cuilibet commati verbum
suum additur v.g. me autem quod pudeat qui tot
annos ita vivo ut a studio nullo me unquam tem-
pori aut commodum aut Otium abstraxerit aut volu-
ptas avocarit aut denique somnus retardarit.

Anomimatio seu Paronomasia cum voci alia
vox similis in pronuntiatione subjungitur v.g. in
cavernitofu fuma quasi in spernitofu flamma
emittit morte immortalitatem; similiter cadens
ubi in eodem casu vel tempore verba incidunt
v.g. hunc ego non diligam non ad mirum non
omni ratione defendendum putem. Similiter
desinens ubi aequaliter commata est membra Periodi
terminant v.g. Eius voluntati non modo crep asse-
serint sed Obtemperavit hostes obediunt se
ctiam

venti obscurantur.

Contrapositum Graeci Anthisteton ubi verba verbis
in aliquo contrario opponunt ut vivit pudor pro
libido / timorem audentiam / rationem amentiam /
sedam inermis armatis innoxentibus nocentibus &c

Figura Sententiarum.

Interrogatio quae interdum cum subiectione miscetur
qua Orator conficiens causam v. se v. adversarium
interrogat ut audites hominem n. esse a te inte
romptum quem passum trucidastis &c

Occupatio seu Prolepsis qua Orator antevertit id
quod sibi obici potest ut quid ad istas ineptias abis in
quis. quasi vero mihi difficile sit respondere &c.

Correctio ubi majoris emendae gratia Orator dictam
Sententiam v. verba corrigat et retractat ut sed ita
proem hominis me dicam p. v. attendite.

Dubitatio. in qua Orator quaerit quid et p. pluribus
causis potissimum agere debeant vel quid agam si quis
si taceo existimabitis me rem si loquor venient acce
sse putabitis.

Communicatio. qua actionem nostram cum adversario
vel iudicibus agendum communicamus ut Tu demique
Laltoni quod faceres tibi in re ac tempore

Prosopoeia est loquentis personae fictae indutis ut me
quidem iudicis exarimant illa Milonis Verba valeant
inquid valeant fides mei sint incolumes sint florentes
sint senti.

Apostrophen

92

Apostrophæ est Conversio Orationis ad Deos & ad ho-
mines & ad Animantia vs O Dy Immortales vos em
hæc audire cupio. Hodius vestra Puera curat Vestra
nomen horret &c

Hypostiposis est res gestarum talis expressio ut quasi
et ante oculos geritur videantur vs promite vobis ante
oculos miseram equidem illam et flebilem specie
nocturnum impetum in Urbem Asia Clarissimam
irruptionem armatorum in domos cum miseris ho-
minibus latronum gladiis viderent.

Preteritio cum Orator fingens se nolle dicere dicit
tamen vs tamen quam pacem Domi quam bello
fieri notavit, præterea diminutio nem vestigium

Ethopica est qua fit imitatio vitæ ac morum alie-
norum vs jure designatus Consul, alio vultu alio
vois sono alio incesu esse meditabat vestitus absque
lubronie Corpore inultus et horrido sapientior qua
ante Carthage majore ut oculis et aspectus denun-
tiare in Tribulationem videbatur.

Sustentatio qua diu suspensi animi audi hoc unum
tenentur tandem aliquid inexpectatum subjungit
vs Ergo ejus jussa viri homines comprehensi quid
deinde, quid censeatis furtum fuisse multæ præda
caputatis aliquam? Expectate Judicij facinus qua
vultis improbum ego tamen expectatis re ipsa vestra
vincam quod multo improbius est ea vobis repente multos
hominum millibus inspectantibus occisi sunt.

Concessio

Concessio qua Orator, etiam aliquid iniquum ad
verum concedit ut eum magis leniat sed sit bene
fliciam qd me n occideret quando accipi magis
a latrone n potuit.

Distributio. qua aliquid in plures partes distri-
bitur quar ubi cuiq sua dat ratio v.g. Alessandro
negue in deliberando consilia Vney in praticando
virtus neque in beneficio benignitas decet

Exclamatio. quando pt rem insigniter amplifica-
tari affectum et sensum animas Orator Audithu
sibus patet v.g. O tempora O mores? Senatus hoc
intelligit Consul videt hic tamen vivit.

Transitio, est modus quo ab una parte Orationis
vel argumenti ad aliam transit Orator v.g.
unum scilicet I venio ad aliud vel magis hinc
sunt deinde inajora videamus. Multa ea figuris
Sententiarum sunt intermissa I satis ha quib
posita ad ornandam Oratorem sufficiunt.

De Periodis

Varitas Elocutionis ex numero Oratoris dependet
omniumq in rotunda Periodorum locutione et
dimensione. Periodus est ambitus seu rotunda Ora-
tionis Circumscriptio fita membris et incipi constat
ut plenum sensum referat v.g. Quingualtero tristi
tempus frequens respectus vester amulio iurandissim
hic autem locus ad egressendum amplius ad discendum
Ornatissimus

Ornatissimus visus est Quiritis tamen hoc aditu
laudis in mea me voluntas d' vita mea Nationes
ab in eunte aetate suscepta prohibuerunt.

Periocularum Species sunt variae, et alia dicuntur
unimembres bimembres Trimembres Quadrimestres
ut haec sunt propriae, si autem supra hunc nu-
merum Membros ferat sensus erunt v. Theres
v. Schinotenes v. Periocularia circumductio, sed
haec in exemplis et Author Sectione patetunt

CAPUT 4.

De pronuntiatione

Esto licet memoria quarta parte docentis Phisica
apigmani debeat quia a multis Authoribus supponit
ad priorum partes Quae intermissa haec est. Pro-
nuntiatio est visus gestus ac totius Corporis ad
rem dicendam ea accommodatio quae Natura Pra-
titionis postulat quo ad voce debet esse clara
articulata sonora & varietate Modis inflata Ne
mollis et effeminata neque affutata nimirum
in precibus bonis, et submissa in sermone, her-
tando complando gravis, et fortis in exponendo
recta, et expiabilis Quo ad gestum in eodem Orator
attendere ut ea vultu oculis Capite manibus denique
expressat

exprimat quae ore loquitur. Igitur vultus et aspectus
nunc hilaris nunc tristis nunc blandus v. severus
adhibendus et formandus est.

Capitis frequens factatio vitiosa est non officit tamen
vel conuulsi vel renuendo caput mouere pedum
tragico sermone vel alij. Ita trati n^o vero Oratori son-
ceditur, manus quae prope eum loquant vanis habent a-
ctiões, quos vel demittimus v. conditamus pro vari-
etate sermonis. Adque haec de arte Rhetorica ex
Aulhorum vel primum et recentium fonte sufficient
plura Diligens usus, Magister docuit.

Ad maiorem Dei gloriam

BVM

Apophthegmatum seu graviorum dictorum v. Sententiarum ab illustribus viris quandoque expressarum.

Themistocles.

Cum ei Symonides, aut quis alius, artem memorie polliceretur, oblivionis inquit malletem, nam meminere eorum, que nolo, oblivisci non possum, que volo.

Idem.

Noctu ambulabat in publico quod somnum capere non posset querentibus quid rei ageret, respondit: Miltiades Trophæis se e somno excitari. Themistoclem ferunt quidam Scriphio in furgiis respondisse cum illi dixisset si ego Scriphius essem, ignobilis fierem; nec tu si Atheniensis es, clarus unquam fieres.

Plato.

Tum denique fore beatas Respublicas putavit si aut docti aut sapientes homines eas regere cepissent aut qui eas regerent omne suum studium in Doctrina ac Sapientia collocassent.

Idem.

Quales in Republica Principes tales reliqui solent esse Cives. Oculorum in nobis sensus est acerrimus, quibus sapientiam non cominus quam illa ardentibus amoribus excitaret sui si videretur.

Socrates

Cum se morte multatum videres magna me spes inquid

tenet iudices bene mihi evenire quod mittas ad mortem
sed tempus hunc est jam abire me, ut moriar vos ut
vitam habeatis.

Idem.

Eidem cum scriptam Orationem disertissimus Orator
Lysias attulisset. quam si ei videretur edisceret ut eum
pro se in iudicio uteretur non invitatus legit et com-
mode esse scriptam dixit sed inquit sed si mihi
ceteros Lycinius attulisses non uteretur quamvis habiles
et apti ad pedem quia non viriles sic illam Orationem
disertam et Orationem videri fortem et virilem
non videri.

Idem.

Cum multa in Conventu vitia collegisset cum Zophimo
qui se, Naturam^m cuiusque ea forma prospicere pro-
fiteretur dimissus est a ceteris qui hoc in So-
crate non agnoscerent ab ipso autem Socrate su-
blevatus est cum illa sibi signa inesse sed ratione
dejecta diceret.

Symonides.

Cum quaeretur a Hierone Tyranno quis aut quale
esset Deus deliberandi sibi unum diem postula-
vit. Cum ea eo postridie quaereret biduum petri et cu-
scipius duplicaret numerum dierum admiransque
Hieronem requireret cur ita faceret. quanto inquit diu-
tius cogito tanto mihi res videtur obscurior.

Solon

Floriari solebat se aliquid quoddam discendum senem fieri.

Aliud

Diistrato Tyranno querentia Solone qui tandem
spe fractus sibi tam audacter resistere respondit
Senectute.

Solon

Cum interrogaretur cur nullum supplicium instituisset
in eum qui parentem necasset respondit se id pre-
minem facturum putasset et sapienter fecisse. Cum
de eo nihil sanxerit quod autem unquam summi-
erat ne tam prohibere quam admonere videretur.

Diogenes.

Roganti Alexandro ut diceret si quid ei opus esset
nunc inquit paululum a Sole abisis officiis veniam
apprecanti. Et hic quidem disputare solebat quan-
to Regem Persarum vita fortunaque superavit sibi
nihil deesse illi nihil satis unquam fore se ejus
voluptates non desiderare quibus ille nunquam
satiari posset suas cum consequi nullomodo posset

Idem.

Cum ab amicis rogaretur ubi vellet in humari proi-
cie inquit in humilatum tum amici volueribusne et fe-
ris minime sed baculum prope me quo abigam
poni tote qui poteris n̄ enim senties. Qui figitur
mihi ferai laniatus oberit nihil sentiens.

Anaxagoras.

Querentibus amicis vellet ne in Patriam si qui d
Lacidiisset referri nihil necesse est inquit un dique
enit ad inferos tantundem est vid.

Idem.

Fertur nunciata Filii morte dixisse sciebam me
mortalem genuisse

Cyreneus Theodorus

Cyrenaeus Theodorus.

Cum ei Lysimachus Rex Crucem minaretur, istis quae
inquit iste horribilia minutare purpuratis tuis Theo-
dori quidem nihil interest humine an sublimi putre-
seat.

Leontinus Gorgias.

Cum ea eo quereretur ut statim diceret esse velit in vita
nihil habeo inquit quod incurem senectutem.

Asclepiades

Non ignobilis Philosophus; cum ea eo quaeret quid
quid sibi caecitas attulisset, respondit: puero ut uno
essem committitur.

Xenocrates

Cum Legati ab Alexandro missi 50 ei talenta
cum luttulissent adduxit Legatos ad cenam suam,
quibus nullo apparatu tantum apposuit quantum
satis esset, cum vero postridie rogarent eum
cui pecuniam numerare juberet quid vos hesterna
inquit Canula n^o intellexistis me auro n^o egere
quos cum tristiores videret 30 minas accepit
ne aspernari Regis libertati talem videretur.

Timotheus.

Clarus Athenis et Princeps Civitatis fortis cu^m
cenavisset apud Platone^m loque convivio admo-
dum delectatus esset vidissetque eum postridie
dixisse, vestra quidem coena n^o solum in p^{re}sentia
sed etiam postridie jucunda sunt.

Darius.

In fuga

In fuga cum aquam turbidam et cadaveribus impletam
bibisset jucundius nunquam videlicet sitiens biberat
Ptolemaeus.

Peragrans Egyptum Comitibus non conseratis cum
liberius in panis datus esset nihil visum eo
pane eidem jucundius.

Zeno.

Rhetoricam Palma. Dialecticam pugno, si-
mudem dicebat, quod latius loquerentur Rhe-
thores Dialectici autem compressius.

Arctas.

Cum illico factus esset Cratior quo te inquit
modo accepissem nisi creatus essem.

Ischines.

Cum propter ignominiam Judicij cessisset Athenis
et se Rhodum contulisset, rogatus a Rhodys
fertur legisse illam Orationem egregium liqua
contra Demostenem dixerat qua opposita peti-
tum est ab eo postmodum ut legeret etiam illam
quae a Demostene dicta est quam cum suavissima
et maxima voce legeret admirantibus omnibus
quanto inquit magis admiraremini si audissetis
ipsum Hieronem, Demostenem, quo satis signifi-
cavit quantum esset in actione qui Orationem eandem
etiam esse putaret Authore mutato.

Philippus Macedo

Aiebat Filio ne eos tibi fideles putes quos pe-
cuniam

pecuniam corruperis sit enim deterior qui accipit
aucto ad idem semper expectandum perdratus hoc
ille Tilius sed Praeceptum omnibus putemus

Annibal

Rex Prusius cum apud eum Annibali exulanti pu-
gnare liceret negabat se audere quod extra prohiberent
Iam tu inquit Catroncula vitam sine maioris quam Im-
peratoris veteri credere.

Silenus

Alcanda captus hoc ei pro sua missione dedisse
scribitur non nasci hominem longe optimum
est proximum autem quam primum mori.

Antimachus

Parus Poeta fertur Convocatis Alledithoribus volu-
itomen suum legisse Cumque eum legentem omnes
praeter Platoneum reliquissent legam inquit ni-
hilominus mihi enim Plato insar omnium est.

Lucilius

Homo doctus et perurbanus dicere solebat ea qua
scriberet neque a Doctis neque ab indoctis legi
velle nimirum quod alteri nihil intelligerent
alteri plus fortasse quam ipse de se.

Catulus

Cum videret quendam ex Iudicibus quos Clodius
pecunia sornu perat quid vos inquit a nos
presidium postulabatis an ne nummi vobis ori-
perent timebatis

Aliud

Quidam Orator

Aliud.
Quidam Orator malus cum in Epilogo misericor- 7
diam se morisse putaret postquam accessit rogavit
Catulum ad vereturne misericordiam morisse et
magnum inquit neminem enim tam Idurum
puto cui n̄ Oratio tua miseranda visa sit..

Servola.

Anagnino cuidam cui pro Grachi Capite au-
gure erat repensum; roganti ut se ad Asiam
Praefectum duceret quid Tibi vis inquit insane
tanta adhuc malotum est Civium multitudo
in Urbe ut Tibi Ego hui confirmem si Rome
manseris te paucis annis ad maximam spe-
cuniam esse venturum.

Cicero.

At jebat duo a se optari unum ut moriens Popu-
lum Romanum liberum reliquisset quo sibi ni-
hil majus a Dys Immortalibus dari existimabat,
alterum ut ita cuique eveniat quatenus de Re-
publica mereatur!

Idem.
Sic mihi proprie et solus honor videtur quem neque
majorum Commendatione neque per alterius Calu-
mitatem assequamur.

Analecta Sententiarum.

Tam ex Cicerone quam ex Lucio Seneca Collectar.
Si quod optimum maximumq; est id volumus adipisci
virtuti opera clanda est sine qua nullam rem expeten-
dam consequi

10
valemus omnium autem magnarum rerum a Dys im-
mortalibus principia ducuntur. Cicero.

Commoda quibus utimur lucem qua fruimur Spiritu
quem ducimus a Deo nobis dari et impartiri omnia videmus.

Nulli praclusa est virtus omnibus patet omnes admittit
invitat Ingeniosos Libertinos, Servos, Reges, et exules non
eligit Dominum v. censum ipso homine contenta est. Seneca

Errare mihi visus est qui dicit: Gravior est pulchro ve-
niens e corpore virtus nullo enim honestamento eget
ipsa magnum sui Deus et corpus suum consecrat. Seneca

Non dat Natura Virtutem ars est bonum fieri virtus e-
tenim n. contingit animo nisi bene instituto et docto.

Parrus Punitione licet in morte constiterit idem est, Colossus
quamvis in puteo collectus servabit magnitudinem Osuam
ita virtus proprium sui decus.

Maret sine adversario virtus tunc apparet quanta sit quan-
tum valeat cum quid possit patientia ostendit.

Avida est periculi virtus et quae tendat non quod passura
sit cogitat nam et illud quod difficile occurrit sperat.

Optimum est pati quod emendare non possis et Deum
quo et auctor cuncta proveniunt sine inusurratione
Comitari malus miles est qui Imperatorem gemens
sequitur.

Desine fata Deorum fletu sperare precando. Recta et fixa
sunt

sunt et magna aeternae necessitate duunt, eo ibi
quo omnia sunt. Quid si quid putes perdis o-
peram.

18

Objurgamus quotidie fatum quare ille non rapitur
quare ille in medio cursu raptus est. quare Senecutem
et sibi et alijs gravem extendit utrum obsecro equius
judicet te natura an tibi parere naturam quid in-
terest quam cito excas usque excundum est n^o ut die
vibramus curandum est. sed ut satis, nam ut die vi-
vas facto opus est. sed satis univ^o.

Adversitas.

Nemo duraret si rerum adversarum eandem vim
haberet assiduitas quam primus ictus.

Constat non esse magni animi se rebus prosperis
fortem gerere ubi secundo cum vita procedit
nec gubernationis artem tranquillam mare et obse-
quens ostendit ventus, adversi aliquo incurrat
oportet quod animum probet.

Unum habet assidua infelicitas bonum, quod quos
sape vexat. Inovisse me indurat. Idem.

Paternum Deus habet adversus bonos viros a-
nimum et illos fortius amat et operibus dolo-
ribus ac Darmis exagitat ut verum colligant
robur. Idem

Paudent magni viri aliquando rebus adversis n^o aliter
quam fortes milites

quam fortes milites belli Triumpho. Idem
Prospera in pleberrimae vili ingenia deveniunt ad Cala-
mitates terrorem Mortalium. Sub jugum mittere ma-
gni Viri est. Semper vero esse Felicem et sine motu
animi transire vitam ignorare est rerum naturam
alteram partem. magnus es vir sed unde tuo si sibi
fortuna non dat facultatem exhibenda virtutis
descendisti ad Olympia sed nemo praeter Te vi-
ctoriam n. habes Olympiam Coronam tenes
non gratulor tanquam forti Viri sed tanquam
Consulatum Praeturamve adepto. Miserum te Juvencium
quod non fuisti miser transisti absque adversario
vitam nemo sciet quid potueris nec Tu ipse quidem.
Hanc Deus Rationem sequitur in bonis Viris quae
in Discipulis suis. Praeceptores qui plus laboris ab his
exigunt in quibus certius spes est. Nunquid Tu invicem
esse succedemus liberis suis credis quorum expediunt
indolem publici verberibus admotis. Ipsi Patres plerumque
adhortantur Natos suos ut illos fortiter ferant et jam Saltem
ac Semianimes rogant perseverent vulnera prebere
vulneribus quid mirum si dare Generosus Spiritus
Deus ipse tentat.. Idem

Adulatio

In secundis nemo confidat in alteris nemo deficiat
alterna sunt rerum vice. Idem.

Illud praecipue

19

Illud precipue nobis ad virtutem a Sapientiam im-
pedit quod cito nobis placeamus ubi invenerimus
qui nos bonos prudentes et Sanctos Viros dicunt non
summus modica laudatione contenti quid quid in
nos laudatio sine pudore congestit tanquam debi-
tum prendimus. Seneca

Quam inimica sunt nobis Vota nostrorum eo quidem
inimicitiora quo asperius felicius. Idem

Quemadmodum qui audierunt Symphoniam serunt
secum in auribus modulationem sic adulatorum
et prava laudantium sermo diutius haeret quam audire
facile est animo dulcem Somnum excutere pro-
sequit et durat et ex intervallo decurrit ideo laudandi
sunt aures primis verbis et quidem primis. Idem.

Adulatio quo improbius quo magis frontem suam
perfricit hoc citius expugnat eo enim jam de-
mentia venimus quod ipsi parum adulatio pro
maligno sit.

Ambitio

Ut flamma venor vis est quo ex majore incendio
emittit aque ambitio non patitur quemque
in ea mensura honorum conquiritur qualis quondam
ejus fuit Impudens Notum. Idem.

Relinque Divitias aut periculum possidentium aut
onus relinque Corporis voluptates molliant et enervant
relinque ambitum tumida res est vana, ventosa
nullum habet

habet terminum tam sollicita est ne quem ante se
videat quem ne se post alium. *Idem.*

Quaeque videntur imminere in rebus humanis quam-
vis pusilla sint per difficiles tamen et arduos
frangit adeuntur. *Idem.*

Amicus et Amicitia

Nihil aequè oblectaverit animum quam Fidei amica-
tia quantum bonum est ubi sunt preparata pastora
inque tuto Secretum omne descendat quorum Con-
scientiam minus quam tuam timeas quorum Verbo
Sollicitudinem Seniat Sententia Consilium expediat
hilaritas merorem dissipet Conspectus ipse d'lectet.

Errat ille qui Amicitiam in atro querit in Convicio
probat nullum autem habet majus malum occupatus
homo et laeis suis oppressus quam Quod Amicos sibi putat
quibus ipse n̄ est. *Idem.*

Post Amicitiam erudendum est ante amicitiam Judicandū
dū cogita non Tibi in amicitiam aliquis recipiendus sit
cum pluerit fieri toto illum pectore admitti et tam auda-
ctor cum illo loquere quam tecum, sed tamen ita Vive
ut nihil committas nisi quod committere inimico possis. *Idem.*

Si Imagines nobis amicorum absentium jucunda sunt
quae memoriam renovant et Desiderium absentis falso atq̄
inane solatio levant quanto jucundiores sunt Litterae
quae vera

qua vera absentis amici vestigia novas notas afferunt. Seneca
Conversari cum Amicis absentibus licet et quidem quoties
velis quamdiu velis magis hac voluptate fruimur dum
absumus presentia delictato fecit. Idem.

Magna pars ex illis quos amavimus licet quos carus abitu-
lerit apud nos manet eo autem aequiore animo esse debemus
quod quos amavimus sequemur quos putamus praesente pra-
misi sunt. Idem.

Animus

Admoneri bonus animus gaudet populus quisque asper-
nime patit. Seneca.

Habet hoc optimum in se Generosus animus quod concitat
ad honesta neminem excelsi Ingenij. Visum humilia dele-
ctant sed magnarum virtutum species ad se vocat et catollit
ut enim flamma surgit in altum jacere deprimi et ac-
quiescere non potest ita noster animus in motu est co-
mominabilior et actuosior quo vehementior fuerit. Idem

Corpus eget multis rebus ut valeat animus ea se crepat
illi multo cibo multa potione opus est multo oleo longa
denique opera tibi contiget virtus sine apparatu sine
impensio, quidquid te bonum facere potest tuum est
quid tibi opus est ut sis bonus velle Idem

Calamitosus est

Calamitosus est animus futuri anxius et ante miseriam
miser qui sollicitus est ut ea quae sibi delectant ad extre-
mum usque permaneant.

Valentior omni Natura animus est in utramque
partem ipse res suas ducit. beneque ac miser-
e aita sibi causa est. Idem

Quemadmodum nihil refert utrum agrum in leto
sive in arvo collocet quocumque illum transtuleris
in orbem suum secum transferet sic nihil refert utrum
ager animo vel in Divitis vel paupertate sit, malum
suum illum sequitur.

Pusilla res est hominis anima, sed ingens res est contem-
ptus animae, hanc qui contempserit securus si debet
magna perturbari et si illa omnes caviterint veni-
securus aspiciet raptis Compagibus dehiscens, dum
fulminantis celi struam et horridam faciem, illa licet
inferorum Regna resequant et horridam faciem, illa licet
trepidus et fortasse, quod debet cadere. Desiderium in quibus
quod ad me qui sunt magna quibus perco ipsum perire
non est magnum. Idem

Si volumus esse felices si nec hominum nec Deorum, nec
rerum si more se despiciat fortuna superba cum promit-
tentem seris minantem, si volumus tranquille regere et
ipsi Divi de felicitate fortunam agere anima in ex-
pedito habenda est.

Demetrius fortissimi Viri vocem audivisse me memini hoc unum
inquit Divi immortales queri vel sum quod n ante vo-
luntatem vestram notari fecistis prius enim venissem
adque vni rogatus adsum, vultis liberos sum mere illos
vultis offero, vultis reliquam partem Corporis sumite vultis
Spiritus quid ne nullam moram facit quo prius ve-
cipiat quod deditis a volente feretis quid quid ve-
litis. Quid ergo est maluisse offerre quam habere
quod opus fuit auferre accipere potuistis, sed ne nunc
quid em auferetis, quia nihil eripitur nisi venientis
vultis cogit, nihil patior invitus, nec servis Deo sed ap-
tius animam que in expedito habeo. Idem

Avaritia
Hoc unum deest avaritia ut beneficia sine personis
nemo demus

non domus. Seneca.

Facit quidam nimia felicitas, nec tam temperata cupi-
ditatis sunt inquam: ut in eo quod contingit, de-
sunt.

21

Nulli mortuo terra tam gravis est quam istis supra
quis avaritia ingens pondus iniecit, terrarum quibus
absulit cadum, quo in imo sibi sat erat. Ipsi infert.

Beatitude.

Is beatus est quem nulla res minorem facit tenet
summa: et ne ulli quidem nisi sibi innatus nam
qui aliquo auxilio sustentatus potest cadere.

Tunc Beatum esse se iudica. Dum tibi gaudium
omne nascitur, tum in his que homines optant
cupiunt custodiunt nihil in venis nihil non dico
quod malis sed quod vobis, brevem tibi fortunam dabo
qua te metiamis qua perfectum esse iam sentias, tunc
habetis tuum bonum: cum intelliges in felicissimos
esse felices.

Beneficium.

Malim non recipere beneficium quam non dare
grato quia qui non dat beneficium ingrati antecedit
qui beneficium non reddit non malis peccat quam
qui non dat citius.

Socrati cum multa multi pro se quisque volun-
tatis offerent Eschines pauper auditor nihil dignum
inquit te quod dare tibi possem invenio, et hoc uno modo
propter me esse sentio cumque est boni consulas cogitesque
aliis cum multum tibi darent plus sibi reliquisset. Cui So-
crates quid tu inquit mihi, et tunc cura ut te metuerem
tibi quam accepisti non magni munus dedisti nisi
forte parvi te astimes haberes.

Ingratum est Beneficium quod dicitur inter manus dantis hanc
sit nam cum in beneficiis jucundissima sit, tribuentis voluntas
non dedit sed adverbis dantis male renuit.

Non tulit gratis qui cum rogus et accepit nulla enim
constat major quam que precibus eripita est.

Hae beneficia inter duos lex est alter Statum Altissimi de-
bet dari alter accepti nunquam.

Cui gratias futurus est statim dum accipit de reddendo
cogitat.

Grave Tormentum est reddere cui notis contra juven-
dissimum est ab eo accepisse beneficium quem amare
stiam post Injuriam possis.

Alexander Macedonia Rex gloriari solebat a nullo
se beneficiis

arbitrium; et Socrates dixit se nolle beneficia ab eo accipere
cui non posset paria reddere.

Non quisquis non reddit beneficium ingratus tenetur
animus estimandus est non reddentibus apparet autem
ingratum esse qui ne fateretur quidem se accepisse
beneficium. Idem

Dementia

Nullum ex omnibus vitiosibus magis homini conve-
nire scimus quam Dementia. Nulla tamen de
mentia est omnibus magis quam Regem ac Prin-
cipem Deest.

Haud minus turpia sunt Principi multa sup-
plicia quam medico multa funera.

Dementia in quamcumque Domum pervenerit cu-
felicem transtulit, quaeque praeestabit, sed in Regno
quo rarior est mirabilior.

Nihil quidquam pulchrius existimo in fastidio collo-
catis quam multarum rerum veniam dare et nullam
petere.

Contumelia

Contumeliam etiam perit aliquis nisi quid majorem
quam Diogeni Philosopho, cui de ira maxime di-
serenti, cadotescent quidam protervus insuper
tulit hoc leniter et sapienter nisi quidem, inquit,
irascor sed dubito tamen an irasci oporteat.

Si animo aequiore feret ab aliquo quis laedi, cui
in mente venerit nullam esse tantam poten-
tiam in quam non incurrat injuria.

Aequo animo audienda sunt convitia imperitorum et
dicentium ad honesta contemnendus est iste contemptus
Hoc adversus virtutes possunt Calumnias et Damna
quod adversus solem potest nebula.

Multi cum multis fuerint mali passi, feram illam vim,
qua plerumque nocuerunt ipsi quoque sentiunt, non est quae
credas aliqua infelicitate quousquam felicem fieri.
Contumeliam nec fortis potest nec ingenium pati.

Conversatio

Cum placidissimo et facillimo vivendum est sumimus
enim a conversantibus mores et at quaedam in conta-
ctu Corpore vitia transiunt ita animus mala sua
pyramis tradit. Seneca.

Hoc in omni vita accideret videas ut nemo vitia tan-
tum erret quoniam alicuius erroris causa, et Author non
refugit nos et praecipit ad traditum per manus aliorum
abiectionem perimus Caemphs, sanabimur si modo sepa-
remur a ceteris.

Quid vitiosum vitandum praecipue existimem quavis turbamini
nunquam illi se tulo

se tute commiseris ego certe confiteor imbecillitatem meam
nunquam mores quos caluli refero aliquis ex eo quod com-
positus turbatur abiquis ex eo quod fugari redigit nemo
non abiquis nobis vitium aut commendat aut simprimis
aut reserentibus allinuit quid me existimes dicere avari-
tior redeo ambitior, imo vero crudelior quia inter ho-
mines fui.

Recede in te ipsum quantum potes et cum his versare
qui te multo rem fastidiri sunt illos admitti quis tu
potes facere meliores multitudine enim lista fuerit
et homines dum docent discunt.

Harcebit tibi avaritia quam diu avaro sordidoque
conjugeris harcebit timor quam diu cum superbo con-
versaberis nunquam sanctiam in fortibus contu-
bernis ponis si vult vitio exui longe a vitiorum
recedendum tibi est

Consilium.

Non est turpe cum te mutare Consilium.
Nihil firmi habet qui in incerta propensus est. Vetus
proverbium est gladiatorem in arena Consilium capere.
Sine Consilio via quid quid natura precipit.
Prudentis proprium est examinare Consilia et non
cito facile crudelitate in falsa prolabi.

Nemo invenitur qui se possit absolvere et innocen-
tiam se quisque dicit, respiciens Testem non Con-
scientiam.

Via quemquam reperies qui possit aperto ostio
vivere. Conscientia nostras non superbia
opponit quid autem potest recordere se auresque
et oculos hominum vitare bona Conscientia tur-
bam advocat, mala etiam in solitudine ansia
et sollicita est si honesta sunt quae fecit, omnes
sciunt si turpia quid refert neminem scire cum In-
scias et te miserum si contemnis, hunc Testem.

Dona Conscientia proderet vult et conspici nequid
vero ipse timet tenebras legantur, idque ab Cipi-
curo dictum puto potest Innocenti contrahere
ut libeat

ut lateat, latenti fides n̄ potest ideo quippe non
potest latere peccantibus quia, latenti etiam si
facillatam habent, fiduciam non habent, ita ergo
est ut tunc a sceleribus esse non possunt, sed am.
Secundus magna portio est nihil unquam facere
confusus qm̄ offendi et perturbatam impetent gr
agunt, tantum metiunt, quantum tunc censu tre
pidant ea cum unquam fecerint, nec ullo tem
pore vacant.

Aliter Decorum pymini, subjecta cuiusque con
scientia est alter nostre arti magistro ni
nos tantum, qua fiunt, partem videmus
illi etiam qua sunt, sunt.

Quid quid in alio reprehendit, id unusquisq
in seipso suo reperit nam frasi in detest
lo. i. i. r. i. m. u. s. Seneca

Cognitio sui.

Magna pars hominum est que non pec
cat q̄ ira scitatur, sed peccantibus, facit nos
moderatores si consueverim us, non quod
sic exanimus expedit ne vobis ista da
mnamus.

Innitium est salutis notitia peccati nam
qui peccare se nescit corrigi non vult,
reprensiones se oportet antequam emer
des ideo quantum potes te ipsum cor
rige inquirere in te, accusatores primum
partibus fungere deinde iudicij. s.

Hoc nos presumptis fugit, quod nemo vitam suam
respicit quid factum sumus, cogit amare
et id rari, quid fecerimus, adq̄ s̄ nos vobis
factum est, praeferenti venit, sed
vultus est sua mala quam aliena tra
dere, se exultare et ridere quam qm̄ ut
suarum verum, candidatus, sed hoc est
egregium hoc securum ac liberum ei
nisi petere et tota fortunam commissa hanc
vis omnibus esse, nostris minus efficit ut
neminem respiciat praeter se ipsum.

Communis habitus

Communicatio rerum.

23

Apud primos partes sacri nulli subje-
bit, ab eo Coloni nec signare quidem aut
partiri signis ne uirginitas est ex sa bellis
omnia liberius nullo possente ferret at quod
hominum, illo genere, festiuis sed uirginitas
in res optime posita, avaritia et sum-
me uolere aliquid sapit atque in sua
uolere omnia scit latens et in angu-
stiam redarcat paupertatem, multa
conspiciendo omnia tamidit.

Quis est sim am vitam agere et huius
quod in terris si ad duo uerba aq
sua omnium res tollerent meron et
suum. Idem.

Principium discordia est aliquid ex communi pro-
prium facere. Idem.

Atten uiras, oportet, uiras tibi uirere, huius societas
diligenter et sapere obseranda est, qua neq
omnes hominibus, miscent et iudicant, ali-
quos esse suo generis humana. Idem.

Cupiditas

Quisquis de accipienda cogitat, abstinere
ceptus est, nec ullum habet majus Cupiditas
tas malum quam quod ingrati est.

Neminem pecunia diuitem scit imo contra
nulla non majorem sui cupiditatem, inu-
it plus enim incipit, habere posse qui plus
habet.

Tortuorem qui Cupiditatem uenit quam qui
hostem subicit.

Divitia

Divitia apud sapientem uirum in ser-
uitute sunt apud stultum in Impensio
sapientia diuitis uita promissio. Atulio.

Divitia omnia

H

Divitiæ omnia sapient, quisque abstulerit di-
vitiis, omnia illi reliquit, vivit enim præ-
sentibus, latus, futuris securus et habet ubi
etiam se in privato jure explicat.
Pauus dives est qui licet habet Divitias
ear tamen ut transeunt es habet.

Discipulus

Admoneri bonus gaudet et peccatum quicquid
correctionem aspectum patitur.

Dociles nos Natura edidit et rationem de-
dit Imperfectam sed qua perfici possit.
Tam Diu discendum est quam Diu nescias
imo quamdiu vivas res huius magis evenit que
hinc tam diu discendum est quemadmodum
cum vivas, quamdiu vivis. Idem

Dies

Sic ordinandus res omnis Dies tanquam co-
gat agmen et consumetur, atque atque ex-
pleat vitam. Seneca

Nullus agendi Dies longus est extendemus vita
cujus officium et arguuntur actus est circum-
stentibus hoc et aliquid ex illa in diem transfe-
rantur flumini dies et irreparabilis vita decurrit dies
quod donat cito raptum venit. Idem

Dolor

Est hoc ipsum solatus loco inter multos Dolorum
vivere, quia qui dispensavit inter pœna em-
qua, debet apud eum parte subsidere.

Nulla Dignitas in toto Terrarum Orbe est aut fuit
sine aliqua imploratione.

Omnia atque gemimus qua expavescimus tribula-
vita sunt vivere autem militare est. Idem

Supervacuum est dolere si nihil dolendo proficias.

Nihil Deo clausum est interest animis no-
stris ex cogitationibus in edys intervenit.
Nulla gens

24
Nulla gens usquam adeo est ultra mores legesq;
projecta, ut n̄ aliquos Deos credat.
Sunt et Immortales Ienti quidem sed certij vin-
dices generis humani et multa exempla in
capite inveniuntur regerunt ut justissima
patientij vice quod quisque alieno deoq; abant
suppedito saepe exdipitat suo. Seneca

Ubi et as.

Ubi secretum sermonem nemo committit. Ubi
autem bono committit ergo vir bonus ebrius n̄ est.
Vina annibalem sedueunt et in domitium illu-
nariibus atque alpiibus, virum enervaverunt fo-
menta Campaniae armis vicit vity rictus est.

Eloquentia

Plagna et vana res est Eloquentia nec ad huc
illi se indulsit ut toto conligeret. satis felix est
qui aliquam ejus partem receptus est.
Magni debet esse Eloquentia quae in vitiis plagit
cum ingenia et favore hominum ostendat, et
asans. Omnibus ejus decoras sunt Athenae Elo-
quentiae in Thiba, saeni spartia annis
tantus error est in omnibus studiis, maxime
in Eloquentia cuius regula inconsta, ut vitia
sua quidem intelligunt et amant.

Fama

Ad gloriam et famam est satis unius opinio
fama enim vobis desiderat.

Utinquam unius malo publica fama corripitur.
Bona fama nec sis seminator nec aliena invidus.
Bona fama Romani tutior pecunia est.

Fatum

Parigantibus nullus portus nisi mortis est omnibus.
nobis illud iter commune quae facta differunt
quis quis enim ad vitam dicitur ad mortem se
stipulatus.

Desine fata Deorum flecti sperare precando
reba et ficta sunt et magna aeternaque ne-
cessitate duuntur eo ibi quo omnia eunt
quid igitur fletis quid optis perdis operam.

Fortuna

Fortuna

Majorem quamque fortunam major via committatur. In Periculis nobis subesse precipue apparet cum quid quid nocet in anis in animo erat secunda se auram sus dicit.

Latiores eos videbis quos nunquam fortuna respexit quam quos deseruit.

Quantum ego fortuna provescit ut n tantum illi minaretur quantum promissis momento max evestitur, eodem die ubi fuerunt navigia sorbentur.

Magni Viri nesciunt spernere fortuna et adversus res que virtutis expen menta faciunt.

Gaudium

Sola virtus parat gaudium perpetuum, securam Alamsi quid obsbat nubium modo in fer venit qua infra feruntur nec unquam diem videntur.

Sapiens nunquam est sine gaudio gaudium hoc n videtur nisi ex virtuti conscientia non potest gaudere nisi sapiens nisi justus nisi temperans.

Gloria

Gloria umbra virtutis est. A virtute comitatur sed quemadmodum aliquando umbras antecedit aliquando sequitur vel a tergo adverso est majorque quo senior Senectus.

Gratitudo

Qui gratias futurus est statione dum accipit de reddendo cogitat, qui grati beneficium accipit primam ejus pensionem solvit in reddere beneficium benigne accipe rebus nisi gratiam non ut solvere te putes, sed ut securus debeas.

Humo

Nullum animal morosius est nullum majore arte tractandum quam homo. Sic vivere cum hominibus tanquam Deo sed ut sic loqueri cum Deo tanquam homines audiant.

Honor

Vis habere honorem dabo tibi magna si quid videris in honore. Inventione tibi.

Innocentia

Magnam est praesidium in periculo innocen-
 tia, sicut mare in volutibus procella spu-
 mane impetu latera navigio urgent
 pulsatur, undique navis, periculi sinno
 centia, salva est.
 In felice felicitas est innocentia nequitas
 ipsa poena sibi est.

Opus mali sperare bonum nisi innoles nemo
 Regem ubique veretur fortuna in ^{potest} innocens.

Imperium et Imperator

Nemo bene Imperat nisi qui parvenit Imperio.
 Nunquam solido stetit superba felicitas, ve-
 tergentium Imperiorum magna fastigia fragi-
 litatis humiliter collapsa vest.

Ignavia facies est qui stis maturique
 Imperij quam gerent celi et nitentis.

Judicium

Hoc humane natura vitium suspectum
 notumque nobis est quod quae inerti audi-
 mus libenter credimus, et antequam in-
 dagatione irascimur.

Judicantibus pejus multo periculis gra-
 vis qui judicant, hi enim singulos ti-
 ment, illi universos fatentur, facinus
 is qui iudicium fugit.

Judex

bonus Judex est qui novit dispensare
 quod claudum est.

Bene perdit nummos cum iudicium nocens.
 Qui statuit aliquid parte incaudat ab equa
 Equum huc statuit hanc equus fuit.

Irasc

Nullum animal est tam horrendum
 tanque perniciosum natura, ut ne appetat
 in illo tibi illud ira invasit novet feri-
 tatis occasio.

Recesse est.

Nece est prius iracundiam ex animo tollere
antequam virtutem recipias quoniam cum
virtus et us vitia non coalescant
Nihil magis facit iracundos quam eductio in illis
et stantia, ideo aliquis, qui plus indulget, eo com-
pior animus est.

Maximi remedium estira dilatatatio, ut prius
ejus fervore languescat et caligo quae pregit
mentem aut deest sub aut missus pensa sit.

Injuria
Maxima est facta Injuria pena fuisse
nec gravior quisquam afficitur quam qui
ad supplicium perit et tunc traditur.
Qui ob hoc injuriam facit quia potest cito de-
sinit quia fecit.
Revera memoria beneficiorum fragilis est
injuriarum tenax.

Injustitia
Ita justitia regula tenenda est ut reverentia
disciplina ejus nec nimia negligentia commu-
nitate despecta nec severior atq-
ue ab aliis durata gratiam humanam amulit et atq-
amittat.

Ingratitudo
Inter ex p. utriusque maximam ipia nullum fre-
quentius est quam ingrati animi.
Ingrati ne effugiant impietatem quam vis
satis sanguine multos cruentaverint.

Ingratus est qui beneficium se recepisse
negat quod accepit, ingratus est qui pessima
dat ingratus est qui non reddit ingratus est
omnium qui deditur est.

Si Deum imitaris da et gratis beneficia nam ut
saceratus sol onitrix et p. d. is p. d. omnia.

Ingenium
Ingeny vis p. d. atitur quam signilla
statuon a. p. d.

Platu levi adjuſta
 Torpent Ingenia deſidia & Juventutis nec
 in ullis honeſte rei labore vigilatur
 ſomnus languorque ac ſomno et fan-
 gore turpior malanem rerum in Juſtia
 invaſit animus cantandi ſaltandi que
 nunc obſcena ſtudia nunc efemina te-
 nent et Capillum frangeſcit et mulieres
 Plauditeus vocem eſt enuare molliſſia
 Corporis certare cum feminis et immundis
 diſſimis ſe cacolare munditijs, noſtro
 ſum adoleſcentium ſperem eſt.

In una re ſolentis excellere non in
 pluribus, magna quippe ingenia a quibus
 multum abſeſſe neque quando plures quod
 in una emiſſerunt oſſere nec Pa-
 trono nec reo digna ſunt.

Invidia

Maſtrophon inſeſta inercia, et omnes de-
 ſtrui cupiunt quia ſe non potuerunt provecere
 Quam magnus mirantium tam magnus inviden-
 tium populus eſt.

Rare invidiam effugies ſi ſe ingeſſeris oculis
 De bona tua jaſſaveris ſi non ſciveris
 in ſinu gaudere

Labor

Nullum laborem reuſavit manus qua
 ad arma ab aratro tranſſerunt
 Damna aetatis mala excepta, labor ſar-
 ciat ſibi totus animus vacet et ad
 contemplationem qui ſaltim ipſo im-
 petu n^o reſpiciat.
 Sape quos labor roboraverat deſidia con-
 ſumpſit.

Lares

Malis diſſipare laudari eſt non potuſt
 ullam authoritatem habere ſenſi-
 teria ubi qui damnandus eſt male
 De ſe loquitur

De te loquitur, t.

Lauda, si parce ut superari partibus nam similiter
reprehensibilis est nimia laudatio, uti immo.
Derata ut superatio illa siquidem adulatione
ista malignitate suspecta est.

Sit tibi tam fruste laudari a turpibus
quam si laudens ob turpia

Debitio

Certis ingenijs immorari et intraheri oportet
et si velis aliquid trahere quod in la-
nimo fideliter sedeat. Non refert quam multos sed quam bo-
nos habeas. Luctu ista prodest vana delectat

Libertas

Quis quid sit libertas nulli rei servare
nulli necesse est nullis casibus fortunam
in equum deducere quotidie in illa
illam plus posse nil poterit.

Neminem Natura facit liberum impo-
sunt fortuna Nomina haec singulis.

Lingua

Mel aquae tibi proderit quam quiescere
et minimum cum alys loquit plurimum
tecum.
Qui rem non tacuerit n. tacebit Authore.

Malum

Nemo extra periculum malitia est
qui totam etiam excussit nemo autem
illam excussit nisi qui pro illa sa-
pientiam assumpsit.

Nullam malum gloriosum est, mors autem
gloriosa est, ergo mors non est malum.

Mendacium

De dubijs rebus non opinias, sed suspensa
tunc sententiam nihilque inexpectare ap-
tes, quia

mes quia n^o omne verissimale statim verum
Et sicut sapientis, quod firmum inere dicitur
videtur non continuis falsum est, crebro
siquidem fausum mendacij veritas respicit ege-
bro mendaciam, specie veritatis obcludit.

Misericordia

Nullam misericordiam nominabis domum, quae n^o
inveniatur in misericordie solatio.

Sapius est perpetuam misericordiam, quae vocat
ad virtutem sustinere, quam in finitio abque
in medicis bonis rumpi.

Misericordia est tacere, cogi quod cupis loquis
avis erum est ab alio loqui. De quo non
possis queri.

Morbis

In morbis nihil est magis periculosum
ae perniciosum, quam in maturo me-
dicatione.

Nihil magis, agra prodest quam ab eo curari
a quo voluit, male secum agit agra qui me-
di curam heredem facit.

Mors

Mors omnium delictorum solatio est et finis
ultra quam mala nostra nexunt.

Incertum est quo se loco mors occupet, itaque
tu illam omni loco expecta.

Pemo nisi suo die imonitur nihil perijit
ea tuo tempore nam quod relinquas alic-
num est.

Totius vite remedium est contendere mortem
nihil triste est cum hujus medicina effu-
gimus.

Nihil magis mortem amici expectant, mortem ode-
runt.

Miserabilior est qui mori jubet quam qui male
vivere tollit, ubi licet perire non posse
vivere quam nescire.

Monitio

Quae admonitione existant, n^o aliter qm
sunt illa statu. Tanti ad judicium ignem, sed
um explicat.

um explicat.

Si quis recta habet et honesta. Deceba hic ex
super vacuo mogetur. Expelle falsas opiniones
De bonis et malis, et in locum eorum, vera
reponere, et nihil habebit ad monitum quod
negat. ^{per}
Inbeuillibus Ingenijs necessarium est a
liquem praesens hoc vitas hoc facies.

Mutabilitas
Nihil mutatur nisi exceptum in terra non colu
non totus hic rerum omnium contextus.

Quid quod, longa series multas operibus multa
Dei in dulgentia struat id unius dies spargit
ac dissipat.

Munus

Plures sunt apud quos non diutius in
arano sunt dona quam in usu.

Qui quantum Deo ostendit magis sum in
non commendat sed exprobat, stultum est
dare alicui quod accipere non possit.

Illud non est beneficium sed funus, si cum
spicere non ubi optime ponas sed ubi qua

suos, si non habeas unde facillime tollas.
Dato magno, existimes accepta parvo.

Cum consideratione promittas plerumque quam
promiseris praesta.

Natura

Maximum hoc habemus naturae meritum
quod virtus in omnium animos sum erit, prae
permissit etiam qui non sequuntur illud.
Generosa res est respicere non ad suam sed
ad Naturae suae vires.

Maior pars mortalium De Natura Malis
gentile conuenitur gaudere in exiguum cri
gynamur quod hinc tam a seipso tam
trahere dabit nobis temporis spatia decurrant
atque ut exaptis admodum pauis, ceteris
in ipso vita apparatus vita destituit.

Hae Natura Mortalium, est ut nihil magis
placeat.

placuit quod commissum est. Iniquiores summos
adversus relicta. Perceptorum desideria.
Cupiditati nihil est satis Natura etiam
satis est parum.

Nulla nos vitio Natura conciliat illa
liberos ac integros genuit.

Mobilitas

Natura gloriosa virtus et anteire pro
res cupit.
Generosus animi est et magnifici jurare
et prodesse.

Plato agit neminem Regem non ex ser-
vis qui oriendum neminem non servum
ex Regibus omnia ista longa varietas
miscuit et sursum deorsumque for-
tuna versant. John

Mobilitas animi est Generositas sensus Moli-
tatis Corporis generosus animus.

Odium

Nihil est iniquius quam aliquem heredem
Paterni odij fieri.

Pejora sunt verba odia quam aperta itaq;
idcirco loquax inimicus offendit quam
tacitus.

Id agas ne quis merito tuo se odent Idem.

Obiurgatio

Cruentis in re adspensa est obiurgationi amplius
aliquis blande admitti.

Oculi

Pengrimma est oculorum verecundia. Imbecillos
oculos esse qui ad alienam limpiditatem
suffunduntur.

Officiu peccant oculis, si oculis animus
imperet.

Oratio seu prece

Mo festum verbum et onerosum et demisso
vultu dicendum rogo huius facienda est
gratia

gratia, amica et cui, et cuius cunque quem amicum
cum sis promouendo facturus. Prosperes licet
sero beneficium dedit qui roganti dedit.
Noli rogare quod impetrare non uenis, in ter-
dum eam sobrixe petimus id quod reusa
rem us, si quis offerret. Idem
Gratiandi Romigis uacunda Gratia est. Com-
mo si nimis incitata, delicati tenera et
flexa.

Optium
Optium sine Litens mors est et hominis vi-
ri sepultura.
Beneficis est quem senectus ad Optium reuertit
quam quam in otio inserit, et tunc incipit
labrere.

Parentes
Parentes suos non amare Impietas est
non agnoscere insanas
Præstabis Parentibus pietatem Cognatis
Dilectionem.

Pax
Et rigor pax est nunquam laesita, quam
multo reparata sanguine.
Multi sunt quibus pax operatio et bello tu-
tam eni pacem cum hominibus habebis cum
aitrijs bellu rpp

Paupertas
Magnus ille est qui Divitibus pauper est
sed securior qui caret divitijs.
Eg mores reddedi sunt ut paupertas male-
dicto probroque sit contempta Divitibus
Invidia pauperibus.
Nemo tam pauper uirum quam natus est.

Peccatum
Facit consuetudinem peccandi; multitudine
peccantium et minus gravis nota est quam
turba damnationum lavat.

Omne peccatum est est actio omnis actio tam
honestas quam turpis est voluntaria Ergo.
omne

711
omne peccatum voluntarium est.
Omne peccatum vitium habet suum patro-
cinium.

23

Pecunia

Optimus pecunia modicus est qui nec in
paupertate cadit nec profluat a paupertate
divergit.

Nemo invenitur qui pecuniam suam di-
videre velit vitam vero unus quisque qm
multis distribuit.

Pecunia non sanat vanitatem sed irritat.

Præceptum

Præcepta dare scripti supervacuum est
nescienti parum.

Sapientissimæ præcepta finitæ esse debent
et certa si quæ finiri non possunt extra
sapientiam sunt sapientia autem rerum
terminos novit.

Justitia

Omnes quasi suam propositionem habeat,
suam excusationem suos excessus suas
indignationes epilogum quæ sunt.

Rea

Reus certior est ex mansuetudine se
capitas quia frequens indulgentia pauper
occurrit opprimere omnium irritat.

Regnantibus peius multo periculum qm
his qui iudicant si enim singulis si
sunt illi universis.

Illud beatum est Regnum cuius prin-
cipem contingit sapientia habere stu-
vium.

Lisus

Demostratum avertit nunquam sine risu
in publico fuisse, adeo nihil illi vide-
batur serium eorum quæ in Mundo ge-
rantur. Demostratum potius quam Hera-
clitum imitemur hic enim quoties
in publicum profluxerat flebat ille vero
videbat.

Hic omnia quæ agimus miseræ illi ineptia
videbantur.

videbant humanis tamen est dendere vitam
quam deplorare.

Miserebi interdum semper iocis et sine detri-
mento dignitatis ac usquequodam nam repre-
hensibilis est visus, si inmodicum.

Sales tui sunt unde dente pot sine vilitate
visus sine cachinno vox sine clamore in-
cessus sine tumultu.

Merbum esse scias non humanitatem semper
ardere ardentibus, et ad omnesque astu-
tationem ipsam quoque os diducere.

Sapientis Sapientia

Maximum hoc est et officium sapientis
et indicium ut verbis opera concordent, ut
ipse ubique par sit. Denique sibi.

Sapientis ille est, qui plenus gaudii habitus
et placidus in concupis cum dicitur ex-
plari vivit.

Talis est sapientis animus, qualis mundi status
super humanum semper illi seroniam est ha-
bes ergo quare velis esse sapiens quia
nisi quidem sine gaudio eris.

Sapienter aversio futuris malis et quae alij diu
patiendo, laqua fuerunt hic. Maria flavit
diu cogitando audimur aliquando voces
impetorum, nesci tam hoc mihicere
stare, sapiens quid quid factum fuerit
dicat sonitum.

Sapientia animo sumo Magistra est utilia
ambitio parit favet et genus humanum
ad concordiam vocat.

Errat Servitus
Errat si quis existimat servitatem in-
totum Romanum descendere pars me-
hor ejus excepta, est corpora obnoxia
sunt et adscripta domanis mens quid erit
suis furis

30
sui Juris, quae adeo libera est et vaga, ut ne
ab hoc quidem carcere cui inclusae est
teneri queat, quo minus impetu suo
uratur.

Senectus et senex.

A thortatem habemus senum vitia puerorum
ne puerorum tantum sed infantium.

Mihi turpius quam grandis natu senex
qui nullum aliud habet argumentum, quo
se profectum vixisse propter abstem.
Quem admodum omnibus annis honestum
est studere ita non omnibus insidiari. Turpi
enim et ridicula res est. Elementarius se-
nex juveni parandum est seni utendum.

Somnus et Somnium.

Turpis qui alto sole semi somnus jacet
cujus vigilia in medio die incipit et adhuc
nullis huius antebucanum est.

Consuetudinem meam nocti gravissimo so-
mno utor et quasi in tergitulo. Satis est mi-
hi vigilare desiderare, aliquando me dormire
scio aliquando suspicio.

Taciturnitas.

In hoc in quibus, ut libentius audia quam lo-
quaris. Quod enim taciturnitas esse velis nemi-
ni disceris.

Qui nescit tacere nescit et loqui.

Res magna sustineri non possunt
ad eo veni tacere grave est.

Tempus.

Infinita est velocitas temporis quod magis
apparet respicientibus nam et presentia
intentione fallit, adeo praecipit et fuga, tran-
situs lavis est.

Agit mox, agit urque velox dies, insidiosa
pimus optima quoque dies miseris mortali-
tibus diu prima fugit, subeunt morbi tri-
stisque senectus et labor et dura rapit
insepimentia, mortis, perem.

Si prudens est animus tuus, et tempore
ut penset presentia vana futura promissa
presentia recordare

praesentia recordare nam qui nihil de praesente
nihil cogitat perdet vitam, qui nihil de fu-
turo praesentia cogitat in omnia incau-
tus incidit.

Amor

Temesi tam Domi molestum est quam furiis
tam a feris quam a Litens, nulli in ad-
nocendum vultu virum est.

Si vultis nihil temere cogitate omnia espe-
tam omnia circumspicite. Quam laevi buffcare
sis dicentur.

Tristitia

Tristitiam si potes ne admiseris, si in-
minus ne ostenderis.

Malitiale est opinioibus hominum longi
et adversi consistari.

Lactia juvenem frons decet tristis senem.

Veritas

De fide et Religione suas agi ubi cum
de veritate tractatur nam si iuramentum
Deus invocetur et non invocantur testis est
tamen non transierit veritatem ne justitia
transcas regulam.

De Dubijs non definitas sed suspensam
sententiam nihilque incipitum affis-
mes quia non somne, bonis si non sit
sim verum est sicut quod primum
incredibile videtur illico falsum est.

Trebro merdium specie veritatis obduvitur
et sicut aliquando tristem frontem amicus
etiam adulator ostendit, sic verissimi-
tudinem, coloratur veritas.

Vere credula

Salera, conspectum suum reformidant in
in perditos quoque et ad omne deus esse
positos. Tenerrima est oculorum vere-
cundia.

Venia

Quam saepe veniam quin negavit pe-
tijt quam

petijt quam saepe huius pedibus ejus ad vota
suis test, quem a suis repulit.

lum par contendere anceps est cum si
penon furiosum cum inferiore sordidum
pusilli homines et miser est repetere mor
dentem ut murex et formico, ad quas si
murum ad morderi, ira convertunt. imbe
cilla se laedi putant si tanguntur.

Parandum est improbis Civibus no aliter
quam membris, languentibus.

Vita
Vivere in tota vita dicendum est quod
magis mirandum tota vita defendendum
est mori tota maxima. Vni Omnibus Im
pedim entis. hoc unum in extremam usq
atatem. Vegerunt ut virore seirept.

Nunquam magnis Inyeny s chara in
corpore mora est, sed iniqua atque enim
Vivum gestunt, sic Inyenta qua illu
striora breviora sunt.

Molestum est ait Epicurus semper vi
tam inchoare quia male vivunt qui
semper vivere incipiunt.

Si vive cum hominibus tanquam deus
si loquere cum deo tanquam ho
mines audiant.

Quomodo Fabula sic vita non quam dui
sed quam bene acta sit nihil perti
net ad rem quo loco desinat fabulam bo
nam clausulam pone.

Victoria

Sapient ad utroque casus apud est, bonor
relivus est malorum victor.

Nulla est major victoria quam vitia do
mari, sic innumerabiles sunt qui Urbes
qua populos in potestate habere
paucissimi qui se.

Inhonesto victoria

In honesta victoria suo vincere satis pe-
norum est potuisse punire.

Vir.
Nunquam Viri boni mis erant potest
enim mis er Viri sed esse non potest.
Ipse ignis aurum probat mis eni a fortes

U. S. 1.

Vir. def.

Post multa arduis opera, saxam solent
ardus in astra tendit, in montem
lucis, nunquam potest non esse
virtuti locus.

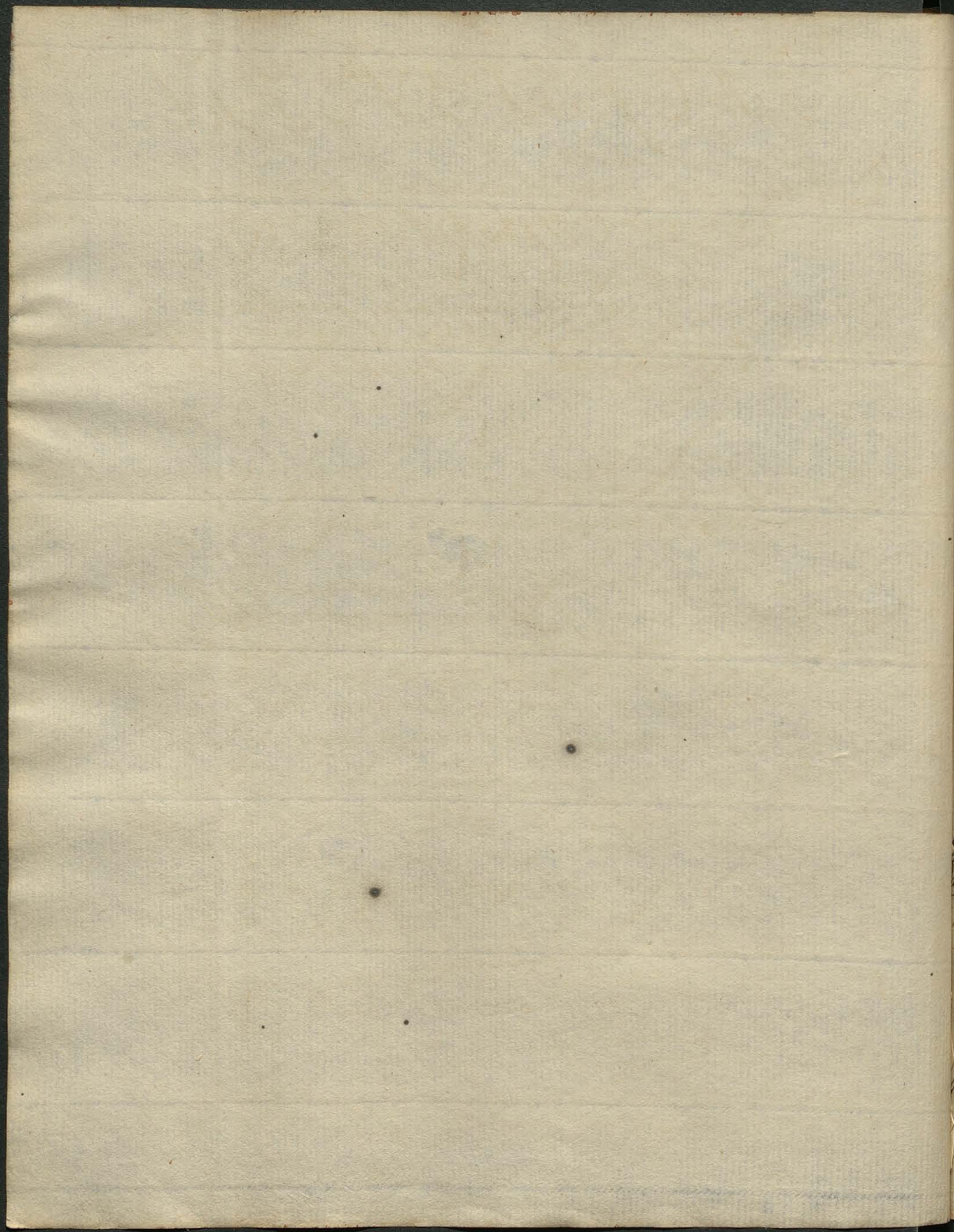
Voluntas

Da operam ne unquam quid invitus fa-
cias quid quid necesse futurum est

Voluptas
Mhi animu sempiternu et corpus voluptatis
corrumperere nihil tolerabile est in quibus
dura sed quia molli patimur.
Voluptas humilis est res et pusilla ac in
omni habenda, patris componis cum hu-
ij animalibus ad quam minima que-
ad volant.

Zelus
Zelum de Deo tantum habere, non
contra homines zelare autem ho-
minibus vitiosum est.

Ver

ula

dit
W
en

1
my
at

Am
D
mp

ENCYCLOPEDIA

sive Mallarum rerum curiosarum scientia Ordine Alphabetico

Demij

D D P P S S T T
Locones qui vino uti cupisate dicebat. Di-
enses qui tota vita siccibus et aqua vivere
solvuntur Apollonius Tybatus a vino
et carne semper abstinuit.

alatione

Aristippus Socratico Tyrannus Cleo Alex-
andro Macedoniae Deum dixit Cy-
rops claudus factus est ut Peri. Sub Ph-
lypo asper tractatur.

Aspicio
Alma

Pyramides in Tumulis Regum Aegyptiorum
musi Babiloniae a Sen. Pyramide Aegyptiorum
extracti e. septuaginta latibus alti cub. tota Am-
bitus Memphis Civitas continebat 130 Stadia.
Campitaculum Pompeij capiebat 14000 ha-
minum annis 270 factum, caustum ab Hero-
strato propter illius immortalitatem memorat
etiam causa Heronis aurea, item horti per-
siles Colossi Obelisa.

Imper
abrian

Codrus Atheniensium Rex amore Patrie se
ultra hostibus occidendum objicit. Agesi-
laus Titium sum Pausania inedia conficit
quod pecuniam ea Herce pro perdenda
Sparka acceperit. Curtius Ionia in abissum
insiliit Scavola in conspectu Persena Regis
manum ussit.

Imper
ma
Dy
nt

Appolline Accipiter Peada Supus Cygnus
Gryphus. Metidi Alciones Veni Cygni
et Columbae

et Columba Junoni. Pars anser et agnus Minerva
Noctua Gallus et Draco Jovi. Agusta Marti.
Vultur canis, Lupus Ibi Phœnix et Gallus
Ceren. Bubo et Cuscuta pio. Draco Vultur
et Aspidi Leones.

Artis pecti
celebres

Artis pecti
artj celebres

Ctesippus Lemptum Dyandi Ephesinae Prin
thausus Lemptum Delphicum fugias Manoslan
Artemisia Nemodorus Heliscum, Dedalus
Labyrinthum; catruarunt.
Pictores Puthasius Pauson, Phymantus Louus
Apelles a quo et n' alij, p'ngi volui. Alexand
Sculptores Praxiteles Phidias Polydorus Ly
syppus Sabzi Dedalus qui Labyrinthum tex
tavit. Arpitas qui Phumbari Paera vo:
tant em, Perillus Phalaridis boveru in quo
cruciabatur homines. Opus equum ho

Astronomi

Artis

audaces

Lemery

Arari

Archimedes Ptolomeus Atlas Jaspides
Mithras Synon, Cyrus Chonibal. Suezaber.
Belleroson, Pegaso Paera rotavit, Jason
Pyrrhus. auri cupiditate multos occidit, A
chilles cadaver Hectoris Priamo venate fecit.
Caligula qui, qui soror ornamenta magno pro
ho vendidit, Marquinius scatur, Nero, Tan
tulus et Mydas cui omnia quaecunque tan
versu
gebant in plerum sunt.

Bellatores

Mars vel Charops, Gradivus Bellona, Juvio
Achilles a matre Thetide in styge Juvio
in fernali mortus cui nihil inquam no
avit. Aeneas Trojanus ajase Idæonum fortis.
simus Agamemnon Jeta Mycanarum
Hector Trojanorum. Mithras, Joves, Jovius
Mercurius Sabzi

Metellus Sabij Scy pioner.

Matricos
vina

Comatores in Syria Camilla Volseo Pe-
gina, Thomiris Massagetar Regina que
Lygum in genti fudit exercitus. Sempriam
Asyniorum Regina. Plongam Nini Ch.
suis assumens pro ea bellavit.

Quar
mitores

Hercules in arvis angues a Ioanne ymng pes-
chris pthac adustus hysdam Columbus &
Capitibus, pullularum face et ferro in
Larneg palude oppressit. in Nema Syva
insuta magnitudine Leviem jugulavit
et detraham pellem pro insignis gestavit
quare Communi ter dicitur mons trozum
Demitor. Theseus Minotaurusum Capmam
Draconem Bellerophon Lymera Abieps
Serpentem longu 120 pedes interfecerunt.

Ellor
ca
numeris

Ninus Asynior Rex in Bactrianos armavit
XVII. millia pedum. CC. millia equitum & millia
curruu Heres dimicatus us de Regno suo mi-
meravit armatos DCC. millia de auxilijs CCC. ad
vindiandum Helene raptum Greci armarunt
in Troianos 976 millia Troiani vero in Grecos
876 et 1000 Navium.

Remota

Titus Alexander et audovicus pius Alphonus
Nerva Trojanus.

Ante
et
vobis

Populanos muros Troje, Diomedes Argos Cadmus
Thebarum Lido Carthagenus, Romulus Amphioni
muros Thebarum Nemiramis Babylonice Arion
cantu Delphinus abieps, Amphion susu Cytharice
saxa et muros Orpheus foetus cantu morasse Ambo
vapes Hircos cohibuisse. Per Musa Lyricce.

Constantes

Aristides fato Alphosus Caray: qui hunc dicit vobis

Medes

Pero Basinis Phalaris Diomedes Melentius Dionisius

Deformis

Cropus Protharus Theseus.

Quites

Palo Deus Divitian, Crocus Chydus Cygnus Lucullus
Antoni.

Antonius Lufos siena uice fecit. Nero Dimam
auri carni habuit Helio gabalus Emensas aureas
statuebat, Cleopatra exquiritus unioibus

Duxes po-
auli et Marci

Duxes
Indi auro et gemmis Arabes auro Assyrijs
gemmis et serico

Docti Reges

Constantinus et Carolus M. Iulianus Imperator
qui multas linguas libros edidit Alexander
Romanum Platonem et Aristoteli. Sicut diligenter
si summa legit. Alphonsus Hispania Rex dicitur
supersens.

Doctae feminae

Philosophia, Cornelia Thelonia Sapho
Poeseos.

Virgines

Tagus Hispania aurifer Hermes Lydia An-
mopius Sactorius Asia Janyes, Rufus asper India
gemmer.

Pygmaei

Phaenon Tipharus Cuchadus Antharus hic
quo fuerit ab Hercule in terram proiectus
fortior surgebat, a Jove in fulmine per-

Inventores

Arabi Hippo Samus, auri Cadmus, sibi Japides
Phaenon Alpharus Fabrica Dedalus Argulus
Pan Sadez Mesarus, frugum Japer Fundel
Phanices Horologii Sabelus, hasta Saronis
Lyra Mercurius Mundi novi seu America
Columbus et Amerius vesputius Musica
Cestrophon, Medicina Apollo, Navis Jason

Lapides pretiosi

Picture, Appelles.
Chrysolitus Perillus Topazus Saspis Saphirus Cor-
acynthus Smaragdus Amethystus.

Ree Diversis res
tuncantia

Alex Conithus Calabarro Indica Amomo Ghyona
Apibus Sybia Hymentis Apris Conchidibus
auro India Janyes Bassama Syria cascis
Parmia Passapio, exensia Phelus, ero Rye
mellus habe Jovicus Cretis, mare rubrum
Proodius Apus et Indus Crystallo Indica Venetia
Dragonibus Thyopia et Indica Gellus Massilia
As tunc, Cora Affrica Lybia ferro massa sui
mellita

melita nemobis Arcadia Quibus Taurus Alpes
 Carpathus montes.
 etc. quod in Anagninis no. ex. creta Apis Africa
 agilis. Rhodus serpentes creta.
 Ethna Vestisus dipare aethia. Hymerus
 Ausonius, gratia Arsenius Arcadij et Honorij
 Putarchus. Sincia Neronis imp. J.
 Myron Ach. His Demost. C. neci Aristoteles
 Alexandri M. Socrates et. p. d. n. si. C. mag. Laetantij
 S. hon. pens. Landini M.

in di-
 scrib-
 entur
 montes
 omnia
 passim
 quod
 quod
 quod
 quod

Montes
 de ce-
 nores

Habes Apenninus Alpes Pyrenaeus Vesuvius
 et Atlas. Ubi Sicilia, Ethna, Pelorus, Hispania.
 Pyreneus, Alburnus, Galpe, Germania, Ipe-
 tius, Pessinanus, Sphus, Polonia, Carpathus
 rucellus, item mons Regalis, Scythia, Caucasus,
 Taurus, Bosphorus, Gypheus, Pericynthius, Praeclius,
 Helicon, Parnassus, Ceta, Ida, Olympus, Caucasus
 Asia, Arimachus, Corax, Lybanus, Africa, Mas, Judea,
 Tion, Hebron, Thabor, Carmelus, Libanus.

Reyno
 Aignia

Anglia & Leones unus supraline in campo ruber, desup. prona
 Regalis cum fruce et pomo, a parte dextra illo coronatij
 a sinistra Gypheus.

Aignia

In campo flavo feruntur alonij Strabes rubrae in sinistra parte
 in campo albo cruce rubrae et in quavis fruce angulo
 Caput coronatum feruntur de collo pendentibus

Aignia
 Aignia

In latide sussoni exstantes in campo albo.
 Leo albi coronatij in duplici cauda.

Aignia

In campo albo aquila nigra coronata desup. Dux alba
 In campo Regali et la rudo.

Aignia
 Aignia

In campo flavo & strabes, trans versa feruntur desup.
 In campo Regalis sine cruce.

Aignia
 Aignia

In homibus et alijs strabes rubrae in fruibz semper
 In campo feruntur coronae Leones flavi 3.

Mandra in

- Avaricia in Campo Flavolugarius niger erectus Desup
 Corona sine Crucē, ~~Regia~~.
 Florentia Libia trium florum et duo rosa.
 Gallia Tria Libia in campo ferateo Desup Corona Regalis colore.
 Germania Prop: Nigra aquila biceps cu Corona Regina.
 Hispania Totius Turres Corona Leones
 Hollandia Leo ruber erectus Desup Corona.
 Hungaria Leo medius ruber medius albus Desup, Corona sine Crucē
 Hibernia Capitata in campo ceruleo.
 Italia Virgo armis hostis et oleis insistens
 Lusitania Campus albus infra illum 3 scuta 2 denique
 Mediolana porta Flavā Desup Corona Regia sine Crucē.
 Status Quinque Corona sine Crucē et serpens erectus.
 Moravia In Campo Ceruleo aquila rubra distincta fluis albis.
 Moschana Aquila nigra biceps in cuius pectore Eques adinstans
 Navarra S. Georgij ponunt arij Draconem.
 Scotia In Campo rubeo 2 Leones unus infra aliu.
 Silesia Parsuna flava altera alba campi et aquila albo nigra
 Transilvania Leo erectus in campo flavo p. mediu Leones
 Luna et rubea, cum alba simili.
 Turcia Luna pallida, cornibus erectis.
 Valachia In Campo Ceruleo Luna alba, et latraria h. nos mortuis
 Valentia Templu albu muro albo circumductu in campo rubro.
 Regni Poloniae et Provinciae Ferrarum que
 Crisatram in signa.
 Regni Poloniae Aquila alba in campo rubeo seu aurea Corona.
 Pata: in Vexillo albo aquila similis prioris facie tres
 Turres cu una porta Desup cu aquila.
 Pata: Partu in quo p. mediu Campi rubei tres albi
 in altera parte tres Pides Pellicarum in
 Campo Ceruleo.

Campo Ceruleo Sandomiria Urbis Rex in solio et aquila desup.

Palat. Pal. Rex vus in Campo rubeo in collo Corona aurea 2 Luboni fudat alia caper.

Palat. Pal. Aquila alba sine Corona in Campo rubeo Porano Urbis Turres tres in porta dua abies decussatis

Palat. Pal. Caput Biontj in ter cuius cornua Corona aurea p. naves circulo transclinte Calidj. Porta in muro et dua Turres inter quas titulen inflat cortu.

Palat. Pal. Leo niger medius et semi aquila nigra in corona aurea in Campo Flavio Sicadia tres Turres cum porta in medio Turris aquila.

Palat. Pal. Et gnus cu vearillo et calice in Campo rubeo.

Palat. Pal. Papi Leo ruber in Campo albo et aquila semi alba in Campo nigro cum Corona aurea.

Palat. Pal. Aquila nigra in Campo rubeo in pectore. P.

Palat. Pal. Et aquila p. omnia subit in piori in pectore R Caput humanu lano barba cornu p. in Campo rubeo desup et infra Coronam habet.

Palat. Pal. Aquila alba cum Litera L in pectore

Palat. Pal. Aquila nigra cu Litera O in pectore

Palat. Pal. Ursus in Campo rubeo ex altera parte An.

Palat. Pal. Agelus in simili Campo.

Palat. Pal. Media aquila rubra medius Leo niger in Campo rubro.

Palat. Pal. Aquila alba abis expansis in Campo rubeo Propie duo cum Palatinatu Pulmensi et Mericburgensi aquila in Campo rubro in collo Corona aurea et mang gladio armata.

Palat. Pal. Gryphus niger in Campo albo.

Palat. Pal. Gryphus albus

Palat. Pal. In una parte P. arilli Aquila alba in altera Equus armatz. P. P. P.

Russie et Podlachia Palatinatus Leo flavus co.
natus in campo sericeo
Vithymia Pal. Crux alba in vexillo viridi.
et Czerin
Haberig Terra Modula nigra cum corona aurea in campo albo.
Helsing Terra Ursus albus inter tres arbores in campo viridi
Pronis Terra Aquila bicolor coronata in campo sericeo.
Drahtow. Pal. Crux alba in campo rubro
Cameneo. Pal. Pegasus in equo Draco nem in intermens.
Magni Ducatus Lithuanie miles sataphra:
albus cum mitra supra scutum bina cruce
signatum
Vidmenc Pal. In vexillo rubro ex una parte eques sataphra
tractus ex altera Columna alba antyque
gentis scutum ad ensigne
Vidna Volos Columna cum porta in medio
Thoren Pal. Eques sataphra tractus in campo rubro
Podnong Distr. Eques similis in cuius scuto littera J.
Korowich Distr. Ursus niger in articulo in albo scuto.
Lonsk Pal. Vexillum rubrum in quo Scipio aureus.
Durogod. Pal. Angelus niger in campo rubro et eques armatus
Lonsk Pal. Eques armatus
Viljenc Pal. Eques armatus in campo ceruleo.
Argis Pal. Eques armatus in croceo vexillo
Palatinatus
Thirveni Pal. Eques armatus in albo campo in vexillo purpureo
Livoniae Pal. Gryphus albus erectus in pedes in campo rubro
cum gladio in pede dextero, in pectore autem
Litterae S. C. West Sigismundus Augustus
qui hoc stemma dedit Livoniae eamque in
corporeavit

in corporavit, Lithuania. anno Dni 1567.

37

Septem mundi miracula haec recenset
antiquitas.

1mo Babilonis muri quod ambitus erat Stadium seu
passuum 48105. altitudo 200 latitudo seu
cassities 50 in ipsa urbe horti pensiles erant
vbi sunt columnis innixi totum opus hoc Semi-
ramidi adscribitur.

2do

Pyramides ingentes erant miter e lapide qua-
drato cotove constructae ab Aegyptiis. Quibus
prope Memphim Urbem. Pars grandiorum
trecenta et sexaginta hominum milia
totis 20 annis fecerunt cum nihil an-
nona aut mercedis ponderetur. Sopenis praeter
parvas capas et alia in ea tamen ipsa im-
pensa sunt 800 talenta.

3tio

Mausoleum Mausolus Rex erat surus eius
defuncto Artamisia videlicet conjugis
monumentum excelsissimum aedificavit
ut obstupesceret Orbis, huic inclisil uneres
Mansi deq. is quotidie partem e poculo
hausit, gustavit se ipsam praetura pro viris
separatim hinc est quod splendida sepultura
hodie mausolan dicitur.

4to

Labyrinthi n. erant horti varij autem florum
impositi sed in gentibus fac. spaciosi
sums adificij in varios meandros
vntibus. Horum quatuor magis celebratissimi
Primus in Aegypto alter in Creta a Medo
fabricatus tuzinatus erat Minotaurus
quem Theseus occidit. Tertius in Lemno Insula
Quartus

Quartus in Italia quem sibi pro monumento con-
didit Persena Rex.

5to

Colossus apud Urbem Rhodu statua erat sita
in aditu portus arcu fixa, tanta altitudinis
ut triremes puppis velis ejus vura transire
non possent. Terra motu dejectus est.

6to

Dyane Ephesine templum. cuius altitudo est te-
trius, Graecia Asiaq. collatis opibus, artibusq.
labore inducent. Primus antrum prostrato
centum 24 solenniter a solidem. Regibus posito
totum opus in sus susciabant, sed Herodotus
omnia a Phammis dedit.

7mo

Turris in Thoro in salta caecitate prope Ale-
xandriam qua navigis noctu alicentibus
lumen praebebat. Hujus loci ab alijs me-
moratur Jovis Olympij Statua.

8mo

Septem Graecae Sapientes ante Chri-
stum, natus annis 600.

1mo

Thales Mileto natus juvenis ephebis equus
notuit conjugij seculi se obstringere cupit
afferens esse ut nimij juvenem senior
factus aut id ipsum decausaret dicit se
jam nimis esse senem.

2do

Pittacus Milesianus primu castra seculi
mora mupis operari cepit.

3to

Dius Priemensis hoste vincit cum ab
facultates suas in tutiora loca inferrent
ipse omnium nudus carib in quibus omnia
mea in eorum porto animu in preme et
sapientiam quam nullus hostium pra-
pere possit

41ue pure possit
42us Solon Athenarum Legislator Crasso opibus suis elato
 author fuit, ut solvitur interim promeret. Ne
 minem ante mortem Deum putandum Depe
 Ctesubus Cibus Pholo Iones Myson exijssos
 sty ponunt Pezand nam Corymbio:
 rum Tyrannum.

GEOGRAPHIA

Geographia Est universa Terra quatenus
 nobis cognita est Descriptio in forma
 graphica quod facit Mundum etiam The
 re non comprehendit Hydrographia vero
 Regione aliquam seu insulam Terra
 partem Describit. Topographia partem
 Terra locum explicat Hydrographia est
 Descriptio aquarum quae superficies una cum
 Terra sumpta fuerit Globum Terrestrem
 seu Terrarum terminum in Geographia
 continentur. Continens seu forma Terra est
 magna pars Terra quae non est circumdata undiq
 ubi Peninsula Graece Hersonesus est spa
 tium terra permodum insulae Isthmus
 e Terra contenta inter duo maria ut Co
 rinthus et Pylus et transitus stratus
 in montibus quibus itur ex una in altera
 Regionem. Greve sunt loca sabulosa
 ad mari Promontorium est Terra ad Mare
 qua si elevata est dicitur Capo si non La
 bet ullam elevationem dicitur punctum.
Donde dicitur

Dicuntur Loci vel Montibus Sabulosi ad Mare
 Arthropelagus accipitur pro magna superficie
 Maris. In quo plurimae sunt Insulae. Sinus
 vel Golfus est superficies Maris quae interrupta
 in se habet duas Terras ut Sinus Persicus sinus
 Arabicus. Delvium seu strichus transitus
 inter Terras de mari in Mare, Lacus est Con-
 gregatio aquarum in terra firma. Vadi est locus
 Commodus jaciendi anchoras. Rivus seu amnis
 est congregatio variarum aquarum ~~in terra firma~~
 quae nullum habent nomen donec ad mare
 pervenerint. Fluvius seu magnus amnis qui
 isto nomine appellatur confluit est locus ubi
 duo rivuli seorsum junguntur. Ostium est locus unde
 incipit Fluvius in mare vel lacum cadere. Ca-
 nalis est Fluvius artificialis factus ad navi-
 gationem vel de Regionis Larose

D E S P H E R A

imo

Sphaera est Machina composita ex diversis
 curvis in cujus medio locupitur globulus quidam
 qui representet Terram...

Do

usus Sphaerae inventus est su propter cog-
 nitionem figurarum partium et situs is
 universi sunt propter aliquam similitu-
 dinem ad Terram.

3lio

Circulorum componentium Sphaeram sunt Cir-
 culi et 4 minores majores idcirco quod
 Sphaera in duas aequales partes dividant
 minores vero quod in aequales majores sunt
 Si Horizonti Meridiano aequales Zodiacus
 et duo Saturni

H H

33

Coluri sol ferunt nempe et equi noctio r. Minores
sunt ha duo Tropici et duo polares nima nam
Tropicus Canceri et Capricorni et polus Arcticus
et Antarcticus.

Horizon Imo sciendum qd Horizon est circulus qui
dividit partem Sphaera seu mundi quem videmus
ab eo quem non videmus, 2do quidpō est dies
in uno Hemisphere nox in altero omnino
esse debet. 3to modus ad cognoscendum est
et occasum stellarum et Planetarum 4to ad cogno-
scendam elevationem poli siquidem elevatio Poli
est arcus Meridiani interceptus inter polum
Mundi et Horizontem 5to cognoscitur quoque
p Horizontem finit et siquidem finit est pun-
ctum sibi immūne nostris sapiti et qd aequaliter
distat ab omnibus partibus Horizontis 6to
p Horizontem bene explicat quatuor puncta
Mundi cardinalia nempe, Oriens meridies
Occidens et Septentrio.

Meridianus est circulus qui concipitur tran-
sire p Polos Mundi et p Polos Horizontis
p hunc circulum explicatur bene meridies
siquidem tunc esse concipitur cum sol ad men-
dianam venerit et tunc quoque nox ai est
in meridiano inferius Horizontis.

Equator Est circulus major distans 90 gra-
dibus a Polis Mundi idē autem equator
dicitur quod cū solet in hoc circulo Equi-
noctium est in tota terra id est aequalis dies
nocti

41

Zodiacus est magnus circulus aliquis qui conti-
net 12 signa seu Constellationes quas sol annuo
cursu peragrat in medio hujus circuli reponit
Linea Divisa in 360 gradus qua vocatur Eccli-
ptica ideo autem sic nominabatur quod dum
sol et Luna reperiuntur in conjunctione seu
Coniugio Ellipsis est pro tunc solis et Lunae
cum haec duo Astrae sibi opponuntur fit
Eclipsis Luna signorum in Zodiaco sunt sex
Australia et sex Borealia hoc versus ex-
pressa.

Punt Aries Taurus Gemini Cancer Leo Virgo.
Libra Scorpius Arcturus Capri Amphora piscas.
Solari sunt duo majores circuli qui se se-
cant et angulos rectos sub Polis Mundi tenent
Dicitur Solus Equinoctiorum alter Solus
Solstitiorum. Solstitium intelligitur die quod
sol non ascendat ultra Tropicum sed cum ad unum
venit revertitur ad alium. Solari ser-
viunt ad Equinoctia Determinantur ubi erit
in 4 puncta aequalia Eclyptica dividunt
cognoscuntur quatuor Equinoctia Verum
Aestivum Autumnale et Hyemale
Equinoctium Verum circa diem 21 Martij
in ariete fit equinoctium verum fit
in sol tunc mensium spatium tria signa
transit haec. V. O.

Solstitium aestivum circa diem 21 Junij in
fit solstitium

fit solstitium aestivalium & similiter tria mensium
spatio tria signa sol percurrit nempe $\text{C} \text{g} \text{U}$

Quis nocturni autumnale circa 22 septembris
in libra fit equinoctium Autumnale et
similiter tribus mensibus tria signa sol
transit nempe. $\text{D} \text{M} \text{I}$ \rightarrow

Solstitium hiemale circa 22 Decembris
in Capricorno fit solstitium hiemale et
triū mensium spatio sol tria signa
quoque Lemmata transit que sunt $\text{C} \text{g} \text{U}$

Duo Tropici sunt minores Circuli dictantes
ab Equatore 23 et medio gradibus in parte
septentrionali datur Tropicus Canceri in me-
ridionali vero dicitur Tropicus Capricorni.
Duo Polares sunt Circuli minores videlicet
arcticus et antarcticus, qui concipiuntur
descripti esse in celo et referuntur ad
Polos seu extremitates Mundi v. axis eius
quilibet autem circulus Sphaera dividit
in 360 gradus item quilibet gradus in
60 et alterum in 60.

Quilibet autem gradus metitur 15 milia-
ribus Germanicis.

Hi autem omnes Circuli in Sphaera con-
tenti pulcherrima quadam et nullo-
quam in Terra exprimentur ita ut linea
aquinotiali v. g. que in celo fit respon-
deat aequator in Terra e regione
illius qui est

qui est in celo
Modus Inveniende Latitudinis
Latitudinis Nunc significatur qua n̄ tantu
locus aliquis distet ab Equatore a quo versus
utrumq; Polum consideratur Latitudo
modus est autem hic.

Cirripatur numerus altitudinis meridiani ad
solem in aliquo puncto aequinoctium et nu-
merus ille subtrahatur a quo qui numerus
est semp̄ eodem in quolibet Horizonte. Ad sua
Longitude. quod remanet ex subtractione
est numerus altitudinis meridiani.

Longitude autem inveniende modus
difficilis est ea eo quod res concordandi in
Circulatione meridiani sed quilibet pro
suo placito hunc et hunc conspiciat
nam Longitude loci est derogatio a pri-
mo Meridiano.

De Climatibus

Clima est certum spatium Terre in quo ma-
ximus dies astate major est 2 hora qm̄ in
inferiori Climate qui est propior aequatori
et minor aequi media hora respectu illius.
Climate qui ipsu' precedit versus Poles.

Maximi autem dies sub aequatore sunt
12 horar' sed augentur quolibet Climate
p̄ median' horam usque ad 24 Climate
ubi dies maximus est 24 horar'. Sed
post Circulum arcticum sicut et An-
tarcticum

Et antarcticum. Similia differunt 30 diebus et sunt usq ad Polum seu Similia quod ultimum Lat et diem sea mensium perpetuo inde fit quod ab Equatore usq ad ipsum polum doctumata apignant.

1mo Primum Simia seu Latibantes sub primo Simia die 12 horar et 1/2 in in motu sui finitibus Maldivis Sumatra.

2do Sub secundo Simiate dies est 13 horar ut in Massia

3^{ho} Sub tertio dies horar 13 et 1/2 ut in Arabia Mexico.

4to Sub quarto horar 14 ut Alexandria et finitibus Sinarum.

5to In 5to dies est horar 14 et 1/2 ut Babilonia Tinnisi etc

6to In 6to horar 15 ut Lisbona Puterini Madriti

7mo In septimo 15 15 horarum et 1/2 ut Marsellie Po me Constantino poli.

8to In octavo horar 16 ut Parisis Vienne.

9to In nono horar 16 et 1/2 ut Bruga Gaurie

10to In decimo horarum 17 ut Londini Dublini Ampistollieni Passavia

11mo In undecimo horarum 17 et 1/2 ut Vienna Smolensci.

12mo In duodecimo horarum 18 Copenburgi in Suetia Regia Copenagen.

13^{ho} In 13 horar 18 et 1/2 ut Stockholm Revel

14to In decimo quarto horarum 19 ut in Oradibus Insulis et Russia abba.

15to In 15 horarum iterum 19 et 1/2 ut Petemburgie.

16to In decimo sexto horar 20 ut Moscoria Viskulhis

17mo

- 17mo In 17me horar^o 20 et $\frac{1}{2}$ ut in Islandia
 18mo In 18 horar^o 21 ut in Norvegia
 19mo In 19 horar^o 22 et $\frac{1}{2}$ ut Tabolzin Sibiria
 20mo In 20 horar^o 22 ut Vetsan in Finlandia
 21 In 21 horar^o 21 et $\frac{1}{2}$ ut Torne in Botnia
 22 In 22 horar^o 23 ut Sagomburgi in Mos-
 covia.
 23 In 23 horar^o 23 et $\frac{1}{2}$ ut Satchot in Islandia.
 24 In 24 horar^o 24 ut Adla in Islandia.

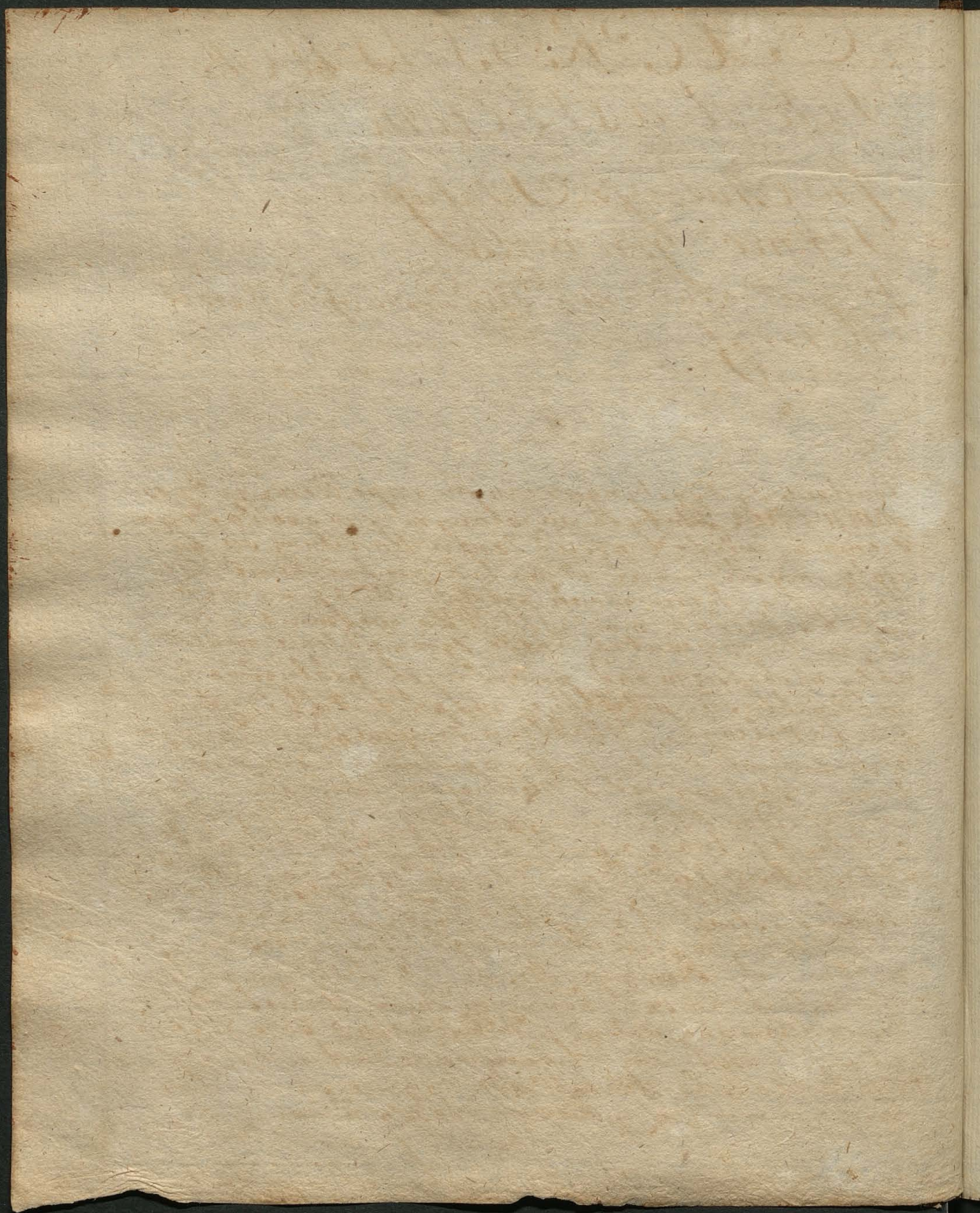
Hae sunt climata horarum sed sex se-
 quentia sunt climata dierum etenim p-
 dies accrescunt semper p 30.

Sex Reliqua Climata.

- 1mo In primo climate quolibet anno dies est 31
 die composita ut in Japonia Accoritica
 2 In secundo dies est semper quolibet anno ex 60
 diebus composita ut in Groelandia.
 3 In tertio dies est 93 dierum ut in Lembla
 Australi.
 4 In quarto dies est 124 dierum
 5 In 5to dierum 155 ut in Spitzberga.
 6 In 6to dierum 186 ut sub ipso polo
 Arctico sed hi posteriores loci et climata
 vix habitata sunt hominibus.

Ad inveniendum sub quo climata
 locus a quo

locus aliquis existat ita ut procedendum est 42
Dummodo sciatur quod horarum est dies longissima
estate in eoloco Subtrahi debet 12 ab illo
numero horarum et residuum per duo multiplicanda
Mutiplicatum dabit tibi Summa.

uzafyeh powieszyc swego uto zonia a tak niezbyt
albo tak latwiej sobie altardowne wybijie imprety
jest et w z mianke spoteknego z Pisy ja cielem
D. Di. Pusieruje. Tak tak generalnie aby uszle
sedet w myli Zabawony zawiad y za domni
byl powie zony. Co tego sama de serationey
tego Swiatu polityka zabrania a potym jest
braku chyb wyladhi na Doby wie latymie star.
dowae kmyshi sudzey niegod lise. Wskazy Du
chorona nawet iest maxyma. Non omni Lamini
reveler cor tuum. sed cum sapientibus et pxi:
dentibus age causam tuam. a trafia se desto
ze powie zly uszy iatierem i prosief eduka cyi. Stalo
zofowi go sprawaich Publicznych nie chęte gnu
swego z arda nie ty lko nas rada niewozymie ale
naltety pzet niedostatek zostrowny i dwagi
w tych wstach nast ulozent albo zmaci albo
z gnuant pzet ewroci ty pttasom podlug wity
slowia franuskiego. Il veant mieu Delle, veit
que de bre male a Campagne. Lesney ce sa
memu pzeteh w zlym i niegnyrn. Towarty
stwie. Powiem ja jest podchlebstwa i z naryshie
wskazy Dym z gnuant Panow niety. No chow debney
edukacji dowody, ale tak waznego uszet
licy matoryi rozumie ma znafsi, tak et jest.
skupular w keltorych mysi moich im sie zwiety
mode y spod ziewkam sie nieptonnie tak zalego
reflony ch sakysfatory nakltore ledure sie sari zdo
tyc potrafitby m. Jest zebymy dobrym potad.
kiem serdnie chysty zabchi y skonlity. Pysluss, nie
zawolac mi w w w Panowie tego honora ze ja pier
wisty zabion glos a naprotod pty patyfy uszy sie
stalnemni w Pol. zle naj zef zhy thorne w la zdy
prawie skultofis. Zafyshi il legom sum p fuan at
postanowic lpa lamarey. Dby ya wiehu lkturion
nad stan sobie pozwalajacych. Tyjcy ch jest uszly Du
na s z Dupte intrady y dchody. ale ractey pod tny
pasy y honora. Gmney pttetebney y g pttomy
plu stas uszy. Lic w Europie pttetebney
krofestwa, se nas nierownie nationow emi pttetebney
intratami, a my pty spt up to sij. Postan, usz ystie
pttetey z zamy zbyshie. Chydy unaw w Pol. zle
By niemi z

Cze niemoze Dony chyla kiedy natbyb, natbyb
 Hug natbyb prohu natbyb potni y plow, Pielchoty,
 Harydukomo, Dragawow, Abzakow zygta wal pstatiego nad
 potatebe in trakt, na co z prosze ida tyllow na ley
 rot ley, wstygthkeho narat nie ppytay od potatebe,
 iakby wstygthko wstamie z Pteba ptynac zniatke
 w Hora byus za opisanejo Wymniasea. Rusticus
 exepulat ul defual aphnis, al ille labitur. et in
 Omne labetur volubilia. amuro. Et ptecie wie dzie
 mamy. Ze iaku Panstwieo cate, tak y Starytlic zbyl.
 diim gina, nicla by dzie ptyllad dom. Et ym ony
 y ulat za iego paku, ja nie wniosty zbyllot y zehoye
 Caid to tiemo nie potat stat, kuznial y stynal, y lubo
 nie dhoty, misne, Et ym pty ptywala ptywaly mi
 niee tgo dom, ja ptecie moine, ze ile z zbyllot wrosty,
 ba z miogo robnie niedotabek nieta, a la zas pobudza
 do zamystow w cyty znie sthobowych, co durum pan
sie podobno y wntaj podobiac iako z po wie, as ley,
 Hesi int sie tak dzije na co y cety ma nastemi pa
 ttemy, insza byto wysypac summe, na iakre ta p
 byskil na o zehoye cyty zlym, na wspaniate kusci by
 na pustyne Patate, mury, Stchoty, Papatate y tyra
 podobne struktury, ktore drugo trwai moge y prawie
 y prawie niemiastelna, sprawnia, pamiec ale wyppac
 niernadze natilony proznych tchrothow Harydu.
 Row zech na baruny nie potatebe, w potyml sta
 Bogu. Nic to na wrobie idney, siedzacemy Duzp
 naty puc dwa, sub wicery, sctoli ypiore, zto ygtowow,
 ctazym tow, y tale wstygtho u nas, na ptecie z
 staher w potate niopstoy depozytal. Jedno ukoyo.
 Et wiec bogariemy ludzu tiem com Anpniac Drog
 uk towarby Materoye, Pawaty, ktore oni naty swaia
 roba per Poloni am, bo tu nie godnego nie ptyllot
 za nas chyla w ptecie u jebie nie kopoga. Co z
 g y bym, wicery tych zbyllow w potate zly z y p
 kiltze potate onaptyllot y bym sie niejednem
 a ptecie na tym wicery sil postate z sie niemoze
 albo rultey nie chya, Larwina y ptecdia wrosty,
 zehyno. Et zastawiaja pte zlytelnny Drogodre
 pelpoyi zlytly bym da kiltedom z zehm do w tal
 zlypoych aby, kiltiaf zrye w rtek y pieruz z y
 zmiadlowat, ieteli dochody wotni w prounaj
 wydatkom iego albo zehoy katoy na ptecdie
 scti napierat

niegodzi się, porwolicie Wm. Panowie abym ja
tę podobne reflexye, które mi się wstąpiły
w myśli, pod ten czas opłści mogły do Ldro
wey ich podać uwagi, iż abtę Pać tu po
ustępek mym Natury, stać Lennie mi miłsza
mi jest, y łatwiejsza, iż wiała rozumem
rozmowa niż z samym sobą, o to zaś wte
sme wpaslam, abj. kładę z Wm. Panow
nie zbjawiać Dyskursu mego samym miłs
zami mi, choć wiele w konkr. powiedziać,
y tak w rozności Zdania y prawdy Lepiej
Dydzim, y obecnych a utrakajacych na
kładę powie, że tu nie jeden spouti Wm. Panow
doskonale przytawiać ani opłści może, tej
nieśtę estiwery w cyfry nie nastęży od
mian, Abtę y wite, y doznawam, że Bro
żowie nasi w Ltoch niegdysz jacy stasak
nam literi, nie ab subiekt y zstotitue
wiele zekatom, to staru, ab poprawiam się
w stowu, protno winnie, zstotitue nastęży
ony samo tak nieśtę, stivi abo rakter, winni
jesť esmy, to się tu wite, protno rozplucie
Zabem, gładie kładę, iest swojego nieśtę, ser
żowal em, samu mi mozie, winni mi stęgac
darowych zstotitue Wm. Panow, pozwalajac abo
też pomagajac gwaltie, niedzu Lemy, na ten
zstotitue, wiek trafili, utrakajemy kładę stkie
prawie zstotitue, tak iż abtę, abo
żowal em, iest tak stadka stot, iab potteżow
na d wicie, Wity, stotitue, stotitue, stotitue
sama Astrea, Abtę, Abtę, spawiedtwo seip
ny nas Lemu, Lura, y da nastęży pita.
Abtę stotitue mi stot, moze, y prawie a taf
niem am y, zstotitue, stotitue, stotitue
y zstotitue, stotitue, odpowiadam ja, iest te
at nastęży abo niedstare summiem y ym
jestnosci prawny, stotitue, stotitue, stotitue
onema

46

niema, musi tam domniecnie P. Stawicki sprawa
wiedziowosc, y niedziow ze sie tak i Leje go y o
biurasa takich drosy iak Lupa, nie wiedza co
Prawa mowia, iak to bosc, iak to to trybunat
da mto ego, gdy Deputatem zastanke, a ja
mowie co myslę, Biada! biada! Drobny, na
Klory jest to bia a prawicija. O! niech bylobym
ja by tak do kosa, aby sie, na mnie P. De.
pubat mto dy miał zaprawic.
Mowianowic iak to Lupa bywac, gdy Serwubi
Kastania Deputatem Lupa sie sam faktyc
y Kasta swego prymowic, ubi Lupa.
y ostatnim Kasta atardem y Lupa em.
mnie ma; Krepat sta, tam i Lupa Pan Bosc Lupa
awat go Lupa pty Kadach, iak rozumie probuf
Lupa tkt Lupa mto ywat ow Kancellar y i
nie pat Lupa iakie y enoty, Summienia Kbro.
Lupa, Dose na tym, ze go Lupa uoty
nie Deputatem, aby sie, Krepawidz y
Prawie.
Chc Krepawidz god Lupa to jest w
Lupa as, sie, Dopiero ukrye prawa. Lupa tteba
just Lupa do konalym, tu o garto tu o subdan
ya, iakie iak, at tu Pan Bosc Depreso
na nunda, prawa iak do Lupa ty iak, co Lupa
nastepnie, mowia pu mimam to sie Kaldy do
mysli: Drobny Lupa sa, mto Lupa to Starsi, ale
Starsi w Lupa w Lupa, y fakty y ci pu, nuna
swoy Krepawidz, Lupa nie, mto Lupa, Trybunatu
to Lupa Lupa z Lupa praktyka, iak to mto jednemu
stanie Lupa wies y druga, Lupa z ty sie Lupa
nie sprawiedliwego Lupa powroca do Domu.
Dot y sie gajac om mto y gajac! ale Lupa onie
praktyka z Lupa paoy entem mowiac ze to
nie Simonia iakoby, tylko to Lupa Lupa
Lupa, iakie em, a mto, wiedziec o tym mto
Lupa Lupa Lupa Lupa Lupa Lupa Lupa
nie god Lupa, Krepawidz tego Lupa Krepawidz
ow Derna Lupa

Sermo Tertius

47

Co tam niegdy Augustus Cesarz Tymoteusz do
jednego z miastacych konsulow zwracal
mawiac, Sic aliquid ut videamur sua esse
to ja bojac sie podobney Krytyki do siebie
sto smie, y niechcąc byc tak przewalnym av
mal cxiy udnym tytku sluchalkom, Idy znam
honor. Dopomagać Wspanoła, Dum panti dopo-
moge, z dozwoleniem ich y dyskursu. Ich nay
pilot wybalys z mi. Wm Wspan. Ze sie nieco
z Idancem zwoim psterwaku opiniy Jego ay.
nosze niegodzi sie zaprawde. Mm Wspania
tak generalnym terminem wstyt. kich
Deputatow Sedziow drytkowaci, Co darymy
to ze poststega av jednym nie umie je knesi
av drugim praktyke, z Paucantami, toz ie-
stete zta donselawencya. Ze wstypcy Gk Mied
stego sumniencia a potym ucteli cata admi-
nistracya na sumniencia sprawiedliwosci
sadzacych Zarista Klot. proste, z Ludzi
Lryjacych moze tych sekretnych serca dopise
skrytosci Ktore tytku samemu Bogu y umie
je knesci Jego sa, rezerwowane. Deus enim
scrutatur Corda et renes nostros. Inastnabyto
to byta Kstywda godnosci y poditowosci tytki
Gk Miedow Deputatow Kloty nienuodlac sie
prywatnym stron respectem sumniencia po-
drug Boga stetebnosci y prawdy sadzacy. Nie
rozumily proste Wspan, aby y ja iaktim
Kotwie punkt em interesowan y bytu
tey Matensy Com naypiled dalszi od tego
a potym stawe, exponowan y do na taka
Wsta

Wład. Cioły przel generalna Jmienia Chle
sci anskiego obliżarza, bo nie iestem gotow
bo ze led en nie umiejs try, to nie wie czy
ze id en prak tykancie, ale nierwie czy, wstanie
to ^{nie} iest taki g dziec iak ow pierworodny
gdzie in uho Adam omnes pec avimus.
Terazt zas personalne Defekta ani moza
ani powinny, wstadae pokuty na tyse nie
wie mych. Prawda iest porwie Dzye i z sci
adornie Sentymenci a godne uwagi Wm.
Wm. Pana, ale woz to prywatne Rady
na ze nie pomoga, skutek nie na De
fekt. Sprictey, sprawiedliwosci, y tak wierz
nam podobno przysztu skelic y zepic korab
No ego mi zeli w tych Chobitno s iakich klasi
Cioły y Dżady korrekte Trybunator y Pa
Dow windikowac. Wzaktze niedlugi nam
czeka a obaltemy itabi te Lumbarczy na
Dobro najze nie wyznana, Ale Dajmy
wies pokory temu, czego przywatna Kon
ferencya iest Seymowey Zgody, a wiece nie
możemy, podam ja do uwagi Wm. W. Panu
taka, materia Chora od nas samych
belesmy chwieki moze dependowac, chwale
bne sta Cudze kraje, iako to Anglia, Gallia,
Hiszpania, Włochy, Niemcy, y inne z
Dobrego postadku y siłney, a w Mias tak
coś do sci, tak it tu unta, dwa lub trzy
na lube, zbiawly Wojewodztwa tyse
nie z nary Ziemy Ludzi co tam w iedny
Miesie

48

Mieście gdzie nie powinna być obcy piekarnic
i to tyste w jednym Mieście i tak się ta-
swo domyślić że i te Miasta i bogate i po-
ładne są, gdyż wie w nich tyleż kasy jak
i w innych. Wzrostem i zarobkiem i dostatkami i
nie można. Były wprawdzie i unas chci-
aw nierówny proporcji między stawną i
Ludne Miasta jako to Kraków, Poznań, Lwów
i t. p. i t. p. Jarostaw i t. p. i t. p. i t. p.
mamą Marszałce, reszta Miast i t. p. i t. p.
popół na owe Miasto, i t. p. i t. p.
Ludne Miasto gdzie jest i t. p. i t. p.
i t. p. i t. p. i t. p. i t. p. i t. p.
ay Lesie i t. p. i t. p. i t. p. i t. p.
Kapuszany, lub i t. p. i t. p. i t. p.
pod stoma, i t. p. i t. p. i t. p.
w i t. p. i t. p. i t. p. i t. p.
możemy i t. p. i t. p. i t. p.
sua tego co w i t. p. i t. p.
i t. p. i t. p. i t. p. i t. p.
ale Miasta im dawniej, i t. p. i t. p.
ste trwałste i bogatsze być powinny, i t. p.
wniejsza to jest dla tego na ten Miast na-
szych upadek patrzemy, że jak mase Staro-
żmowci i t. p. i t. p. i t. p.
Panowie i t. p. i t. p. i t. p.
low, podupadłym nie do pomagania, i t. p.
tego rozumieć że gdy poddać ich swoich
różn i t. p. i t. p. i t. p.
gdy nieporozna, i t. p. i t. p.
aby i t. p. i t. p. i t. p.
aby i t. p. i t. p. i t. p.
mamą i t. p. i t. p. i t. p.
nie i t. p. i t. p. i t. p.
gabych i t. p. i t. p. i t. p.
dowi. Wielka to

Wielka to wysoka chwata, Alora, Grunt-
iedni sobie przypisat. Obem hanc quam
parvam accepi magnam reddidi, y Ow Ch-
gust Swiata prawi catego Zostawsz y Pa-
nem tym sie, ind ustoyi swojey przystoi &
Zieteri, ze zastawisz, Rzym, z cely z ostat-
nym wystawit, alie sarnicy, Za rieb, Zdobic
Miasa, Fabryka mi to grunt wypiese, i z
malych polak, kow, a potym w polak, dely
y poteges y Zostalki Zapomoi. Alor bandyey
Zas tey, Polska najta potrzebue, Zrom ze
pity, Zywasoi swojey, ze tak uboga iest
nie insza pily, klyna, i klytu niedostatnie, Stad
y nie po stadne Miasa, Zytas tey aby ia-
Zim sposobem mog. sie naprawic, nieda
pouszczony, uprosiust y Wm W Panow, wie sp-
awse podam, Lew me Alore sposoby, Dwoja pie-
sa przetymy, piltet Alore, Miasa, rowna, Alore
Polska, najt Sabypyk, Lubomiski, nalt, ywa, iedne
porwie, Z Charone, Dzugie, Zewny, Alone. Pierwte
albo pochodza, z dobrego polu, Zemia, mieysca
napitykad, gdy iest, defluacia, rleki, Portu, Gosornia
draju, Zyt, nosci, albo wiec, Z weso, to, sei, mi, cy, sca
co, oloje, wiec, po, ciaga, Do, wady, y, po, miec, Zewny
wiec, iest, pomagaia, Dste, Lub, Zt, post, rowny, jk
Zgromadzenia, iakto, gdzie, jarmarki, aw, no
Zybrunaty, Sermy, iest, dopiero, gdzie, Drost
Drost, eus, di, Akademia, stawa, iak, d, us, Z, p, ey,
ciagna, y, fo, us, Z, p, lko, Hleba, Panu, pr, w, y, h, o, u, a,
napitykad, mul, mieysce, sposobnosci, Portu, pily,
Zewny, ja, kly, Alor, kly, to, nabudowa, Spidli,
Stow, to, spogi, naprawiac, Panow, iak, do, bre,
y, wygodne, sposoby, potym, iest, kly, i, gd, Zie,
jark, w, o, k, Zewny, a, ind, nie, y, tym, sabbie, dopomoi,
jark, w, y, k, ob, rone, y, ob, rone, bescie, bescie, bescie,
aw, y, god, ob, my, H, w, Z, y, Alor, potym, Z, kly,
albo, Akademia

49

albo A. Kademie funduie gdzie sposobne miecayze
y wrescie by moze Dworu swego takze byt
petne by nie przemo. Za y owy ziem jednoczaj
nym wiez z kuzem bogactw by kwal elow, do
wzrostko iak latwo jest do wykonani, tak
zatem przystna co po Zaden by Bogal wach
Deskbnali Miasta. Drugi sposb podziwianie
nia Miast ten by mi sil dlat dobry gdy wy-
soki Panowie Starostwie probowawali y
wpro bili para protectionis styfi kus atyfi
taki iak seralt sa rozne prerogatywy. ni ekt orym
Mias tom osobnie nadane to iest immunitas
styfi excepce. od kt stanowiste Zotracych
od kt jur ow Pustymycki nabornie, gdy ruda
wyje dnane skady sub farmakal. Kteba im
Zotracy mac pr aw ich y przynietow inatery
nie zbalif tamni kuzk, godnego ddy to sie
wolo she jubec niedorze nam, Kteba je-
st ete abq. sie w Ktescie Znaydowato ku-
piestwo z Azemi stem laborum Industria
promowujac ure ziemie narypsod Zlych
stetty. Afore nie w Polsete rod Za obmuile
robic Materye Zagnaszy do tego postagn-
mych Azemi estni kow narypsod masny w
Polsete awetne to Z mie y robic sukna, mamy
ten toipie my z niego rozne plubna, nie-
kupniac od obcyk jest u nas Zebato miey-
myst to awzypsto co z Zebato robia Zagn-
gnaszy Zas z obcyk ziem Azemi estni dow
Kteba iak tangulam per Colonias pod Zebie
a narypsod Polakow oddajim narypsod mie
Kteby gdy robic beda przystna do desbaku
gdy z protnowanij przystyna, iest narypsod
y substawa, to gdy Azemi estni kow subek
miec be Ziemay, Zabr niemy Cud z Ziemcom
Czwaron

Towarow takich do Polski przywozić. More sie
u nas z nay dowac moza, a dla lepszego
odbycia potrzeba aby takie byta ceną własnego
towaru, niż cudziemu. Skiego Nawstalek
z tym następiery. Do Dobrego mienia y do
szalku. Miastła przyśle moza jest Passi-
monia to jest szelwopie y szelwopie. Ty nie
dobre iestli: gdzie, to w Chiasbach iest po-
szelwopie bo nie to szelwopie nabyci afi rubej
nabycyck szelwopie. ochronie bo takie Darmot
induskria cum labor, zbiera. Zied, Zbytel
wz masza, przydam iest szelwopie szelwopie. Kto
szelwopie prawdywym mo semo niet nastęnie,
w szelwopie Miastła, tak w Towarach iakto
y w szelwopie szelwopie w oszukania, szelwopie
y w szelwopie szelwopie szelwopie to to
troszwo Chiescianskich Narod do ubostwa
szelwopie. szelwopie piemia dle bowiem szelwopie
maja przyśle, szelwopie, szelwopie y Pana y
szelwopie szelwopie szelwopie. szelwopie szelwopie
po tych molach, w Chiescianskich szelwopie
szelwopie szelwopie szelwopie szelwopie szelwopie
od szelwopie szelwopie szelwopie szelwopie szelwopie
sama, nadane maja do szelwopie im pomocy. iakto
szelwopie szelwopie
Mie szelwopie o sposobach podwignienia Miast lu-
bo bym ich nierównie, w szelwopie szelwopie, mozt
na szelwopie szelwopie szelwopie szelwopie szelwopie
iest szelwopie y Miast szelwopie szelwopie y szelwopie
szelwopie iakto szelwopie szelwopie szelwopie szelwopie
gdzie z szelwopie y szelwopie, iakto szelwopie szelwopie
szelwopie

z podatkow gromadnych przyladam to iasze
 nastat do wietchi sie zchmure Starostowie
 a Panowie Miasz Dzielnicych temi niekca
 konwinkowac raryami toz przynaymny
 cum gratia studia conferant in commune
 Niek im bedzie przyladem Lemia a Wtorka
 gdzie Chiazta uide y danyie Miaszto majac
 wdzelnymi w Panami y intraly rozne
 Millionami lita mogloby to w Lypce u naj
 byc w Polsce; gdyby sie uide y drugi; Lu-
 wiaz do tych sposobow Lore Miaszto
 imocni, bogaci, y wsparniactwa, dzynia
 prawda iz rozu uidego las mały jest, ma
 Dopi cie tej imprely ale przec jak wysoki
 mud z malych szlada sie ciegle, z do-
 bre go naszenia wyrosnie rosna Litwa, tak
 z malych y pilnych a dobrych postawow
 lud czadzi ustanow zamienic sie moze
 Miaszto.

SERMO QUARTUS

Postulawo zy dady z znacznoscia wyep
 saby sfalkcy a tak gdonych tak wsparniactwa
 Miaszto Pana projektow wzgl dem podwyszt
 szepia y podwignienia wyupadych aut
 y dotad upadajacych w Olytynie naffery
 Miaszto pamietniacy sa yta mowie stowy
 Te cum Remula gentis conditore lac Luxise
 aut condenti Nobem adfuisse, non diffecor
 Me aut lymam sie od postulatoby Miaszto
 chuzac ie w sercu y w pamieci Konwinkowac
 Hec same metyko

nie tyko uwadzani ale też tak approve Le
Lychy bym Suiat caty, do mego pociagnac
Dania Abore mam o w polski W Pana Condy.
mentack, w tym nies. Ze, sae te wiec
w sobie do recognicyi Coby Inaydui
mit sposobu. Mityni Ws W Panij, mnie y caley
kompanij jik M cio w Ina cna, Kaly w de gdy
lys ten czas, do spoteczney a potstebney.
Devnferency, naknactony, na interwecny
it eniu, pochwal moich mial trawie, Kaly
macya Ktora mi Z Coby dwojery clyny
do wia Lure, onnie, do edw liczenia. W M
W Pana, tei te sie te manierne Komplementa
Krom tego czasu stac mego, prosze, raiter.
W M W Pana podac nam insza, do urady
Katerya.

Pitzykhytnosc moja Ku Coby W Pana nie
powinnabap, tak gorszy, caley kompanij
najley ab, mi bronita pazentisim quan dam
w dy. s. du. wie, Luta. Ze. ta. gogo, sena. sery. s.
interponenda jubent ur. Atoli pomagaja
Dab. Ley, rotmowy, y tabawy, pitelo. Ze. tu. moze
awoagi na Leprowana, Karnosc wojenna y na
ni. st. ad. woys. Koway, w. P. s. Ze. L. aw. d. asu.
pitest. Ley. dmi, te. dobrych. nie. game. Lot.
nie. stow. ani. gorych. bo. hal. y. w. woj. ozoni.
Kow. y. onego. G. y. cers. t. wa. nie. ty. kach. g. or. s. t.
p. a. h. o. d. p. o. w. r. e. m. Ze. niemi. c. a. t. o. r. e. C. y. b. t. y. p. o. n.
y. P. z. a. p. W. o. y. s. t. e. o. r. o. y. s. t. o. i. A. l. e. c. o. z. t. o. b. e. g. d. m.
D. z. i. s. c. a. l. a. P. o. w. i. d. e. b. a. r. d. z. o. m. a. t. o. p. o. d. o. b. y. l. y.
K. a. w. a. t. e. r. o. w. w. o. b. d. a. k. t. e. m. a. t. n. i. e. y. s. t. z. e. k.
L. n. a. y. d. a. l. i. c. i. n. o. y. P. o. m. a. r. k. i. C. o. u. r. i. e. m. u. n. i. a.
d. o. m. i. W. o. p. r. o. y.

wiadomy wojny, i do boju ludzie odważni
 przyniosł i był sprawni Regimentarz i tak
 że nie muszę tłumaczyć, że i tak
 pytam się w tym czasie Cyfryzacja
 że nie mam w tym wyobraźni, aby było
 ochota do służby wojennej, w nas wojny
 wie i wata powołani co myśle o. Stugi
 podoy, Zniost, wieżnie wojenne, a przy
 tym serce i ochota odpada. Cyfrowie ten
 Mustofego / i by Syna do woty wyprawy
 tymczasem go od domu wzięc i bierze mi
 niemożliwe. Ale powiedz mi kto ja m
 Woyta Karłowicza, Towarzystwo nowe
 w tego nie zabija, gdyż nie kto w potłebie
 widział, ale by. Wokry mi i naje potłebie
 nie widział, chyba gdzie na Polach, jak mały
 awana albo w tyż, w Cicho, tak o wielkim
 Alexandrze, Gubernia i Augustie nie tak nie
 jako sobie mówią, starożytni owi Strupowie,
 choćby mały Chupa, Woyta i bierze nie tak
 Chelcey i dorych, idem wolał, garść duc, niż się
 dostaj, w nieł, Tamog, ano w, jako, swiadcy
 Cromerus, nie tak mi chut, Gwinty, lubo
 po tym, Guntowick, i on, mając, busawe
 La krola, Alexandra, diłkanaskie, Wtawny, i
 Pabatij, awy, rat. Nie tak, Bolesława
 Krzyżowicki, nie tak, Władysław, i on,
 wolał, pod, Karawa, traper, p. ec, ni, zbi,
 taj, Dac, Nie, p. d, ja, ci, ewi, a, ty, m, ty, to,
 w, at, y, p, lu, co, umi, e, t, wiec, d, aboy, nie, go, y, w, Woy,
 ska, p, ob, e, g, t, i, e, s, t, m, ni, e, m, a, s, t, t, e, s, c, a, t, y, i, a, t, t, h, o,
 jow, ad, ale, p, r, o, s, t, m, w, i, e, do, w, i, k, u, n, i, t, do,
 jed, nego, Gaj, Zpola, Zjaca, o, moy, Bolesława
 Jakub, i, tando, byłki

granic przeciwno niepernym ^{nie} do mi niec moze
 Presidarius odpowiedzial ze kilka set Lwów
 cia nego Wojska na pogotowiu stoi, przyta Daley
 Helman Hollender o Seymy y Zlaty, Phi-
 lizne odpowiada mu najp Senator Ste Pa-
 nowie w listachych promadach dziele zia sie
 na Seymy tak dalcie ze gdzie miud uden
 Senator Hzy ty siace y wicery sequito aton
 Cud to zimaki Helman, a co do do wicely na chone
 szeredich granic jak nascie set ludzi a w
 potuju Bo gaday po kilka tysicy iden Se-
 nator prowadzil. lepij hto. Wloui Daley:
 odmiennie y stawiac do Rojoi ty siacami Wojska
 a do Gadydore w kieltychuski. Doback przy
 je chaci, tak dobry stad Kute y perswadmie
 Cze ptestitegam iefite ze wic ganie Wojska
 Regularnych lotyca Znalkna uelby nit Kety
 wice, tak w ulu powiadcto my m Dykustom
 Abotly sie w wieciu kraz miecys y m Znay
 Dowad moza y Zaperone Znay Dura y maiz
 tak stopnie kelen sie tyllas Dyshursem
 moim usata Abory sie sam domysli: it
 do niego morow.

Sermu Quintus.

Lubom ja wsey materji me tak bezly iest
 abym mogt dishonala Nofe uelbynie na Dyshursem
 W Pana latoli iestte nie kaly m propstakim ora-
 tura mmie miac chriata abym choc po E. sey ley
 Kategozy merozumiat pbarem wije co myslu hto
 Ziffkurmy Bogui ze nam stodniego potuju
 pod sth. dami Paryjsome p. zego Augusta tite-
 ae go Pana mite serwcyb Z. z. wae potwala
 Ziffkurmy y prosny od hie Zyal y Z. wone pa
 stupa of P. wawoy Wojsk Dycty m. naly y a dlo
 wym Bog y my potw. i. wladce y wladzi
 nana, na iia dnta

iestem, iaka mu dac Substancya za ocalenie i
 aia y zycia ztem uzt po tce za wybaite
 mie imamy qdy sobze Woyseu troche potrohi.
 cke wyzscam sie do tego com wyzscam uspo-
 miniat ze dy skurs Wm Pana y zdujace
 uwagi sa tu donbempt Majestatu. W to uzt
 natura uszy skicik prauie poddam y ch ydy
 ubie Pana Krota Monache. Znie narowidka
 gania wnim qd zystco y zedom jego. Choz
 za wig zycia do swiadctwie wiernisse pod-
 danstw du Majestatoruj Imper Krota podar
 do uwagi materya ze zazen Krot nigdy
 potako nie dogodzi. Prawda iest ze y za
 choc pulg kplem wyznam ze w Panu
 cych ukus z nayduji sie niektore defecta
 godne nagany iakoto w dystrobie y w
 inszych funtocyach, publicznych ale daj
 mysl z by usztes y tym defectom nie pot-
 teg abt zrosowre, pteuett by set on z Piba
 stapit, choby lepszego na Swiecie nie byt
 Pana pteuett on haburom Panakim nie dogodzi.
 Znaydem mu zausze; nagany nie zeby sie
 w nim z naydowac, niada ale raltcy w nos,
 my dooty ste mita wolnosc tak z tego rot
 posieramy ze z gstechem y wspomniee
 me uctnowamy iaka Matura wolnosci y iakie
 jey granice ale z tym co cherec to u kraj
 Prawa wolnosci skola oppromowai. Zety pui
 jize pte pki niewinne to wolnosc z tymi
 statystny Jeso za Byct y znie affect
 to wolnosc. Cho z nam waci pamlewai Gdzie
 chyba ten stony moimo myslac Gdzie
 o z yube aw. hofei zay zcy, serot Babory
 nak waf protestwo Chrystianam tak mu
 wyzscam trytutow y kroim Polskiego
 bytko nie dostawate zeby set byt ucty

jak Zygmunt co po nim nastąpi. Polak z se-
prostki podziato co Zygmunt pieruszy z wyjed
mawia ze na to nie wyych poddanych
bespietnie sie wy spai by spo zae moze
temi stazy o podobne dat krolow nie przety.
bespiet chstwo co sporo krolowom of mch
stego, tam mu luby stye tateba stachty
napastowai y na ubost wstac niemozai
Drugi ze oco przi krola niegodzien a
przeic sie z zastuto nemi che wronai
y chob przed wst y stkiem chwytae
Dndy sie karmia dosylosci chlebem by laska
Panska a przeci niew dziekni; Au Pami swia
stye to moza niedawne w wotuye g dzie nay
awiercy na Majestat hli y nast po wali; flo
stye nay wiedztych doznali kasto. Me to
podstas awdymy w z zastu by w pokoj
of tak sie ma wiedzi krol, narobia tash dyff
Dencye sity z tego gdy z Ordo Ogrestnis
inalorom y krolowi nie ufa y nie majas
prty bymy szlakowai y szlakowai
yk y zamysty, iakby to nie znali. Za to
do krola y senatus aby sie awstye
dobrze y pomyslne dziato. Coz do
pero na Seymach takie huk; kasty
prty y miedki suspiaye iakze do Lybego
krolom nastymy doymuja tak iz by sie wto-
raly w wstkeki - Tronny y ogromny kwicnyae
awiercy tak zary z wyych ystos smako w
Luzkowae. Wolat Henryk wstes nie z
Polski umknac bozyc sie aby na te wstye
Polski niepad, stawiam sie ja wstye
Gymy Chedy

Kiedy tym następowaniem na Majestat nie
 przelbrali miast i sto dobiego pałowania, a
 w nich nożna, nie Łamien i ty ranna i wstał
 niegdys Król Stefan do Polaków. Schude manus
quas lege ligatis. Ale by tyżko byt polski
 w Łuradzie by ie sam sobie niekaiac Sermonu
 Ławo Ławu wiec protestacyam maiter ułmy
 z nas temi Panami, miłost rauber koniekt
 sobie jednając nie nieawiesc, albo też ietli
 niecicemy, albo też nie możemy Ansta nastęgu
 z Lanowak łabickie sobie z Łuradamy w
 umieci guty i stuchamy w yier piec, albo
 Aboryfik natura tak uformowala
 se w wolności niewła ponosi umięja.

Sermo sextus

Moi Wulce Młoda Panowie a Bracia
 Wulki onę onę ty a paule miłostnik uszy
 i stiego Anst Polomienz. mając u sie hęstas u
 uednego z rożny krotelaw sudmii. Postoro ała
 bawajac ich powalnym o sta dach ro orgłno sci
 Panstw Day kussem, aby sie lepiej mozt info
 mowac o naszym wulki Polim dymy k sto
 remi sie ich Panstwa albo zstęty po po
 lte regulowaty, prosit aby Kattę osobna
 Kratko zebrau ty tresc pr law swoi Bła
 Łubaw di swery a iekarogsci krotelaw scięc bel Ła
 z drosci ko muni kowato att oto mu O Tym di
 poset jeden z sudmii pousada. Es in quid tempa
veluti Saursapeta Teorum domicilia in re
verentia habemur maxima Magistralibus
nostri fideliter parerunt male et im-

probor gravissime punimus.

Primum populi sic tartagins de Poset moriæ:
In nostra Republica nunquam cessant nobiles
ab armis officices et Plebei a laboribus Philosophi
ab institutione. Necesse est potestatem Syeyhly
suum Zaltyna tonem. In nostra Republica
iustitia integerrime colitur, veritas in
omnibus negotiis reservatur et summa est inter
omnes æqualitas. Swarby 2 Rhodu wyspy
In Rhodo inquit senes sunt honesti qui
venes modesti femina solitaria et pauci ser-
monis primum Atheni. In nostra Republica
nunquam tolerat ut dicitur sunt furtivi Pauperes
otiosi illi qui Republicam gubernant
indocti; Laedemons de koleja swoja tak mowi.
Sparta inquit non regnat invidia quia omnes
sunt æquales neque avaritia quia omnia
bona sunt æqualia, neque otium quia omnes
sunt laboribus dediti. Maostabek Syeyhly
Legat. kontudniwo tak powidziat. In nostra
Republica exheremiant peregrini ne nova
res afferant in edici Unessanoj ocu Sand
Oktores ne causas adictantes defensores
injustitie evadant. Dastyl to Pan Bog
UMW Panom atebj te usjstare chwale
bno 7 woj itajc w napier. O Leby pro
spuliter 7 wielka Spulowca. Hty 2 a
cho wiane. Istore sie to ukom powidziat
awtych. Hteraw do politych 7 nay dowaty
wiepny chod Litobj roltumiem do tak
de. Htych Zapator Wojennych do
Dyffdeny 7

Dyssydeneyi z scyby i domowych do ambicyi
 z prefekentya had ino zych, do oppozi
 ubo z tych datego wiecy ni uwplydam
 ustabile by dac. Quel perpolitia nasza z tzech
zadzlenia sposobow utemperowana to jest
ea Monarchia Aristocratica et Democratica
 musi zabym a przy nuy mniery by po
 awinna wiecey woske Zawieske i dospo
 natosci ni teli inne iednym sie tytko
 z adzace sposobem, lo tako dobra nasza
 z adzofia, z infra lunam omne Somiatu
perfectius est simplici. Przeboz iako
z Louieck doskonalszy jest w istocie swoy
 nad Clementa z letorych sie skladabak
 zlet perpolitia nasza tazy z adzlenia spo
 soby z soby iednostajca nad insto byc po
 winna doskonalsza. Stuznicy z adz
 zabym przyznae jey z doskonalsze
 ate iot tedy to powiedz Florus do inrych
 to sie na naszey stowc w stowc punkt ob punkt
 prawdzi z adz i Quel perpolitia. i: mowu w spo
 mnionj dziejow Rzymstkich. Practz u
 watae sie moze iako z Louieck majacy sua
infantiam adoloescentiam robustam matura
ritatem, et senectatem scilicet certum oc
casum incrementum detrimendum morbos
et santhem. Zabym przy tey Doskona
 losci z adzow w Państwie naszym niekto
 ba sie nam wieke dzwowa. I to co sie tak
 wieke smutnych temi z adz trafia awantus
 ztorych przytku z pamiecia niht a niht
 prawe niedozignie. Wieje sie to albowiem
tak iate z adz

taia tem Ludzkim im więcej trwa tym więcej w sobie
humorow mnoży albat sm sie do kresu królestwa
swoego przychodzi iako z pospolitacie więkkozym
starosc niż młodość, podległa jest chorobom; tak
awlasnie y nasza Pleć pospolitą, i: tego uinak
ukhoroway Pleć iut podobno do Marcia y
kresu swego przychodzi. Kiedy ułty u siebie
widzimy i jako calore naturalen to jest
amorem Patrie amorem Patrium. utraua
a plećie bęł tak gorczy i przy uiażaniom
du Dobru Pospolitemu, passyi nie sie do
brego stae niemoze a zalygm nabrowiły pleć
Wzagi Has z tych u siebie humorow zbie
iut z adnu zohiara niemoze, ałt pleć
tak niezgodna na ktora pal tam y cho
robe. A potym iut chi ułtytko ułtywie
iut na tym Puricie upadnie albo odmieniac
sie zwzasto, tym lard zicy krostwa, Pan
stwa, Miasta ktore sie w strwalosci
z innymi stęłt umi rownai nie mogą
Sam tyżto wiek starły Filozofowie od sta
łytki nosi w ymawiali, uporytki wie
y nat adnym podobno funi amonice
Laffskuruzag. Calum esse incorruptibile
Cale iut terat y na Wielki iut obseruua
Matematygy nowe sie gwiazdy pęka
Lucia y iakoby rodzą sie y gina ułtytko
iut se Teologous y Filozofów na to sie terat
Lg ad za se y ułty nie jest Coe skut y pęka sci wy
Lg y a ułty zebate rdę dęwo pękałkie
ma w sobie

w sobie tak kładła iść kładła. Ożenit pozostala ma
 a w sobie w podobnego co ja pomatu i nie znał nie
 psuie q do upadku przy wodzi; Leit iako Jolity
 medyky, choc wiedza ze lektorwie kiudy do swiadk
 umstek ma. lekarstwo sie jednak staraia
 y przy swoitq kunszko wi ju emu szulca ra
 tuia. I q wola przedstaja, tak y my w osta
 t nim y upadaja cym sira sitalk. Ożenit y po
 spolitey stancie widzac o nieodmiennym
 y nas y Proleszwa upadku; stara sie jednak
 mamby, o calosi y Prowie tego w tym owo
 Pwied elacie g dzie rady y dny no wi nastoy
 nay bardzy postelubie: pomiewal
 vch emens morbus lenta remedia respicit.

Sermo septimus.

Chci W. Meisui Panowie y Bracia

Ożym Kotey no do dy kunszwa serafnicy. tego
 za pozwoleniem W. M. W. Panow przy pis desie
 godzi respektujac wysoke gmi. Woyshygo
 sentymenty y sam sie chce pomatu wprawy
 stek y Polakch wprawie nay przed de mazy
 podtk w tey materji buegtsia zasia gnuze
 uwatam, tel przytk na ostabienia y upadku
 na sitalk Ożenit y nastoy iako dnozem
 stacy domowe w wy m. tak w tych chosi
 ofno sialk domowe. Ney sye mietgody nie
 stek ewsei, Zarozit tocz zastartate stusnie
 waly wae sie moga do tego gdy przy stacy
 w rozpolstwie brodzat, av Woyshy bunt y
 iako sie powiektar elzei nato Zano siff
 odumem it talnicy

tabwoicy to myslay psterie i w walcy nił z drowa
ubieży i' brada. A toli tudnall che tna pła z
stuge pohať wjac Oycel z tme nasley płať
akbord w spbt eil n ego Dy p kus su *Wolmuf. P. P.*
i e w hro thim i' abie i' abrac moylem restenye
i do i' woleni em i' k kummunu i' owac i' e h e z
i' nay p stod me i' asad i' am sie naly m abym
płať i' t gny w ojed Domowyc i' s zerku
w pood i' it, lubo i' ch Aristoteles libro de
politikie udenasari raturie ja z nich dure y
nay p gny palni ey s e sad i' i' i' w i' u s t em. Atory
mowi: *Luxuria et avaritia: dua Diversa*
pestes sunt omnia magna Impenia evertunt.
Ze i' p' s e b i' i' takora stwem ostatnia tyhi
Panstro ruina w spomniebny nat nall a i' abor
asad i' a sie, na sey ra cy, ze qui multa pro
fundit fuisse egeť, et qui detescere se in motibus
Reipublica spectat i' k i' nie p' z aw d i' us i' ego
na d to, co o i' y ma naj z emi aw d i' emy i' e
nie p' m i' a t h o w a n y i' a d p o t' t e b e z w o p' d a t e k
y nay bo gab i' z e d ubo i' y, k t o t' t' g m o o n y m i
a o r' t' t' i' n i' e g o d k r i' w y m i' d' p' b r e g o m i' e n i' a b i' z
s t' y n a t' e w o i' t' y p' i' p a s s y a i' z i' j e i' n a y b' t' t' -
z a z o b i' e s h e t r a j i' d r o g e w d e m o k r a t y j e m
Zamię s z a m i' i' y m i' e y p o s o b e m t a k o m
stwo i' n a i' t' n a w o z y t' t' i' c h p a n s t r o m i' a n u r i' e s i' e
z g a b a z k t o r e i' e z a w. i' e i' n i' e s p r a w i' e d i' y
w o s i' a i' e s t i' t a c i' o n e z m o o n y m i' n i' e y a k o
i' e l' e e n i' e m p o t' y i' e t u i' e s i' e d o m e y e x c e p t
ya z p r e f e r e n s y j a n a d i' n n y c h i' z a t a i' d a
skutne dy d y u s t a

Dy Equata nact ekunia; po nich bunt y rokoj
 nako nice legim po Tarean wycha Wloyno
 avaritia mori Livius L. cum injustitia
 conjuncta est punde sequi tur in aequalitas
 quies tus, postremo seditiones et bellas.
 • To prawda iubo us Lekkie wstruemy od
 postro nny ek napasari sa Kst Judas y Zyuba
 Panstwa nastego, niemaj iednak nic nie.
 Inosni cy szego iako gdy te szabl. Ktoraw
 Republika detskie Krowi ulo pniebysmy
 powisani; na swoich ja utrupienie, Kri
 szczenie y Zyim etie obra camy. Dla szego
 ro Lumne iesta Gustyna Historija Daniele
 Le bellum fuisse furenti est simul bo jako sz
 longy dzystokroci utasne Gialo zebami targa; fak
 y ta atorym tokosz bunt y wojna do
 anowoi; Za naysmacznie y sz Kralkego appe
 tytu stacie sie Krasaki; zary dnie, za wiec dwa
 wyprawy palne sposoby Ktoromi wie nary pto
 bunt y apoty m wojny domowe. szcze moge
 ieden iest taskarow y ludzki drugi surowy
 y obrutny taskarow y ludzki sposob wpsol
 z natury swojej thicy sie micsa powisien
 Dla szego bousiem ludzke nazwane iest esmy
 Ludzke si z dolic ma; pteko z Tawozte w pszod
 szalt dy m ukl adnoscia y ludz kowcia ob
 lodzie sie mamy, pnie b y moze iako maai
 Servius Consul Domitius. rem edys senibus
 tum subituf cum gali suis constitati animi
 flecti quam frangi possunt. szcze gdy
 szkowo ene sa

glorijs hinc auribus percipio, secreta iustas moe. Do tey mozig
 Determinate sma ato sca ab ym ingenti pro Domino scilicet salute
 Publica. Telo per oituf uo p p h m i e W m w p anow quali-
 cing, eloqui meo p r a t a m s p r i t a r i u s t. P o c o z t o p D e a s
 p r i n e t a b u s t a r a d y W m w p a n o w p l a s k a i d e l i c e r a t a g o d i e
 p a n o w e m y t a p t a. H y c k, A l o r t y t a p p a n q e m i n a n a d e p e r a t
 Do d L u o p t e y n a s p r o, s t u r y A l o r t y s w e g o c e r e b e l l u
 y t a n p r u l l u d i t a t e d o p p r o e y n a m D o y m a y a y p r u l l e t o
 W m w p a n o w a d u a n s e k r i t a t e, S t u r o f t u b a p u l l i c e n, t y m b i l o
 t a p l o c h e y n o q u o t a y o s r u b n a, D r u a g e d e b i t a m o r e d i s
 l o c o t r i b u t a t h o n o r e. J e k e i t a t e W m w p a n o w t a p a n
 D i o p o d n o s t e b e t a t y y n o p o s t a b y m b y A l o r t y o d e t S o n a
 t o r o m, A l o r t y o w y m p r o p t e L a r n a n a g k a t a d e p e r a g u e s t r i o
 A d u n i z t a k t a d e t n e y r e d o m p e n t y t e z t a n a d y A l o r t y
 t o u r d e n o y t r o s s t a d o g a d p o s e y D o n g a t h u l t a p i s i e
 g r o t i e L q u a p a C o f e t y t n e m o d y c h a d p e d i t i o n e m l e n
 o t a r e d i n t u r t h d i e g o d L u i d y o L y p p e n i. A p u t y m e t y d e
 u o w i e c e y s p o d L i e r o a e d A r e g o d i e d y y h o m m a t a d e
 t a b r o n e y p u b l i c i s c o z o s e n a m y t a d e l e p p r i e c y s e
 w l e p l a b i e t a s i e d a y h a k n i e p r o s t e d a r t y c h o p t o u n a s t y c h
 s u b i e p s a d i e d y a m b i t i o n e e t a w a d i t i a p o t a b i n a l t y p e r
 y f o r t u n y p n a s t e i n s u r i a b u n t. W i e k e t a p p a r o d y d r o g o
 A o r t t o w a b y o w e N a s y t e t e m p o r i b u s C r i g i o m u n d i p r i m i
 c a t y S e n t a l h a e s i r e f o r m a t o r e i n s t a b a t n a t o s i e s a m p
 t a p r a s i b e t w a p p e n i a p o t u w o h i o s t y a m b i t i o n i s p i e r u s t y c h
 w S e n a a g K r i e s e t A l o r t y f o r t u n e m u z e n t y n z i n s o l e n t e s
 t y m u o l u n e y i n w i l l a m r e s q n o s t r a f d e b a c h a b a n t.
 P o d y m b e t p u t p l i c h P a n s t w y k r o l e s t w p u l l o t k r i t u b a t e
 p l e y p w a t A l o r t o n a n i e d t e l a r i g d t e t e y m i e L n a y d e
 p r a d y p i, a b y m e u d t i e t n y m A i j e t y b y S e n o w p r o
 m a s p a r t i s t r i b u n t u r h o r o r e s u s t e d t e o s t a t o n i e y s u p
 p u l i a y t o r m e n t a L e y t o n y c a u b a j u n t n a t y c h g l o
 d t y i n p r o p r i a s e r u n t u i s e r a. P o t y k i d N a s u r y
 m i n u s t r u m n a t u w a n y d e r o t o r y, A g n i p p n e y, A l a,
 t e y u o w e A r a t n e t a b i e d u l t a t a p l a y m s a m d o n n a
 j a d a e w t p r e w a t. P r e p o d o b n i z o i u s t y s e y p e r o n o u i
 A l o r t y n a C y d t y t n e M a t t e i u o w y t p a k a s i e s e r c a
 s t u e a r i t a w t i e t o s e u b e d a e p r o y u i n n i f o r t u n y
 D r o u r e y t y u e t o u s t y t h o i n d a r t u e r M a t t e i
 s w e y o b r a t a r i a c h y p a t y m p e d o b n e i n m i a t s e r c e

quoniam per teo per on by t.

R O T M O W A.

W Poufalych Dyskursach O Sposobach y Gatunkach Pisania Listow Polskich.

Prefatio

Pierwszy prac Szkolnych experyment w przytomności
Waszey Patres Amplissimi chytamy traktować o sposobie
y sposobie pisania Listow Polskich gdzie zdawać się
podobno będzie iż drobna przed się bierzemy zabawę
ponieważ y w niższych Szkołach zwykły się powtarzać
tey pracy dawaj, ale uważamy tak sprawę
należy iż przez to niestwieramy pola Szkolom in-
dyan do których sprawiedliwicy następcy może y
powinna Materia pisania Listow, nay zdanie nasze być
ko stworzemy o różności stylu Listow Cyklicznych.
Wszakże iakko w Lacińskim języku iedni Syderona
Kudy Penęke albo Plinuszta Sadostta Bemba,
Mursta, na wzor do nasładowania wke Klady Lacińscy
tak y my w Cykliczym Dyalekcie między pisanym
stylu iay sarkha postyżelzha ktora rzadka iest mie-
dzy szkolnym y dworskion stylem trzeba by u-
żyć nie różnice ktory z tych sposobow do nas
stadorowania

bydź może najlepszy tudzież najszlachetniejszy składowy
 składzi. Te dwie Który Ogatunki Listów polskich
 będą Materya dzisiejszey zabawy, naszymi, o których
 cokolwiek my się zultasnym rozumieniem
 wymowimy od nas Amplissima Patres użycioni
 dleytą prawem dla nas Będzie Ktore chętnie przy-
 miemy.

Dialogis mus Familiaris
 in et de Genere Scribendar^{um} Epistolar^{um}

Żeż nie jest decydowana zupełnie, ile w porze te-
 razniejszego wieku, we wszystkich a najwięcej
 w naukach umysłowego, styli do pisania Listów
 Cyfrysty m ięzykiem, takwiny nas szkolne Instytuc-
 cye prowadzą styli też Dworskich: iak mówią: Kan-
 cellaryi modeluści. Te obydwie strony, mają suos se-
 quales, Który zwawiny niżby potrzeba ut sty m u
 własne rozumienie, iedna strona nad druga non sine
 philantia preferencya sobie uturpuia

Piszcie się y ja cum sensu meo na to zdanie WmW Pana
 znayduia się albowiem, nie w uidey kompan y sty-
 statem iak wielka część Dworskich Ludzi z szkolnego
 w istach styli ad satietatem stydłita; Pamiętam
 z drugiey strony y to iako szkolni Epistolographi
 z Dworskich

sie natrasali, Gdyby jednak przyszło zwatyc przy styne
 niewczesnego uwalania sie, ktoby ktowiedk stalt na
 stronie, do zadney sie nie interresuiac tej strony,
 dopiero by pustego smiechu prawdziwa miała okazyja
 widzac ze to nie przez istotna styta od styfki
 roznoze, iako raczej studio partium ta emulacya pochodzi.
 Msi: Panie Praue darujesz mi w MW Pana te wotnosy
 ktorey sa in respondendo do Konty Zatyje y przychodzi mi
 naypotrzebniejszemu w MW Pana zes albo krigy korespondencyi
 Dworskich nigdy nie czytal, albo tez slytawy iako styl bokot-
 ny, a niez kiedygo z pierwstym kampa trujesz. Gubym
 zwa tak rozumial ze iako zaiste rzec od skomilowey w
 wielkicy jest differencya tak podobnie pisanie w Skole
 Listow od Dostojnalych ktore z Dworskich wychodza Kan-
 cellaryi wznamney sa od siebie odleglosci. Naprzyklad
 niech będzie pro exemplo..

List w ktorzym Syn bedacy w cudzych krajach prosi
 Cyca o supplement przedluzony.

Od Oycowskiej przzeney Reynor spaty s terrisq remotus
 Literarum penca spieszay zdaleka wyjuzganie reke
 na kartelusz a serce na ustawowanie stop dobroczynnych
 quo pede in vates mente volente feror. Fortiaicem sub
 alieno sote Oycowskiego respektu dawne game ay
 mite gular

inter tot fluctus poeiga omne pro cui magnetica
magnus amor nienidm Jaku wozieknosje mam re-
taliowae nieozwpte na omne W. Pana Laryicy
Zawste je na Synowskim Seru niezysnym Japi suie
charakterem. Hae mihi semper erunt imis infixa
medullis. Jutem z. J. Tymu Laryiehat do Paryzla z had
supplices tendo manus alysonie W. W. P. Dobrodziej
daley suplementowae ractylt, Dewinkuige ted yf
prozba Ryco wskie serui z kandoru Synowskiego
z tym de oswiadstam manifestem quo me cum-
que feram nomen gestaba Paternum

Prostez teraz ad quam Jassom W. W. Pan ten list
redukowae bedziez. iz Ali nieosadest sprawiedliwie
ze ten caty wstl pulverem supit Scholasticum
et infantium Jnyeny.

Nie widze ja zaprawde co by tu W. W. Pana miato
offendere; izelli wtycie kilku fragmentow Laciniskich
ale tych osobliwie terazniejszy Javiek bez skruputu
zastawu tak iz nayprzedniejszych Panow y Mini-
strow czytaiac korespondenbye niebedie zadnego
Listu w ktorym by sie bez textu Laciniskiego
dlysc mozna; a wiec gdy n expungimus Dworskim Se-
kretarom Defektum mieszania w dyktu Listownym
Laciny

Laciny uczyniły tej sprawiedliwości z Szkolnemi Pisarzami
niemiary wstygnie.

Przypisując się do Dyskursu Wmro Panow zjęty sobie
też od nich powołności abym mógł aperire sensum
ab zacie tej kategoryi; Jes termu w tym potażeni wieku
gdzie tródn jest w teratnich stylu Pisarzy powstachny
stad poprawie; naleza do ty nam wyprauicie Dyalek
stym ięzykiem bez supplementu cudzego Dyalekktu pi-
sac y mowic, ale coz idna sie czosc Pissakow niedostatkim
stlybi skuposia Czystego ięzyku sklada; druga krom
wstetkiej potrzeby w pisaniu y w mowieniu sde sia nie-
mieckich czucia Francuskich lub Wstokich stow
Zatyrwa a naywiecey Lacynskich Fragmentow stlybi
ucinkow gdzie chbiajst tym sprobem sedwie
nieustlyscy w Polstere u nas pisac Trojkli
prabiej insotentius Scholastici, niz Dworscy
Sekretarze sobie postepuja; Nolens volens przylmal
musze ze me ganie Laciny, w Polskim Stylu
wrytey, ale mature p atel iako mowia cum mica
salij me suawiofe iak czynia Scholaster, Nagoty
ktad w liscie niedawno tu przedcztany mi te stowa
Leynorum spatys ternisy remotus Liberaria penno
pro acu magnetica klesmihi semper erant imis
infixa mullis

Y tam daley, krom wstetkney potrzeby potozone sa
y wstetm te myśli Sytu do Oycy piszącego łopię
by sie w Potokch stowach wysłaty w ^{niem} i w ^{niem} ^{niem}
Skick. Proste ja smiedana ^{niem} aby raide
ten sam List inaczey napisac ktadec nadwet
Lacine gdzie potrzeba zachowuic caly duży
Listu pieruszygo.

Wysoke mil Wmru Pan u sibi ktadiez pre
tenduię abym sie stal Contemporaneus Orator
y tubom nigdy nayle stymie nie zuykt, d'lis adnab
dlu obligat; Wmru Pana odwatcie tej proby.
quid tibi cadere potest przymustona Eloquentia
Pdyhm sie znajdowal w cudzych krajach tak
bym w indygeney mojej List do Oycy napisal.
Tey odległosci krajul w ktorym mie Oycowska
Wmru Pana Dobrodzieja dyspozycya na kiskorizni
stal ablegavit Pla sult, falkys i utestkno neyo
Pena wciagum naypłod uske moje do wyra
zenia w domnych a niesmiertelnie Prwadnych
Ku sercem Kochanemu Oycu chei moich a po
tym w gwałtowney indygeney ad Authorem
czescia moego to ist ad Abtiu Serca Oycowskiego
Potkuel

Kotac prozae o supplement dalszego Woyazu mego
iakoż wyia chwałszy z Rzymu dotad zostac w Churmie
in spe tytko respektu Oycow skiego ze pomysly był do
siebie od łowic wciel. Powtarzając z tokrotnie przyby
moie wiare ze gnysta w sercem u nog Rodziciel-
skich z wyznaniem i Proste nierozze wyrażna
tych Dwoch Listow od siebie Kotnica.

Mi Panie Druze wczesze mówiac o stylu Listu te-
rozniyszy o to sie miłym od pienszy mi rozni chytu
sama Krostkoscia y ierchi Wilmow Pan sipe scrupulo w swie
swim potozysto te Stowa ablegavit ad Ostium Tereu
de, toe rowney potrzebaia dyktuyci w pierwszym tej
Listie wzyte fraymenta, a wiec utrzymie sie do roz-
pzy moim zdania ze niemaż żadney dyfferencyi
w tym dwoiakim sposobie pisania Listow.

MWM Ci Panowie ieżci Kumuonikauya myśli maie
godna iedne powotnosci W Mj Panow by Btaci powiem
ja rzecelnie w myśle: Najprzod, jako Kiedy swo
sensu abundat taktoż systemata swokie nie-
tytko moony, ale tez y z uporem zwykt utrzymo-
wac. Powtorc do W Mj Pana Kraumi moowa
equalitytatem; stytu wtych dwoch Listach
zta W Mjof Pan

bierzysz, że w obydwoch znajdujemy słowa Łacińskie
ale to mały argument, gdyż potrzeba można uważać
gdzie tak sama Łacina melius sonat, gdzie potrze-
bniej, użyta. Przydam więc y te myśli moie
ze względu Communej praxi królestwa naszego
siudno ganie używania Sentencyi Łacińskiej w
Stylu Polskim lecz jak tu ilz wspomniano
cum omnia satis Lascywar sibi potrzeba które gdy
na ozdoby Pisma nastęży bierzemy, powinno mieć
swoy czas y miejsce w Polskim Dyalekcie
allas zamiast ozdoby jest obscuritas.

Prze sie y da zupełnie z Wmym Panem, bo naprzy-
kład iakoby do przybrania sztorika, Szapka ma być
nie na głowie, pas na biodrach, Szabla u boku
tak Sentencya Łacińska fragment tam tylko
ma być z potozony, gdzie sama może wyjść y ac
potrzeba. Już by sie to nad powszechny potażek na-
tury stało gdyby kto palaz drogocny oprawny u
szyle obwiesił dla tego że jest drogi, tak szyl
nie w ziemię y nie w swoim miejscu użyje
Sentencyi y fragmentu jest to ich ozdoby ma-
nie tracie

nie trawic.

W Powzestawcy wolności urodzonym, tudzież słodkim
 Dżoga zżądzeniem Libertatem i szynieria imaiaym
 luctiom trado no przepisowac marka dwustopeta i stychi
 cyr kum stanicyach ktore ad literadum n pinte
 Dempublicam natura, a wiec ad quam cunq; Caspe
 wadnosie iest Wmow Panow przystapic, ja zas lucty-
 muie to ze niezawadzi wchom w listach ofy-
 wae Laimy. kto lastaw Wmow Panow mepe
 signa et Castra sequet. Ja przedwsty tym
 stylom list napisapny Kommuubi kuse et Judius
 adversantium podate.

List do Kteryom Przyjaciel Przyjacielowi od mi
 i do do mo wa Wicome

W Publicznym zabiezaweniu et plena rumoribus
 Patria dicitur mi sic et tyry o nader od watney
 Wmow Pana rezolucy; ktedy nie konstentujac
 sie Tyria prywatnego osobnoscia atque illa
 dulcedine ktora z indyfferency pochodzi pistest
 sie Wmow Panow. W Repete contra luctes
 Patria m bron y rke rowia podnoszajach. Pa-
 awda et ad tytu lat iach sic tytko Ortel na
 z Wmow Panow przyiaznia ety tatem y widzialom
 pif kne w rum

Perce ad quosvis conatus et pericula nreus traxerunt, abomi-
gum teo nichil seruat alij te ad temeritatem pro-
sone lyto. Ochywisty to allowiem Duchwa tosi y ledwie
nie skrucajstwa Dwid ijt, iaszturcty m spirobem
sawie in uisceris z ktorym tyje hestomy. Ta Matka
nasta Oychy tna, ci Pravid nusi Conipes, chachy iasze
w wiktoryn mit widjemy niebespiectostwie bestawali
nie potulehuia od nas statk damnosam opem; ktory
nie tytko kda psetne kromki ale te gorstkich kcy
skutkow zaden stas z dotkliwy nieray mate pampici
Jutwimion zemie WMS Panu albo uniwersalnego Dobro
z tozsz potrzeba albo te exemplis aductum dicef
alio to do wymowienia sie sub ea kultowania z ubitkiego
Kryminatu bardto maty psetat to allowiem nauwie kose
Dobro iest fover parem, nietapatae Wojennego ognia
Cudie takte przyklady w temlas tytko tughtowac
nas powinny, gdtie albo pwrstechere Dobro, albo species
nalyia chowaty uktatowac sie moze; tu tas nihil
horum qd auctem tawir widziei, ze dentum eternioney
stany, in sequacibus Domowa wojna ta soba widziei
Nec hie Ja WMS Panu cy tawac podobnych awantur
w Oychy tnie nastey, malo futo tych ktorty sie pisali
za konctonych, whyone tytko WMS Pana Quid quid
suum est

uprzążsum mittas montium tey stultie, a potrzebna necessita-
 tatem abys susty t wiazaj za cel pokoju Swoy o bo Swoy
 sie in certis eventibus Odolatka Stry p. latrowai, ni
 ultro sie in pericula Zyia Zrodzicia cy fortuny na-
 razae ieteli te moje perswasuje Inay da milly sie
 y kredyt u niely, powinowal Sobie thanc wulborum
 nad Womw Panem y ratem Vinculo, mostnicy sty
 gaitne se pisac y tyj Womw Pana &c

Womw Panowie cy Pravia do tak wy my s. Inego
 gustu Womw Panow niespospien am sie wypra-
 wicie abym drogę dogodzie, aboli uednak dule pod
 Sud quid sapiat ten List ktorym dytal niedaw no ze
 Władzik piomy Hetmanowi W. K. rekomendui ad Mi-
 litarem Disciplinam Syna Swoy tak sie zastyna.

Uznaję in Sinu tey Cytysty wychowaney quid Regno
 Libertatique Polonia debeamus, ze nietylko zdrowy
 rada caly fortuna ale y samym Zyia latardem Cy-
 tystyck granie powinowismy bronie. Ja wiec Swoja
 Domu mego Konstantya, Baubum tenet ut is mel
 Syna dopiero ze s. kot an i teo, Da obrony Cytysty
 sub signa Womw Pana Dobrodzija adre suie, ut dikad
 primoria Juventus pro Patria bellis dubius esse
 on hie

Łotumiem ze znanym respektu w protekcy, J.W. W. Pana
Dobrodzieju ktorogo fakto wictoria armul metuit longini-
qua propendia, tak cata Polska pro communia Padouie
Atylo. Łotumiem y to ze Synowi memu pro obice
nie moga bydt młode lala, wotakle sunt columbis sunt
apibus sua tela parvis. Inter Juveniles igniculos znay
dzisiz marowu ferwor, nie ad hulas et expundia
ale do Wjennuy Stabli zdotna y ka powonna bydt
Wrodlonego Polacka Parmackiego Orta nie odrodni
Synowie quid fulmina ferri quid spirare minas lucem
agnoscere solent w pierwistym młodosi powinna Wikku.
Pami tam ja sami ze prima n parcendo etati do Marso-
wego prospier y tem pota, nie nauely tem sie z młodu
natales ampliare agros y dycty steyo tytko pitnowue
Domu gdzie godzika sie przed waty zastetyie sie dycty-
zna ze non vivere tantum capimus et bellum simul
Patuasque avertore Plades kondetkowatem y ja pier-
woty młodosi Kwiat Gradywa potu cozite mi woi-
clenska y ty siacelne Tryumfy na pamiec przy-
chodza ro szakle y teras tygylz miata iakka przy-
cisnagc mahyrilaf

protestuję się ze ferre validas in praelio deatras go tow,
 iestem. Tenaz Syna mego Dobru Popolitemu Konsektuie
 Panskiy go Hovor Panu Dobrodziejowi rekomenduje, protestuje
 a sam tawozie rotkuzom rotkuzim militaturus. spi-
 szu sie.

Responsoria ad Praedentem

Nie tytko plenissimam Suro Polstkiey odwagi Womow Pana
 inter prima solatorum Compendia plaginami, ale y
 Godnego Syna futore senectutis y tabetty t Prasuety
 tney tcomitij sub militarem od kuzam Disciplinam
 Gdzie nie konie bardziey kontentowae nie moze iakto
 kiedy tytko po Seymluk Publicznych funkcyach
 y obywatelch Gietty popolitey pro bone Communi
 Womow an uymiliez sie. Tymz Jasiq sam nieczaz
 nastuchall tabetty grauer mirabar ab ore in me-
 dium Sensus, ale het te go tow iester Womow Pan
 z toty wolnosz Martis vindicie dependere ferro, u kto-
 rego par oleas cyque ac arma tenere manus. Nie
 ma naymniey tego obstaculum Godny Syn Womow
 ktorogo wojenny m ded y kniez praco mi Dokument
 aw nun

se aluit ipsius Bellona Triumphis, Niepokate się odro-
dnym Osta Polskiego Poltomkiem, Ktoremu ~~ass~~ aliko-
mednia się ~~ex~~ nudo Zaraz trzemie oka in exotiof,
uety się kierowac soles, a Wojenne Piwoony na nie-
przyia tnych Dogu y Cythynie Idolny rtuac Jygard-
tero, przy tnam się ~~lavice~~ ~~W~~ ~~trm~~ ~~o~~ ~~pani~~ ~~te~~ ~~nie~~ ~~strte~~-
baby nam Auxiliarnych Woysk y cudzey taci y que
poteney; gdyby katpy tey Cythyni Antibal y Ktonet
offensas fukdre ad aras, nie tak dla Twy otayney nad
grody sub jarkiego des Tulonia się awakabowal ale tylko
mal ~~aw~~ Polskiego Katona pamie taci y mawy me Ma-
xi ma ipsi gloria menes Poloni's arma ferre; so gdy
as rownym godnego Cneazja ul nasz Askam y Fu-
non dero mi kuzetka Gochote stulonia y ktora się
party kularnicy ~~W~~ ~~trm~~ ~~o~~ ~~pani~~ ~~ni~~ ~~si~~ ~~ad~~ ~~ol~~ ~~ai~~ ~~nc~~ ~~pi~~ ~~st~~ ~~ę~~ ~~ni~~ ~~e~~.
~~W~~ ~~trm~~ ~~o~~ ~~pani~~ ~~ni~~ ~~si~~ ~~ad~~ ~~ol~~ ~~ai~~ ~~nc~~ ~~pi~~ ~~st~~ ~~ę~~ ~~ni~~ ~~e~~.
Ingenium tego ktory dopiero stysiane dwa listy kon-
cyrowat ale z siebie wiecey przydad nie moze
przebiez gdyby mnie trafia się okazy, rekommen-
dowania kogo w stulby Wojenna Hetmanowi
Jabym tak pisat napoty ktad prost postuchac.
Prodkuiga

a aniłowadna Wm Wf Pana av tym Krolestwie powaga
 tym mocniej mi zagroewa et fidelialiter ad Sinu Saski
 Gego spieszyc mi sie kade im Zywiey u siebie potem kam
 to prawde, iz do takiego w prozbie mojej Pana etynie
 rekusz ktory schie ta nuyinksty despotstwa tubego
 punktu kladzie z odpoiedzia Saski mi tego nic dysput
 Te Wm Wf Pan Dobrodziej dobroczynnie materiam
 Syna mego av Oczach Pamstkich Stawiam; ktorego wick
 onkody gdy utilius Patrie zycy konsekrowac nie moge
 lepszy mi awynalese drogi iakto gdy pod zaszczytem
 awielkiy Hetmana, prostekcyi rudimenta stulby wojen-
 ney ponet zycy albo wietn sobie tego gdy sam wie-
 klem potylicznicy iestem aby particula Kwie miay
 sie zortawita a potki ^{icy} starone Gdzie aby sie in potestey
 nawet stulicy Ocyety znie nie thranki ta. Te sy prothy
 ony i ktore mi sie do Saski Wm Wf Pana Dobrodzieja
 referuje. Awialko pewnym sie etynie pomyslnego
 skutku, tak i strony mojej upewniarn; ze Magnalia
 raki Wm Wf Pana Dobrodzieja tota loquet Posteritas
 a partykularniay ja i resitta dmi motch Episcopi sck.

Responsoria ad Praecedentem.

Przet stodka av imia nke lioznych Wm Wf Pana
 Belli wty Ocyety sck

w tej byczyźnie zastug y proset te przycia tni z ktora
 teneris ab armis z nim porhwalic se moje godnego
 Syna Wmrof Pana nie tylko na rke mierz wliq tam
 alom go tez protii zainego smienia w Serca moim
 lokowal. W ktorym iakom zaraz na pierowszym
 w stepie. Virtutes Patrius dokonale wyly z
 tak tak spodziewai se moje, ze torem zabonych
 Antematow swich chodzie Bedie, y urosnie
 aopocieche Serca Wmrof Pana, ta nam y bychly-
 Znie in deus et praxidiam. Dziekuie iuz Wm-
 rof Panu iz tak poufale referuie se zo mnie w
 ind terysach swich, ktore da schetnie manuteneret
 zechce Graz Jesuram przyciatni Donojey, ta caprefy
 zamykam ztm iest Verbo et cultu. Wmrof a
 ma. dy

Prosty terat Ansi Panowie y Praicu nieiest tetu
 oclzydota tych Durch Pistow wiednyze katego
 ny od pierowszych notnca qdliet tu obe z Wily-
 Biusta z Lukana y innych Doctow fragmenta
 iest le da aby rad uspomniana Bellona
 albo proponitis qd tie Cneaf qd tie Astaniuff
 y ty le inszych Crudyuyi ktore nie wiecy mi-
 gnauie tylko infantibus Scholasticum. Pety

Znam se ja iestesse

Ja szczerze w bym nigdy ad klassem skolnego stylu
nie smial ptytapić y lubo czenie sam styl bedzie iestte
sub-ferule approbowaterr, ale to cum sepi parvulus
sapiebam ut parvulus teraz dus atas et judicium
maturuit, a potym wieku teraz niey stego pora od tego
dici instwa klasze nam abstinere

Mi Panie Bracie ten sentyment syo o dwójakim
stylu listownym wychodzi sprawdzicie na sto co mo-
wiemy o kuplach ktory nie wydzia nigdy swych to-
warow gumie, y choiby niew podleytegi gultunski by ty
potwierz am wywolka jst cenke ktada. Jaki widze
y wzmawm Pan pastlem Calornia a nactey Angerij sui
drogo censt my takte nostri Calornia spes niepodto
kucujemy. Al wiec trzeba tu nam ditimere Nitem
a w ten sposob jest tu awide iestte czei jst Mfio w
ao Komparij nastey ktory se ad tad nej ex hi 3
Plasibus nie bocywaa gdzie przel to samo mil-
lenie tabwo poznui y mysla bydz indifferentej
Jabym tus takiego sobie zycy t amtra, ktorysz do kadney
strony niebyl interesowany, gdzie tas choi czei spar-
tialtatur zachodzi tam tawoz inquam judicium
Moy wielce Muz

Moj Wielce Mjny Panowie y Bracia Dotąd w wieściach
y nieco przykrej cierpliwosci, stuchalem spodekney z obu
Stron spodekki byli niezgodnego w jedneyte Materii
Wymag Panow rozumieniu gdzie dla Wielu mozych
uwag samym tylko milezeniem chiacem tem k zgro-
madzeniu bydl przytomny. Gdy mie zas y intrych
tego Dania Jchmjiow Bracia polyka honor labymy zda-
nie nastę Wymag Panom dlużyli. Mowil jas nastę
a mowil to w rozumem, ze do sposobow pisania listow
Polskich trudno urodzony powstosci gwałt czy nie tru-
da ja do tego, ale lepiej zachowac wolasna sklonosci
tud jest wiazac miarę się rozumieniu Swego, izali tem
podotac moza tego w Sobie wieksza Starosc epua
ytak przytnam się Wymag Panom zelym ja zadnego
z tych dwoch sposobow nastawiac niechcial, ale jak te są
bardzo podte, epua ze od powstosci mozej dlużki i.
Gdyby mie jednak kto gwałtem przymuszal, abym się
do jednej z tych dwoch stron pisal. obratym raczej
ten styl chcię nazwac Laciomy ale bez zbytku y nieosty-
wolnie, gdy zas wolno y bez przymuszenia mam mo-
znie oto Mj: Wielce Mjny Panowie, sama Polska y
ay mowil

z prisa nam tawozie treba, tego wy uia gu powinnoſci
Synow tej Oyczyzny tego Staute abrodzonego niezyciu
abyſmy mie pomocy z Cudzey mozy mie ozulkaſ.

Not sie w mow Pennu nie podobu nervous et Senten-
tiosus Pylus ktoryſt niedawno ad kistku Lisbach
cy towany, ktorego no Weynie dla ustawi enego
wzywania nie mamy tylko u koni pod nozami
u siebie przy boku ale gziecy w rku jednako
nam ani z potchorci bosmy ostrachani ani zchtuly
bosly stawy nie gldoni, dopienoz nie zleni stwal
pochodzi bamy nie w domu na protnowani u
troſki tylko z samego tuz dajii y w ganderz smietci
ktorey na statow robiaie stukalimy ad tate awielu
Panstwach o ktorych niekażdemu sie y chytac
dos tate. Proze tydziez tu est facina fruzmen-
cie allo Sententia? ale iszycie konca tej te mowy:
goz z przydzta z sta uist postachac proze Dzig-
kucimoy i Cesarzu te nam taska swa obiecuieſt
y przyimujesz wdziecznie. Pronemuy oraz abys nam
prozhowal niedopuscił goz zescmy tu nie na feta
ale na Ddituz

przyiachali, y sami bysmy sie t6 musili gdyby nam ob-
 czo nie stawato. O D6dnie naszym, teraz y na po-
 tym wzmianki cynie niechcemy, wstawia niepo-
 trebny iest wiend: skupnemu towarowi, odwa na
 cnoty sama sobie wymierzy taptale. Na tysek nie-
 ies teśmy takomil ptebot y (z dohy) nat nas niema
 gdzie y tak wiehu twychi6w, k6dyc swoia kardey
 na pier6ciach niesie. Wydawacia nas y bywato
 nas te te karby ycioty za ktore iednak by nam mieny
 nas niewsty6 bysmy tego w chwalebnych (nabyli
 miyscach. J6dwismy wiesz6 dla Wlary katolickiy
 y dla dostojenstwa tego Cesarza tych6 karbow y
 ciowow nadstawic. Proste s6y sie teraz st6k-
 nie WMMW. Panomi wywod6 ze bez fragmentow
 Laurnskich y makaronow mozemy w nastym ietyku
 y pisac y mowie.

Mi Panie Bracie by ten nigdy. Wiek w Olych-
 Inie nastey ze niemaac in6tych Narodow nie
 znali y j6k Dyadektow, ale teraz saculu naspe
 any potierowac ma multas praced Nationalnyeh
 ietykow i6t6a d6w6 te do swoy potrzeby y uslugi
 Wtorego k6twi6

X

71

in supplementum Zatyie? A potom w m w s P a n
atienam partem Stanislawu Kuchkowskiego pro
Exemplo ktadziej nam, tybylym sobie propra
Industria w m w s P a n u s c w s o b o d l o b n e g o u s t y p e k

Ja ciekawosc w m w s P a n a bardzo mi jest przyjemna
y dla tego nadstawiam sie sam w m w s P a n u u s t y p e k
dat slowod ze iako ten sposob pisania czyska pot-
rzyzna moim Kochani, taklym wyzostkach temu
zdaniu przesunych na moja w rad poteciagnul
strone. Oly tam wiece List ktory niedawno prz-
salem. Gdzie sie Stachisie wskladnik Kancelerowi
w k. przy pomina aby go krolowi przy rozdawa-
niu Wskladow zalicz.

Jakich krolowi k prac moich dla ty Byly tny y
Pana naprege Milosciwego podietykt niepotno-
szac do wyszokney ceny, wole sie uklamac y stawic
aw wstach w m w s P a n a pro nym wstokkney zastugi
aby m pebmierzsta w Serce moim zapisal w dzie-
Anosc, iezek mi w m w s P a n u s c w s o b o d l o b n e g o u s t y p e k
awakney y w niczym niezasturony o stowicku
Najle smiey zemul Panu zalicz zuchup. Wda-
w ktem sk prawda tyte kroc do moipuy w m w s
w P a n a Daski abe dotad wprtykrym mi kile-
ponu siglas

sama się tylko nadzieja podrycam że nie kiedyś
 kotwick załecenie jego dostawniczym odrobina poble-
 ba Koronnego Kuchmistrz może. Teraz gdy
 już na ostatnim stopniu niedostatku między sta-
 nałem, y w szepety m ubóstwa koniaku do ja-
 wney łonie utpasty myśl prowadzi tym gont
 prozby niżej do Wmrow Pana im się bawdziej
 stwie był przy cisnionym; znania wstępu Pod Pani
 nie skąpa Dobrego Pana łzy do której widy ja
 gameł wiele młotni Wmrow Pana za mną, wstawie
 mie się. Niezawiedź się Wmrow Pan na tu-
 pełney od emnie w dźwiękach ucteli ostatnim po-
 trzebom moimi skutecznie dopomocę, wstąpię ja
 is tem y z wierszami ku Panu Młodszy wemni by 2.
 ochota i sztuczenia Wmrow Panu na Ławie Dł.

Alli Panie Bracie stłere mówię w tym Liście
 iest i był przy mrotona Polstety znał gdzie zamiast
 Ławienia Własygo ięzka, na tcy to się wydaie
 że iest i był Ławpy Panu się łet pomocy Cudzego
 Dyalektu obcy może. Proszę co z Wmrow Pan
 wteknieję gdy ja wteyże samey Materiji taki
 List napiszę.

Wierus tanmy

72

Nieustanny od Majestatu na poddanych swoich przed-
nie Wm W. P. Pa. niezłomnych Kawalerów dy. par-
tyment ubi limite Regni iugentes Populos ita largo
munera dextre ferturaf and mossy tenet. Pierwszy
prawda obliq i niezłomnego przychylnemi tuskymis
serca Jk M. i. Panu Najlepszemu Mitoziabemu
należy który z najjasniejszym porazoniwie Stonie
rownym niezłomnym Membrany i Proklamierem Disper-
sit cum Sole munus y Bliskich y Dalekich Gro-
na Panskiego Oswieca; Druga najmniejsza Zawzię-
cenię prawiemy na Sercach Prami ktor. Cuium
Jm W. Pana Dobrotę zapisana yd. powinna
iako tenor Sydetum bojuko, taktoż powa-
żna rekomendacya y niezastaweni possunt
hae Astra mereri. Salmackiego Alexandra chwał-
bięszy Jm W. Pana iestes Offestyon sola loqui solity
Clementia munera dextre, Ordynue więc przesent
paginam do Dobroczyńnych rakt z charakterem nie
zglutowaney mojej obliqauyi &c. Jak taclaten takty
y skon. J. List ten nie jest tego wyrażnięszy w pa-
mięty a nasz godnięszy sty, tak Włostkiego Mi-
nistra?

Mój Panie Bracie wiesz się Wmawia Pan sam osądź
 czy wydał takiego zdania wiesz w pisaniu listów Pol-
 skich co do mnie ja bym na ten list Wmawia Panu
 nawet odpisał wielmiut którego po wielkiej cześci
 nie tak niezrozumieć jako brat mój niech rozumieć
 co te przyznam się szczerze, tak i szczerze zatęci
 Cudzy i wysoki jak do materji swojej przywią-
 zanie jest nad powierze moje.

Bynajmniej a w większą trudnem znasz których tu
 Wmawia Pan w miłośenię Suetacych zachować może.
 Tak jest zapewne Wmawia Panu, ja bowiem zdaleka
 przystuchnieć się tym listom wrogich materjach
 psianym, nie tylko że nie w nich do mojego ukon-
 towania nie był stat i osudem znasz że to i kraj ma-
 woz technice braty i uszy nawet byłoby. Niemogłem
 albowiem zrozumieć do końca, czyto Pański listy
 Polskie listy Wmawia Panu nie mówiliście, że
 kilka listów jeszcze jakimś kłopotem umyślnym przy-
 jąć i przekazać o innych zaś tak mi się zda-
 wało jakoby takane były gdy wiadno Piwo Polskie
 listy tam dawać.

dwie Łacińskie tu fragment tu Makaroni: iak mawia: i
to iest nie prawdziwa Polstwozna i tak cały List podobny
do Dziadewskiego ptażca, iysiac wrobie postawow on kie-
cego.

Msi Panie. Braie ty otzylthm wmmw Panu pomiar kawac sie
w dykursie swoim i ganiysz w Pan używanie fragmen-
tów y stów Łacińskich w Stylu Polskim. Ja ja
mowię sa Dyabelkk Cyetysty iest tak skapy wrobie
iz iednym naszym Jezyskiem trudno iest wżystkie
myśli wymiowic. Wztałd ci to iest ze na wsparcie De-
fektu: Jezyka Polskiego wieny le mamy stów
Niemieckich Francuzkich y Łacińskich ktore
sie iuz tak starzy. iz w naturę naszej mowy
poszły, Naprzykład to stów, Minister, Matenia,
deklaracie, dysputacie & sa Oryginalnie Ła-
cińskie stów, a nikt z ludzi Nacie przedy aby
ab Dyskurse y upisanim niemiaty miysca. Katoj
tedy wmmw Pan nieporobne czynisz skruputy
gdz w niedostatku Cyetystego stowa pozwolę miys-
ca Łacińskie?

Msi Panie Braie

Wyrozumiam ja Wm. Pana z tej pracy, y iakby mogle od
p. irac na zwyż pomieciony list tak go bez taru prosze
posluchac. Ze sobie z nauwie powazam Oby Wm. Pana
przez wzglad chwalebnych Jego w tej Cyrcy znie zastug
niemoglytem inaczej bylo przyiatym Serdem y list Jego
do raki moiche od strak tak iakby samy Wm. Pana
u siebie przyiat. Ze sie zas W. Pan ustraszal albo na szan-
psta pamieci albo na malu w stuzeniu iemu, pi. n. n. i.
sprawnie to wemnie niemale podziwieni, bo mi sie znaie iakby
W. Pan mojej ku sobie niedawiazal przychylnosci jemu zas
tem do lepszej spory czasu ustugi mojej odstuzil nie
mogelz mie W. Pan. Z tad sadzi iakby miedzi wcale
ustuzic z przystronicy oibty mojej, aby wiec W. Pan
statermiej bo moich ku sobie chyciack byh utwierdiony
zamykam w tym listie przywilej na Osbe Jego r. k. k.
J. K. M. J. podpisany. Do Jego Naj. ta. k. u. s. t. y. y. w. i. e. l.
kicy Dobroci Pan. niezapomni Krolowscy W. Pana
p. w. t. e. b. e. m. d. o. g. o. d. z. i. e. J. k. a. t. e. z. n. i. e. m. i. e. z. k. a. m. z. a. l. y. w. a. c.
do tejz k. o. d. u. u. s. t. u. g. i. m. o. i. c. z. k. t. o. r. e. m. s. i. e. o. s. w. i. a. d. o. t. a. r. a. z.
M. o. s. i. P. a. n. i. e. B. r. a. t. e. S. t. u. c. h. a. i. a. c. z. n. i. e. m. a. t. a. z. n. i. e. m. a. t. a.
u. t. t. e. n. c. y. a. L. i. s. t. u. W. M. P. a. n. a. r. o. z. u. m. i. a. t. e. n. w. t. o. r. n. i. e. z. e. t. o.
k. a. n. d. l. e. r. y. n. a. i. a. k. a. n. i. e. s. a. m. J. M. J. P. a. n. K. a. n. d. l. e. r. z. e. n. r. e. s. p. o. n.
p. i. s. a. t.

Gdyż styl Listu tego ciele jest niewieści Jalyim ten response
tak wiec lister napi waz.

Nie tylko mnie samemu, ale toti Patru wiadome Wmow.
Panie ustugi heroiczne dla ktorych rerum et fortuna
naufragium peno styjako mie downo ad faciendam
Wmow Panu Justitiam polud raty tak ten fortiori
mistic wstusana w emnie iad naufragium sty apph
kaya do osuradzenia tych chci ktorom ku sobie
Wmow Pana totus peror. Nie mogtem przedstey uity -
nie tak niemam ad manum skutecniej sty wa -
tyffucy iako gdy Prtywley sk mgi tin perso -
nam Wmow Pana Wmow spedysany wanku -
duie. Prtywlezt to proste Wmow Pan pro pra -
lidys dalszey Najjasniejszego Pana Lasti
tudziej iakto Wmow Watteneyt moie proste
tak tu siebie przyjac iakto bys Wmow Pan
miat u siebie fur reptendi; eadem dalszey
odemnie powl nosci z ktora pisze sie kec
Moi Wielce Mfwi Panow y Braura miedzy
trojakiem pisania Listow gabun kum nilmoye
Ja usyp thie

approbowau, a toli wolalnym chetniey przysta-
pici' do tey strony ktora sama Popszczyna
w pisaniu utroslymnie chialnym iudnak
awiedziei zdanie w mow Panow, tzaali te La-
inskie Stowa potrobione na Cyfrysty ietyk
moga miec miejsce w Dykursie y Stupidum.
Naprzy ktad co tey w mow Panow powiecie
na tem list ktorem ja niedawno w Skole
napisalem gdzie Separat exkultuie sie krolowi
nie dobrane udany de Crimine Lara Maiestas
W tey pracy w mow Panow niewidzi ja nie
do nagany; Lecz iako w tym listie ja sosa
y myslu powazne, tak stowa niektore pieszakom
y w Staropolskiej prostoty slyt dalekie atoli
iako wozu mowia w stotkach transept.

Kiedy w mow Panow tak wielkie skruputy
czy kniz w kazdej prawie lukubracys
nie mowia y ja tobie obiecowa abym do do
godu jzby musz napisac y spowiedziei
Czestwie

Cokolwiek jest podać Ja do Saedu Wmrof Pana
moy styl gdy na listy pmiennadnego Senatora
taki responz onegdaj napisalem Et

Ten styl Wmrof Pana z pierwozym zidac sie
iako by iak redna reka pisala y iak mowia oba na
ieden stemplet bite Szeteli Wmrof Pan deKaff
zdania mego co na te Jego prace powiem toz
sumo co o pierwozym, ze transeat.

Msi Panie Bracie quidquid est a Ja przenie na-
y dost Wmrof Pana i nie pisze sie sy awzem id Szkot-
nego pisania Listow y na druk wiec do ta pie a po-
dobno y wiecej temha. A Ja tus inter duo extre-
ma obieram sobre medium, to iest ani sie
do Szkotnego pisania wiaze ani tez do Pod-
skiego spure a to z tej racy ze pierwozy spo-
sob iest wistymie. Lwie sz fubonidij ten tus trzeci
y znacznie trudny y bardzo przyumptony Cywa

Moja Wiece Msi Panowie przy chodza cemu ad
Sacranium zawnych Imion Wmrof Panow y dopiero
w prawiawacemu sic in praxim tabau tutuszych
rotumem ze pozwolcie tej korysici abym do
Wmrof Panom kontrowerze poyedli. Gode przy
do mi to na pfernie

iakto uoyssy ludzie wieky swoje propozicie zuytki
 zachwatal, y nad in ne profensie. Tak i ktory
 wiekiem starsi sa od nas czestokroce mowia. O
 nie takto tu nas bywalo, nie tak za naszy spa
 mieni. My inbowt iak starzy, ch lat lat uble Bo
 ska dohyemy, bedziemy. Takte wiek mtody
 na ten czas ganie mowiac nie takto tu nas
 bywalo nie tak my sie uctyli. nie tak postowali.
 Starem mowiac, iz tod miana czasu odmienura
 sie zuyctaje nauki y poter rozumow Ludzkich.
 Tak sa wiec kombinuje ceta ystestke miedzy
 Wmow Panami, Dobite y rozumnie starzy mily
 dyf Polacy mowili y pisali ale podty
 manieny Wikie Swoggo. My zas o naszych
 Naukach y doskonalsosani samo ani wysko
 rozumieyemy ale przy stly ponas Wikie do
 piero uctyrs. Sa d przytworzy. My zas tyra
 czas em na Chwate Dobrego smlenia zarabiamy
 A oraz protepsmy y podziukuyemy Go bne
 mu

Audytorowi Ia prezenca.

Handwritten text, possibly a signature or name, written in a cursive script.

Fragment of handwritten text from the adjacent page, including letters such as 'L', 'u', 'h', 'C', 'p', 'lo', 'd', 'a', 'h', 't', 'm', 'a', 'C', 'a', 'n', 'l', 'e', 'h'.

Dialogismus Familiaris

77

De ratione Styli Epistolari Latini, et de
Imitatione Epistolographorum, seu magis de pra-
stantia Ciceronis inter Senecam.

Praefatio.

Ut nova semper me modo res Literaria expediat nec non
ut Studia nostra majore in dies asurgant incremento
tempus, res et ordo postulaverat ut scuto e Polonio
Epistolis periculo ad Latinas converteremur. Si autem
pace vestra Auditoribus, de eorundem praestantia
loqui fas est, certe Omnium Epistolari inter omneque
artificium a Latinis Scriptoribus dissumendum est
adeo ut neque Graeci qui se nunc imminente Literarum
Parentes existimant sibi primas vendicent par-
tes praeter Romanos, hi enim totius Orbis Victoribus ubi ar-
morum potentia bellicae Juris Graecis Monarchias
ademerunt, jam postea literarum dulcedine ne quod
Excellentissimum credebant victis jam hostibus, re-
linquerent Palladem cum Musis et Appolline
delicissimisque spotibus loco ad se transfugerunt, eo
in honore ampliusque honore, quo propinquo res
Graecorum Sapientibus omninoque similis
Roma ipsa haberet Viros, et quos otium Studiorum
ergo in Graeciam peregrinandi nunc persequitur eos
post haec nunc Latina solum Lingua Parentes
verum omnium

facile Disciplinarum Authoris totus suspiceret Orbis
ita sane quidquid est in Latini Ornamenti vobis
prostatum non immerito Romanis tribuenda sunt.
Sunt hoc loci de bonis Literarum Authoribus in-
venienda fore Ratio sed tempus me deficeret me-
merique periculum certo subire si Purissimum
Scriptorum Senem ad Sabulum revocatum sa-
pe credidi bonos Epistolarum Scriptores vobis tran-
sennam hic attingere. Quod quod universa Europae
atque gentium insigniores Academiae ac ver-
quodam Literarum tempora reperiri valent ite quae
mecum si licet et a primo limine attendite quae
in persolvenda Eloquentiae praecipui traduntur
dicuntur Legant Praeceptores, ad quorum ideam
tenentur indoles efformetur certe ille Romanus
Eloquentiae Conditor, pro Graecis Latinisque
Scriptoribus lumen illud Caesari ne dum omnia
enipuit palmam, verum universas Gymnasiorum
ita possedit caebras ut panni se in Literis
quisque proficere crediderit, cui ille displicent
Non ausim Ego hanc Communem Literarum
infringere Sententiam neque adducto sapper-
cilio Tanti Viri examinare furorem plus
enim videret sapere quam ipsus est ad Sobrietate
non infuit Ego Ciceronem in triplici dicendi genere
ita versandum fore

ita versandam fuisse ut Communi Sapientia Judicio
 omnibus ut ajunt numerus absolutus beneatur.
 Sed quoniam Epistolarum Personis Pythia ad Imitanda
 praeipue commendatur quantum expedit loquar
 Ego quae sentio nolle me inquam in unius verba
 Magistri furare, neque manibus pedibusque ita
 unius Adminis tui sententia quasi nullus jam
 sit Epistolographus qui in tantibus n. placeret.
 Quid enim vos compello Sapientissimi Auditores
 de Aureo Anni Penecel Pythia ferretis Judicij.
 Quid de illis Sententiam n. gerentij quid de fo-
 rundo Penodorum circuita verborum impetore tantum
 profecto abest ut Tullius Penecel quandoque prae po-
 nendus sit quin potius omnes Cypod Academi de
 in Nam manifesta causa aut Judicium suspensura
 sunt aut in aeriem descendunt Luno palmam de-
 fensura sed gerant bella alij suis Ductonibus
 scribant Namina nos n. du. aliquid Statusimus
 a vestro etenim Auditores sapientissimi pende-
 mus Judicio. Interim Caeribus et Penecel
 singulas afferemus Epistolas nec n. ad ejusmodi
 sedus nostros etiam partus arbitrio Vestro fasti-
 gandis salubrimus. Cum Vestram humanitate
 precamur Auditores adeste animis Studijque
 nostro favoreatis.

Dyalogismus.

Ite nunc juvenis et Vocantibus ad Signa Ductibus.
Umine

4
Nomina vestra date, licet utriusque Fortunam
et Ingenium sequi atque caperem.

Si Ingenium sequendum cepit ego in partes fice-
riss abirem si fortunam caperem licet, utriusque
mitto Nuntium uterque enim penas capere
solvit. Neque de genere mortis quero scilicet
est quod uterque infelici exitu vitam peregit.

Honestior certe mors est si non violenta in necem
Sully et Triumviris et multa pars senatus et
Populus Romanus ipse consensit in Seneca
ipse Neque exarsit quare penas dedit Se-
neca, non quia deliquit sed quod ad Summam
Neronianae Cruelitatis etiam innocens mul-
tari debuit, si Uxori si Matri non peperit Nero
quid miser Seneca sperare potuit.

Plus aequo audentior es! ja ego rem criminis ac-
cusas Ciceronem et meruisse penam ascereras
si Pompeianas partes secutus est quid multi si
Antonium orans scribensque prosciderit quid cri-
minis facto certe res acta est de Clementia
non scripsit Seneca crudelium tamen in morte
expertus est insistentia Antonij exierat
Cicero Capite illi redimenda erat dicendi libertas
vide jam et in una lance duorum expende
causas ponit ipse bene non vetat ipse male

De honestiore neis genere loqui tandem sinite satis
est quod uterque invitus moriat mors enim omnibus
ex Natura aequalis sed apud Naturam offitio ne
vel gloria distinguit. Jam ergo fortunam
Vestrorum istorum ad nemo sequitur aut
ille qui amaroque vite perditus semel mori
suzret qua in dies emori. Sed quid de juve-
nis ejusmodi hominum statuetur jurat expendere

Osi in partes Seneca totus abiret Mundus
prius ego agmina Copiaq. ducerem ipso Catilina
Exercitu formidabiliores Cicero

Si in Literaria Palaestra gerundis bellis locus
esset ego certe Lentulus aut Cetheus essem
qui etuditionibus bellis interesse optarem si
enim milite geruntur bella vincemus si Duce
iterum dico superabimus.

Catilina, Lentulus, Cetheus, in Partibus
Vos videritis temere absentiam experiri for-
tunam durum est, alterius fato sapere
gloriosum, Ingenio nobis gerenda est pugna
non armis neque Verborum Libertate sed
Nationum Conflictu victoria paranda est.

Jam tandem de Vestro Seneca aut de Nostro
Cicerone aliquid proferte in medium libeat in
pari causa explorare veritatem.

Non ausim Ego inficiari quod in triphii
dicendi genere neque unquam superavit
verum

verum ne astigerint quidem Ciceronem adeo ut ipse
Thortensius & Legius Cornelius Marcius Antonius
sexcentique alij in Ciceronis disciplina non
trahere non erubescerent, sed illud negotij per
culique nostri est. expendamus ambo, quid est
illud quod pro vestris declamata Ciceronis Oratio
nos si interdum legantur sine suavis et sanguinis
frigide ac languide et apparent et re ipsa sunt
ut vix. Diuturni silentij Patres Conscripti & ut
illa si quid est in me Ingenij Indices nullis
culis nullis animi motibus respersa sunt et
ita languide ac gegone otium Orant Cicero
nunc legitur frustra est quod cum summum
terres appellent Oratorem.

Jam sane temeritatem tuam demirari neque
iidem enim et dubium et amarum esse dicitis
primo eminere Ciceronem in declamando in
facultate permittis in Artificio scribendo
non nequus et in legendo languidum ac ge
gum expungis Invenne ille hoc declamabit
quod scripsit nunc hoc scripsit quod tu aliquando
legisti fugiditas ista sectionis quam forte
non cupis Tibi non Authori tribuenda est
Certe Tu unus es in tanto Liberatorum numero
cui Oratio pro Marco Marcello et altera

80
pro Ardua Poeta sativam movent, cum tamen su-
ptimitas Stylis et vehementior Figurarum
usus eruditis Doctisque Viris semper plauerint
sed quid ego mirabor utique displicere ignavo
principale laudis argumentum est.
Non illud est n^o illud quod sibi responderi ex-
plat Senecianus Tyro, languidum dicit Cree-
ronem sed illi^o multabit Sententiam nisi
ejusdem Catilinariam legerit aut aliqua
et Philippicis vel si taceo a nostro Cicerone
aversus est, nec in suo Seneca aliquid ad summa
dilectam vehementiam profecto reperit. Sed jam
onere tecum agendi liberabor si ad tuum genium
enthusiasmo plenum, conforme aliquid protulero
vg. Oratio in laudem Dni Tomae Aquinatis dicta
audi: sta Orator et metire humerum Aquinaticae
Gloriae Olympo substernendum eade Orator
cum et ipsi Atlantae sub tanti Nominis
Caelo frustra laborent fortitudine, sta et eade
Orator nam ire in Aquinatis gloriam Labi-
nynthus est surge, sede, sta, sede, ambula,
Orator et en habes jam n^o igniculos solus
verum fulmina Oratoris, non satum vehe-
mentiam Styli sed furrem ne dicam dome-
licam ista me in nostro Cicerone desideras.
Nisi librum Seneca mihi de ira inscriptum
audis

possem certe aut Tibi aut Tuae dicendi libertati
subirari. Verum agite quæro Ciceronianam pugna-
ratione non impetu. De Epistolæ Stilo
unice nobis causa protrahenda est in qua si
cum brevitate perspicuitas adducat nemo est
qui majora ea Liteniff exoptet adora. Jam
vero quid loci habet historicus et arte qua-
dam scribendi in Epistolæ Ciceronij. Si
quid illa Præsona profusa nimis sit sed lon-
dant Ciceronij certe Commentarij opus est
si quæpiam Epistola Negatur aut delectata
vannus n̄ scriptor censendus vester Cicero.
Ad affectatam scribendi brevitem haud a quo-
pidam feliciter sumitandam, jam ego verbum
non amplius addam sed audi pro me dicen-
tem Tibi Floradium, brevij esse labore obscu-
rius fieri et sane evenit ut si unij. Viliis di-
cta brevitate consubuenis, in aliud profecto
obscuritatis notens votens incurres. Dic sodes
et ad aliud Poetæ Testimonium meum Cicero-
nijque Spartani Iuvenatis expende qui recte
subdit abstinent superfluis deniq̄ ut longi fieri
Pub etur brevis est fastidiosus ac inepta pro-
ferens unam locutus Syllabam probant
est, jam vide nec brevitas si stultitia p̄deat
nec longitudo si longa officit, moveret
propeto

Moverer profecto isthoc Testimonio si non Poet-
tium esset nonne edicto censors statutum volebat
Cicero hic ullus in Urbe locus Poetij esset vide jam
si mendax hominum genus Civitate exulabat quid
fide et Authoritate meretur qui vagus est.

Sacrum Poetarum nomen nulla unquam bar-
baria violavit ut quid ergo in ejusmodi re casu-
mianj Romanos exilium inquis parabat sacro
Poetis heu quam male coheret veritati cum ipse
Arhiam Metam in judicio defendent sed est pau-
tua aliquando Poetas exulasse quid jam respon-
debis si apud Lucidemonas aqua solum furibus pre-
sequinis medicis et Oratoribus interdicta fuit Civitas
At quidem ne causas arbitando defensores injusti tal
exaderent viden jam summus ergo pater.

Quam infirmum telum test quod opponis Ora-
toribus interdicta fuit Civitas ten factum quod
strinxisti prebe juzdu tua manu pleritum
es sed dumus veniam petimusque vicissim
vide alterum quod opponis Cetero defendit Ar-
hiam sane Ita est sed Praeceptorem non Poeta
et nisi praceptor suus esset haud unquam Poeta
nomine defenderetur.

At Te maledictis liberem qui forte unquam
nostrum legisti Ciceronem audi quomodo
pro Arhiam loquatur Cetero. Sed igitur San-
ctum apud Vos humanissimos homines
Poeta nomen quod nulla unquam barbaria
violavit, Sana et Potitudines voci respon-
dent

certis reperi immanes sanctis spectantur, nos in-
stituti rebus Optimis n^o Poetarum voce non
ueamus. Homerum Phocionij Ciceronis uer-
dicunt. Hij suum uendicant. Salaminij
reperunt. Smyrneri suum esse confirmant
ergo illi abierunt quia Postumij mortem
sua caperunt. Vos hunc Virum qui postun-
tate et Lyibus uester est repudiamus
ea Praeceptorum an Postumij defendit
Cicero uide melius. Jam satis est ut nos
modi conflictu liberemur, ad maiora uentum
dum est, et primo dicam quod sentio; pars
uideo Ciceronem pars Senecam defendit et
sequitur sed nemo est qui Ciceri Ducto-
res imitetur multum. Vos a Cicerone
Vos a Seneca abesse fateamini non
eo quidem pacto tanquam uberis dicen-
copiam aut strictior dicendi breuitas non
sit imitabilis uerum quod a uobis aliquid
assequi potest qui Tyrone adhuc est
difficilior. Difficile enim est perquam ar-
duum est tam celeriter antiqua uirtutis
eloquentia deorsum et nouis uno ictu in-
dici Disciplinis si ipse hic rediret Cicero aut
Seneca ante oculos adessent et tam studen-
sas partes uestras contuerentur utique
Contentionem laudarent sed nullus huius
stra duceret nouis plena candidatis. Agell
iam

et si quid ad ideam tantorum Virorum imi-
tabit. estis scribendo producite.

82

Tu ne addito supercilio ita loqueris? mini-
me rerum? Tu ne ipso Seneca et Cicerone
fieri eruditior audis? Tantum abest? Ergo
ne Tyronum Nomine tibi petendum existimus?
ita sane Ecce Juveniculum Senem. n.
præstatatum? sed quid audenter increpas
an Tyronum astatem an Studium? Po-
stremum? Studia Ergo Tu arguis? profecto?
nonne jam sexennis Ciceronis castra se-
quitur et Tyronem me dicis eloquentia?
ita est hic enim cepisti itaque commune
Causam solus ego defendam? amici commi-
tiones eja Parumpser, parumpser, libera-
Amur sejusmodi. Conditio dixerit eni-
hic impostor Ciceronis an Seneca par-
tium ipse sit? Neuter? Quam pro-
fusa nos huc facere videre vox hæc
si polonice videretur visum? amici sua
quadra et genio iste viri potius quam
aliena minus feliciter imitari. Ergo
tecum Sapiens tibi quoque sapias? Quid
obstat prestat esse quam videri sa-
pientem. Relinquendus est hic Sce-
pticus aut nescio cuius Patre Tamulis,
hæc enim modesta sed pauca Verba num-
locutio satis manifesta indicat quod ^{aurum} ~~capit~~

popularem; Tantum abest, me mea delictant
nos quoque nostra decent. Desine jam
ex te De nostro studio arbitrari
sum enim ipse a Terula manum ab-
straxisti. videri graviores Patrum
Judicia expectabimus a quam nostra
Epistola 1. Martii Tullyi Cicero-
nis ad Torquatum.

Quasi eja perturbatio est omnium rerum
ut sud quemque fortuna maxime, peni-
teat. nemoque sit quin ubiis quam ibi
ubi esse malit, tamen mihi dubium n. est
quin hoc tempore bono Viri Roma esse
miserimum sit. Num etsi quocumque
in loco quisque est idem est sensus et
eadem acerbitas ex Interitu rer. Publicar.
et suarum. tamen Pauli augeat dolorem
qui ea qua ceteri audiunt intueni co-
guntur nec avertere a Miserys Cogi-
tationem sinunt. Quare etsi multar.
rerum desiderio te angere necesse est. ta-
men illo dolore quo maxime te confici-
audeo quod Roma non sis animum
tuum libera. Cui enim cum ma-
gna modestia tuos tuaque desideres
tamen illa quidem qua requiris sine
statu

tenent nec anhelis si ad se se tenerent
 nec sunt ulla in proprio periculo. Na-
 debes Tu cu' de tuis cogitas aut prae-
 pnam aliquam fortunam postulare
 aut Commune recusare. De Te au-
 tem ipso Torquatus est Tuum sic agi-
 tare animo ut non adhibeas in con-
 silium cogitationum tuarum despe-
 rationem aut Timorem. Nec enim
 si quis in Te adhuc injustior quam
 Tuus Dignitas postulabat fuit n' ma-
 gna dedit signa animi erga Te miti-
 gati nec Harmen is ipse a quo sitas
 petitur habet captivam aut ea-
 ploratam Libertatem Salutis Pud.
 Vale

Haec sunt ea Vestro sermone et
 obscura nimis et longa et sine arte
 Epistolari, quae ad nostrum Se-
 necam convertite animos.

Epist. II Seneca ad Lucilium qua ei
 tradit et commendat rationem in
 Legendis Authoribus.

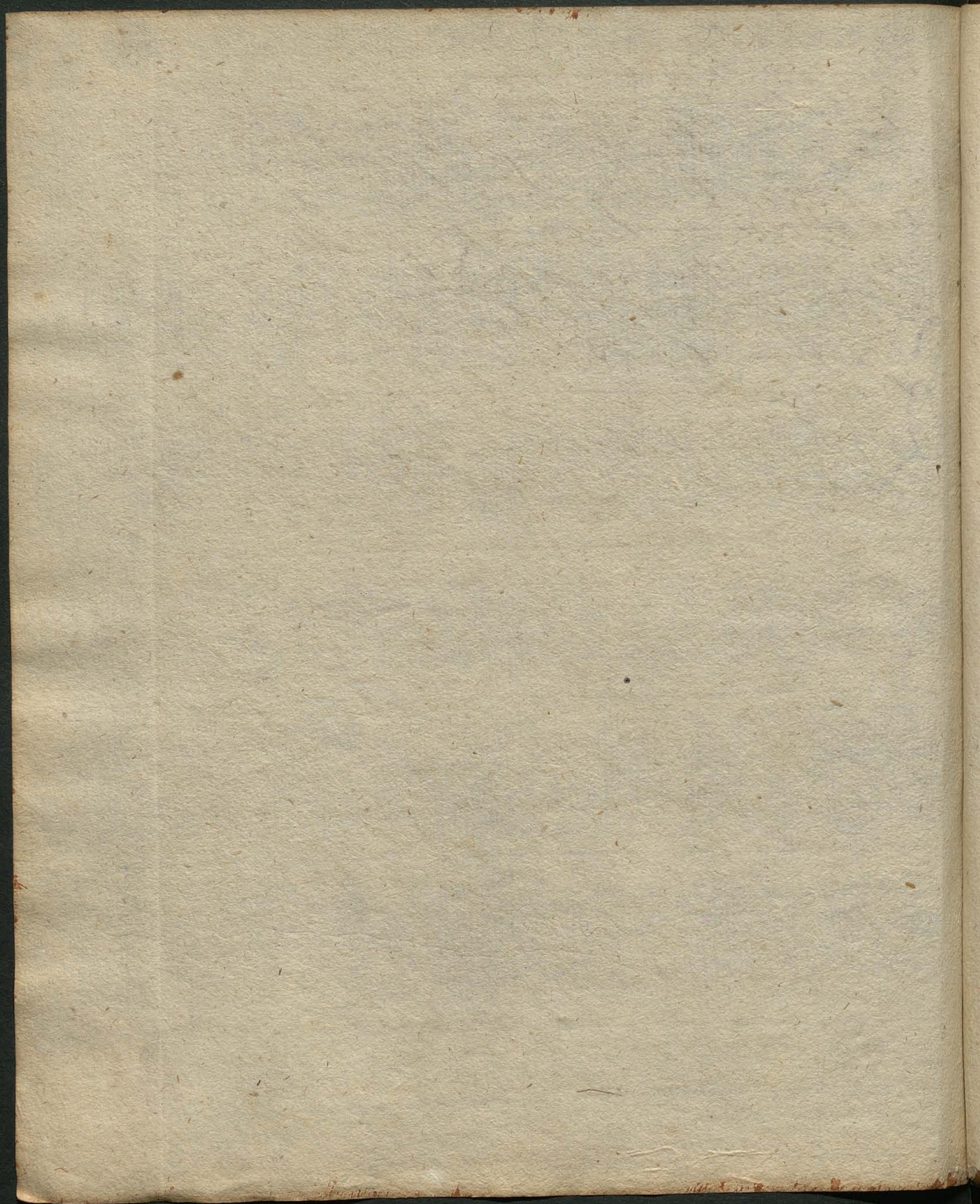
Ex his quae mihi scribis et ex his
 quae audio bonam spem de Te con-
 cipio mi Lucili. Non diurnis nec
 locorum Mutationibus Inqui-
 tarisigni animi iota perturbatio est.
 Primum

argumentum [#] Composita mentis est exi-
simis, posse consistere et seium morari. Illud
autem vide ne ista lectio multos Authorem
et omnis generis Voluminorum; habeat aliquod
ragum et instabile certis Ingenijs immo-
dari et innu-trini oportet, si velis aliquid
trahere quod in animo fideliter videat
cuiusquam enim est qui ubique est in
peregrinatione Utam agentibus hoc evenit
ut multa hospitia debeant nullas ami-
citas. Idem accidat necesse est necesse
est, qui nullius se ingenio familiariter
applicant sed omnia cursim et propter
res transmittunt. Non prodest cibum
nec Corpori accidit qui statim sumptus
emittitur. Nihil aequi Sanitatem impe-
dit, quam Remedium crebra mutabitis
invenit, autem ad Curatorem, in quo crebra
medicamenta tendant Non unquam scit
plantam que saepe transfertur Nihil tam
utile est quod in transitu proicit. Di-
strahit animam Librorum multitudo
Itaque cum legere non possis quantum
habueris sat est habere quantum legas
Sed modo inquis hunc librum ~~quod~~
modo evolvens volo modo illum, fasti-
dientis Romani est multa degustare
que ubi vana sunt et diversa inquinant

non alunt.

84

En jam habebis altare contra altare
Epistolam oppositam Epistolae aequi
precor sententia Judicij atque de forensis
utriusque Ingenij Contentionem ponite
Nec Literarum solum Rei publicae est
toti inconfesso est et Veronem et Senecam
multo in praedio haberi sed hoc a Juges
cui. Juvenes a Vobis caputo an Inglempe
Vestri partus quacumque demum habidne
presumitis sit onstus dubioribus. Ca quid
de hac sententia Epistolae

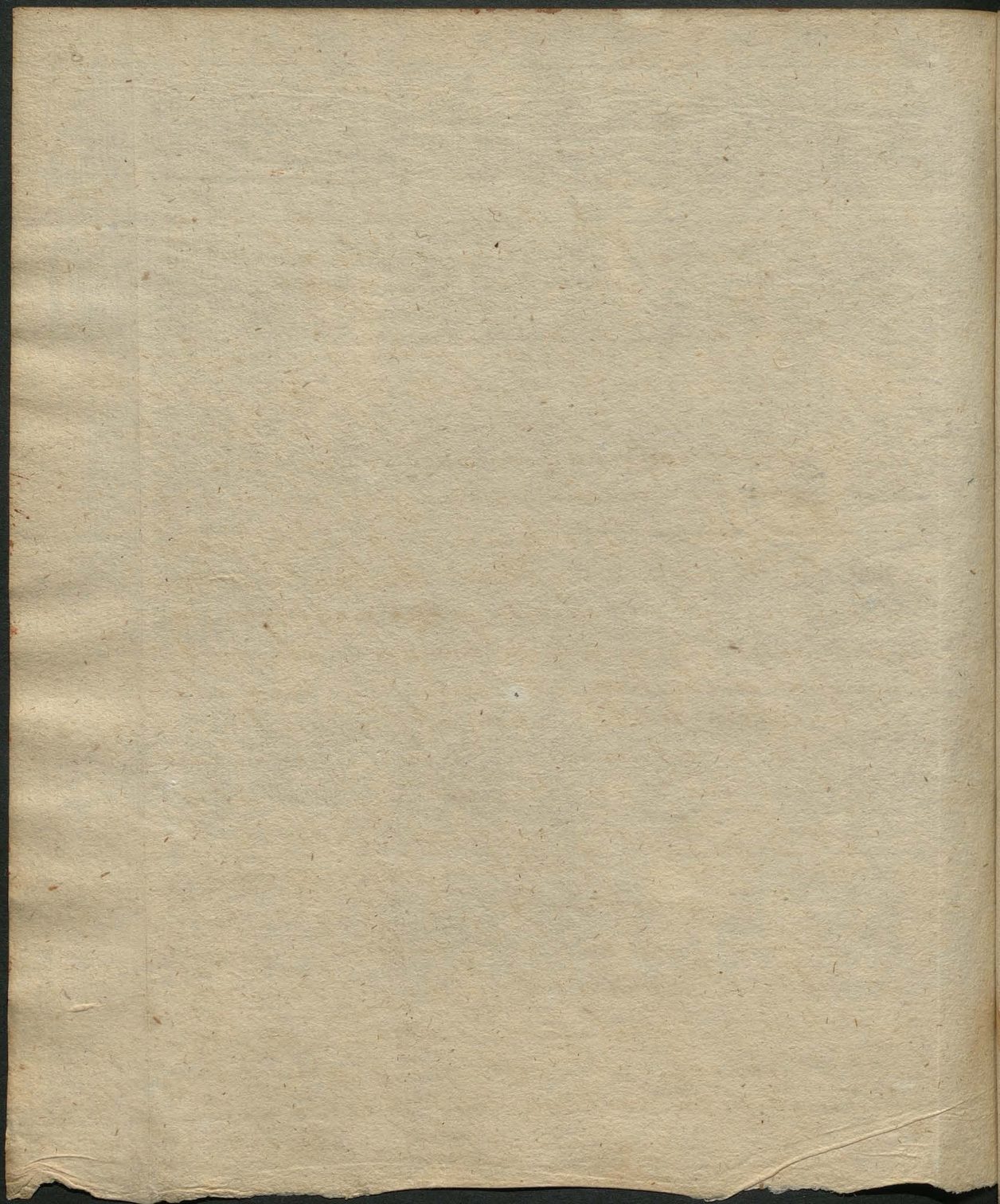

promiślaja zlotorym chyba w s. 1772 s. 170 y m sie
wie dno ser przywitamy, stansie z tu przy
statnim sp. 12 terminie w Ladum eprii
Ludzie stancie o w. dlotorym z yje, dno mo-
menta stodo sp. y waja ta nicek kakt dcyo
z was owa zabawil repleary a ty uag sci go.
Z yje wybity w sp. niny ny nalczym sie tra-
awity zlotorym z asem spog is staly dlotore
stly sakt b. d. z. dlotory rot patly sie dottle
w Sumieniu. My st o Duszym z hawieniu. wy
mesjeniu. Patiec mowit zany ch Tomoch
Kotlyacy. Tam ty y mowyskie de z. sp.
z Libow z z Ladum z nad Ladum woslych zowce
dno ser post. 12 y se maie postow z a dlotore
y yas z awot asu egedere de Domo z u a
C. tak nie tak z dlotory swiata schodli w Bogu
z estly sp. 12 z by wicly z zebie d. sp.
w kretopomney z yje y pamiaci nie d. a
wit z ostare sie b. d. z. nax przy w Serai
W. d. z. igow spowich zlotory tak p. d. nery
p. d. c. y. c. a. y. m. z. y. c. i. a. p. d. c. i. a. y. m. d. e.
p. m. n. e. z. o. t. a. r. i. e. s. i. e. w. s. e. r. a. i. z. k. o. c. h. a. n. y. c. h.
Drai nowich dlotorych iako drow Maed z y m
zowna pod z. i. h. i. e. p. o. r. e. y. a. t. a. k. k. a. t. d. y. p. u. s.
z est d. d. r. a. i. z. y. j. a. c. y. m. d. m. o. m. e. n. t. a. b. n. e.
z. i. z. y. p. o. m. i. n. a. l. b. z. i. e. c. o. s. t. r. a. p. i. l. i. z. o. s. t. a. i. e. n. a. o.
z. a. t. t. e. k. z. y. z. y. w. y. p. o. t. r. e. t. w. c. o. s. t. i. e. n. n. e. y. m. y. s. l. i.
z. s. t. y. t. t. e. r. i. c. p. r. z. y. z. a. b. s. w. o. i. c. h. t. a. k. i. z. p. r. z. e. p. r. z. y. j. a. z.
c. e. p. z. a. s. a. p. l. u. g. o. r. e. u. s. t. a. w. i. d. n. a. r. z. e. c. k. y. b. o. d. m. e. a. n. o.
a. n. s. g. o. n. u. m. z. o. c. k. u. u. b. r. a. s. i. a. n. i. z. p. m. i. a. r. i. n. i. g. o.
w. a. d. p. o. t. z. a. p. i. z. y. u. s. t. e. m. w. a. k. m. l. o. d. y. z. o. l. u. m. z. o.
z. u. m. n. a. y. l. a. t. a. z. z. o. l. u. m. e. m. p. o. l. y. j. a. z. z. p. o. w. a. z.
p. r. z. e. p. r. z. y. j. a. i. a. k. o. n. a. s. w. z. y. e. i. n. s. a. t. y. t. e. o. z. o. n. t. e. n. z.
t. o. w. a. z. y. z. y. m. m. i. s. t. e. z. e. t. e. t. e. s. t. e. z. w. z. y. p. u. s. e. r. i.
c. a. t. e.

86
całk spraus pomianic. Doby mi sie godzilo
Lactyay D. Wm psterwai / s n i a orat / goby mo-
Lna / k p p / lat / z jaku wrecznie wyprosa / Bofkie wy-
petnit / retolubya / z jaku / Perka / pierpluow / cad
W / Rod / zicow / Prad / drcownych / D / z / j / a / u / o / s / p / o /
Legnat. / Jult / ob / t / e / p / t / o / m / i / l / u / s / t / y / y / p / a / r / t / u / w / m / i / e /
D / y / k / i / e / m / n / i / e / m / o / g / u / e / w / s / a / d / a / t / n / a / d / e / b / y / n / a / s / i / e / d / n / a / t /
k / o / n / t / e / n / t / o / w / a / t / d / o / p / o / w / i / e / d / i / a / . / L / e / t / u / s / m / o / n / i / o / r / p / r / o / p / t / e / r /
t / e / s / t / i / m / o / n / i / u / m / n / e / b / e / c / o / n / s / c / i / e / n / t / i / e / l / a / t / u / s / g / l / o / d / t / a / n / t / o / s /
V / i / p / o / s / m / o / r / t / e / m / m / e /a / d / u / g / o /r /e / c /e /r /n /o / , / l /a /t /u /s / q /u /o /d / f /u /v /e /r /i /s /
s /e /d /k /a /t /h /o /l /i /c /u /s /m /o /n /i /t /a /r / . / D /y /w /i /c /e /m /i /n /e / , /j /u /s /t /y /
s /t /e /m /i /n /a /p /o /s /t /a /t /n /i /a /I /o /b /i /l /u /s /t /u /g /e /z /y /r /o /b /n /a /t /L /o /
n /y /m /s /a /k /d /e /p /o /w /r /a /d /a /t /i /u /l /e /s /i /e /s /m /e /d /L /i /v /i /u /e /
w /i /e /z /e /y /s /l /o /w /e /m / . / P /e /l /e /s /y /a /s /t /y /k /a /m /o /u /r /a /c /e /y /
m /e /l /i /o /r /e /s /t /d /u /s /m /o /r /b /i /q /u /a /m /d /i /o /s /N /a /b /u /r /N /a /f /i /s /
b /o /s /t /o /d /k /a /z /a /p /r /a /u /d /p /o /m /e /r /i /g /d /y /s /z /e /z /s /t /u /w /a /
s /z /e /z /s /t /u /o /b /a /b /o /z /B /o /g /u /m /j /e /d /n /o /s /t /a /c /a / . /T /a /k /i /e /
w /i /c /e /p /r /t /e /n /o /s /i /m /y /W /s /e /g /o /S /o /r /a /t /a /k /a /i /n /m /y /p /
D /y /n /i /a /c /s /p /W /m /s /u /b /o /n /i /e /u /m /i /e /r /a /y /z /y /j /e /
q /u /p /a /m /d /o /r /a /t /y /s /u /s /e /r /e /s /u /b /g /n /a /s /t /y /s /u /p /p /r /t /e /
D /i /t /i /d /o /w /i /e /k /n /o /s /e /y /z /n /a /d /z /i /e /j /a /m /i /l /e /g /o /z /n /a /m /i /
p /o /w /i /t /a /n /i /a /a /l /o /b /i /j /e /d /n /a /t / . /T /a /d /z /y /m /W /a /d /z /N /a /y /
w /o /z /s /z /e /g /o /P /a /n /t /a /i /e /s /z /y /c /s /i /f /n /a /m /D /y /j /e /m /i /
D /n /a /m /i /p /o /z /w /o /l /a /z /e /y /p /a /w /a /p /r /t /e /k /e /m /i /e /
a /b /e /d /o /s /k /l /a /s /i /z /e /y /z /a /w /a /s /m /o /w /i /e /W /m /y /n /a /y /
u /h /o /c /h /a /n /s /i /G /o /d /z /i /c /i /a /i /a /k /o /w /i /n /i /e /n /r /o /l /u /m /D /o /
k /e /r /n /e /z /y /u /e /d /w /i /n /i /e /n /p /i /l /n /a /l /a /t /M /i /t /o /z /y /e /d /e /d /u /
z /a /c /y /a /t /y /s /e /f /a /b /r /y /g /y /s /t /a /r /d /n /i /a /t /a /k /u /p /e /r /o /w /n /i /a /
p /r /t /e /k /e /m /i /e /z /e /l /i /s /t /y /s /e /D /o /b /r /o /d /L /e /y /b /t /o /q /u /e /
w /o /z /L /i /e /k /n /y /m /i /w /w /i /e /k /n /o /w /i /n /i /e /s /t /p /n /i /e /b /e /d /L /i /e /
B /o /g /a /p /p /o /s /i /t /z /L /t /o /r /y /m /i /e /u /l /n /i /e /d /z /m /i /e /p /
q /u /e /z /e /i /e /z /y /a /b /y /j /a /r /o /c /e /n /y /w /p /o /c /z /a /t /k /a /k /
z /e /g /o /z /y /c /i /a /w /a /f /e /k /s /t /u /f /s /z /y /l /a /t /w /o /z /z /y /e /t /
n /a /d /s /t /a /u /c /p /r /t /e /c /i /a /y /

87
Czeka naszego szubatem rapie i kosiwie
da sposobnych Perce i stani umiadowa
mych o koscil folgi al' furdle w dmu i na
Nalttem, Keryp i zabawa mysla Bogus
niegdzie szubak tudy WMD Panow pias
plac i uchnimas i iatem y i staukem naszym
potackone, nie bez podicelhy Serca upatruu
Dowod to iest statelney WMD Panow przy
iastni ktory nawet pps erenibus Ep Czeka
naszego nieszapiac ad manducandu panem
doloru i aski swoy nieuchy laue sey uil' yno
wi WMD Panow niebytko i sa pofa
uszy a Capite Demu i mojego Dulcem
odorem bory ale nawet ppsy uil' Li
mny m in erenibus Libo i dem Czeka
mojego niegdzie byla moe mowienia
samby in Persona iat Demu i WMD Panow
nabeky se orowadety i iedzi. Alot i ieka
i acem u na wy i n pulozymy maly scu wocem
i i hanni i nie p i tery waja i iat i tego
snu i a superstes po i nim nay p i od i i
Demu i WMD Panow in i i di u o e t
i i t i e t i s n o t m i n i b u s a p o t y m u s z y
i i e i m g e n e r a l n i e i u p e t n a w o t h e c t n o s e
s e r e u D e m u m o j e g o i a p i s u p i y i t a c i o
i i e m e i o r e f o r t u n a k o s t e t a r b o d s d u t e
i u i r e t a l i u e y a k t o r e y d o n e c s u p e r s t e s
e r o c a t y m i y c i a m e g o p i t e r i a g u e m n e u c h y b i e

F. J. J.

Oratio
In qua Beati Josephi Calasancij Lau-
datur paupertas.

Bene ac sapienter Illi Præstantissimi majores nostri
olim instituerunt ut suis a Sanctisq; aliquæ Pa-
tronis obsequia præstarent et v. maxime ut aliis
gentium terrarumque. Quam illi laudes et n.
immérito et Studiosissimi prædicarent. Cam
quoque ob causam: ut arbitror Schola nostra
festum suorum memoriam Patronor' obsecres
publicis eos laudibus exornare consueverunt.
Quem sanctos laudandi morem; cui potius quæro
quam illis qui in Sanctorum nup. relato factulo-
rum Patre. minis animorum exaltant gaudijs
convenire. aut quo alio tempore magis esse usur-
pandum quàm cum unonua Josephi Calasancij
memoria celebratur judicaveritis. Inane vni
adulescentem licet inopem ab Eloquentia nec
p. etatem a natura nec a doctrina nec ab ear.
citatatione valde paratum esse confitear ut ni-
hil tamen in laudem Josephi Calasancij
Scholar' Dearum Fundatoris proferrem id quod
verò facere nullo modo potui. Itaque mihi
de summis Calasancij dicendum in cunctis
laudibus et v. maxime admirabilem illius
extollere paupertatem: et animi et pupi-
sibi mei est. Ut autem eo quo cepta
numine, ad exitum usq; Deur' red-
Oratio

Oratio, vestre benevolentia Auditores aera me
recreare atque etiam sustentare, id quod ma-
xime, precor velletis.

Tam vos Auditores, ut existimo laudatam in
vra paupertatem censeatis, in qua et non me-
dionis et uer et effectio, et magnus n sine
omnium admiratione animus in contemptendis
Diuitijs conspiceretur, iam vero tam perfe-
ctam tanque admirabilem in Calasandro
paupertatem si placet paulo diligentius
meum scrutemini. Et quem admodum nullus
opus externum licet sit non omnino laudem
sibi vendicat, nisi perfectum; summag ut a iuris
manu apposita. Deur publico ab artifice
ita existit mandum confirmo, eam duntaxat
virtutem; qua rationalis anima honestis
quodam simul excellens opus est; eam in
virtutem et gloria et admiratione, cele-
briorem fuit in qua nihil, quo perfectior quar-
doque reddi queat desideres. Tanto enim ma-
joris pretij quamunque rerum esse credi-
dem, quanto majus perfectionis exemplar
in illa conspexerit. Et certe iam a ipsa illa-
riores illi ut hoc uno rem illustrem exemplo,
et pelles Parrasias Protopenes, Teuatis Ly-
manthes atiq; n postrema nota Pictores
Laud unquam ad ejusmodi gloriam et exi-
stimationem

existimatio nem: ascendissent ut per tot annos
 millia, singulorum ore celebrantur nisi et artem
 perfectissime tractaverint et opera arti sibi
 conformia. Orbi in seculo probuissent.
 Nemo autem dubitare poterit nisi quis forte
 alienum quod a Sacra Romana Ecclesia
 septime vellet, dubitare inquam de Summa
 Calasancij in omni virtutum genere nemo
 potest, res enim et luce clarior est et Romani
 Auctoritate Praeuli et purpuratorum con-
 sensu Patrum probata et per omnes Christianae
 Reipublicae Ditiones, Regna Provincias, Bene-
 dicti Dei in quarti auctoritate divulgata.
 Quare verum tantisper ne veritati tam
 faculenter patenti argumenta conquirent
 injunosum mihi suscipiam laborem, vel
 ut ajunt in sano conatu solem illustrare
 pergam. Cum tamen perfectas Calasancij
 virtutes fecisse minime dubitemus, eas
 bene, ut vel conveniret, vel expediret nobis
 perspectas non habeamus, quare nostris men-
 tibus atque etiam oculis illas propo-
 nere inveniendas necesse est. Atque ita,
 si pauper et talis excellentiam, ad quam
 pervenisse Beatum Josephum Calasancium
 certo sumus, intueni ex animo et auditores
 optatis. ego ea qua meis ipse oculis laudum
 quam usurpavi laudo, Vos vero fingite vobis
 gustare.

quæso Aragoniæ Regnum Beati Josephi
Patriam præsentem hoc loci adesse fongite
illa est, quæ vix ut ajunt coloribus di-
pinget Sancti Viri paupertatem. Juvenis
namque ab illa, quantè: quidnam Josephus
dicere, ut annos adoleſcentiæ primos attingit.
Parentibus orbatuſ magnarum heres opum et
ut ajunt ea aſſe conſtitutus egerit. an ſa-
divit epi imo etiam ſe cuplet et relictam ſibi
uni hereditatem aude poſſederit. an ſanctis
auctus opibus, Tiberiorum: ut a pleniſq. ſeni-
am atq. reverendi rationem, ſeclatus fuerit
an hoc divitiarum cumuloſ, hæc liberationis fortune
dona hoc patrimonium in delicijs et ſeculi
vitijs tamentis abſumpſerit. hæc ex enim
id noſtre adoleſcentuloſ celatè ſapenunero
obſervamus. Verum nihil hoc Josephus
noſter adoleſcentiſ licet nam et animi quædam
modestia et mori gravi Compoſitione
et pietate ſingulari præditus ſalia eſſe via
procedendum: animadvertit, ſimiliter nimirum
ille Chriſtum accenſus deſiderio ſe ſe omnibus
fortuna bonis, ſabens & ea animo ſpotiarit,
verum quod Deo ſpotiarit, non ſpotiavit
modo, aſt ea omnia, ut nudus nudo ad-
hereret Domino, pauperibus quæ Chriſto
in amonibus eſſe non neſciebat, erogant
liberaliter. Hic divitiarum contemptas
hic paupertatis

91
paupertatis amor equidem non illuculent per
exhibet, quantus ejusmodi virtutis Palastrum
sicutator fulsit. Sed quem praedicti pau-
peratis nigrem tum silas cum ei vices, ge-
rege Praxit. Urgettenensis commissis tenuit
Calasancius profecto summum equae ac ad-
mirabilem: et enim n. modo familiam se et
pecunia in pauperes distributa, ita nihil
ut sua reliquum commoditatis esset, paup-
eris quo ad Corpus effectus seclerum. An-
stun dixerit quondam reoratus Beati
pauperes spiritu nihil unquam e saeculi
istius fluvii caduere que venerando bonis,
spiritu quoque pauper evasit glo no sus.
Vultis, quid id factum est. Lib erabo fidem
in eam sed vos cogitate primo atque ta-
alto dignitatis culmine, constitutum se
septum quantum potestis cogitatione
attingite, ac Diligenter scrutemini an hic
saltem debita paupertatis castum, amorem
deposuit Calasancius, minime rerum
Audithores, minime, non illum frequens
famulo r. stipare numerus, n. vestis pretiosi
quid aut splendidum praefere, n. epulas
invenire, non convivium celebrare, non the-
sauros colligere, oculosque implere solenne
Habuit quid

quid ergo queritis a me; reddam: ea omnino nihil
semper faciebat nec nihil tantum. verum et odio
ut par est prosequabatur, nec odere modo veni
etiam magno spernebat animo, quo sibi
esse paupertatem declaravit.

Quod vero eo animo fuerit Calasanctius, dubita
tionis esse locum relictum, invenio nullum.
Quoties enim quisque est, qui animi exaltationem
in Josepho non vehementer admiretur, cum
illum e Patria veluti alterum Abrahamum
Romam, relictis dignitatibus, vel potius dicam, pro
prie, relictis opibus cognatis Amicis concessisse, Divina
ut voci obsequeretur, intuebitur. An vero ex hi
cuisse Josephum nostrum plusquam luculen
tum animi constantis documentum non
mirabimur. cum oblata sibi a quodam no
bili aequae ac potente Italia Dynasta
oculis contenta florentium millia nihil for
midans, ne benefactoris quidem animum
adversum sibi experiretur, constanter re
spuisset. Certe magna haec sunt et Cala
santina paupertatis et excessi in spernendo
animi testimonia. Plerique paupertas gra
vis est, Josephus paupertati proteris que
opum evertat

92

opum egestate tristes, Joseph paupertate gaudens
et hilans plerisque hanc extrema dedit in
iusta paupertas Josephum quodam ab
extremis vite malis et incommodis sponte
recepta vindicavit.

Minem jam verbi faciam Auditores! sed mi-
rum vobis esse subintellegis quod multum
in Calasancio virtutum in temisso ordine
ad hanc unicum me convertentem. Paucis quere
vestra bene actum esse dixerit, hoc enim unico
paupertatis vocabulo et Sapientiam et humi-
litatem et raram vitam sanctimoniam in
Josepho me attingere credo, quoties enim quis
est sapiens nisi sponte pauper, quoties quisque
humilitatis aspecta, nisi divitijs ambitio-
nis fumiti sibi interdixerit, quoties denique
sanctissimus quisquam, nisi Evangelica
paupertatis studiosus amansque imitator
Ista sane in paupere Calasancio omnium
vobis ideam virtutum simul constituite
Auditores, et quod ego male tersa Oratione
tenereque satis eloquio de Beato Josepho Calasancio
pro his vestris ^{sup} laudibus declarare in confidentia
vel malum dicam arrogante, sed amon meo ergo
Scholarum Præf. Ordinem ejusque Palmarum dabo
vult. Hoc enim

Hoc enim vis sentire cupio quod ipse nunc co-
gito nimirum hae Literae et inventa, hae Stu-
dia earundem huius institutorum labores quibus
pascimur nutrimur atque etiam originemur
in spem cara Patriae profuturam, atque et
unumquemque nostrum usque recordationis
impellunt ut ne Patri Josephi Sabasani
laudibus nec Scholarum Patrum in-
stitutis, immemores quandoque vivamus
et moriamur. Quis

[Decorative flourish]

In renovatione Studiorum dicta Petricoviæ
De Impedimentis quibus Juvenes in honestis artibus
et Disciplinis retractant nec n̄ de motivis quibus ad
Gloriam Literarum assequendam exarsant debent.

Centum jam et ultra excedunt anni ab universa Polona
Republica; Studia et voluntatem Ordinis nostri testata
manifestaque habent ubi primò Varsavianam; in floren-
tissima satque eruditorum hominum plenam Alibi
a Piissimæ recordationis Principe Vladislao IV. ad pu-
blicum dicendi munus vocati sumus tum in multas
amplissimi hujus Regni Provincias quasi Colonia
duaximus ac demum hic Petricoviæ in celeberrima
Tribunali Regni Metropoli ab 80 prope annis sede
fiximus vestris ideo id q̄ Juvenes Proavis atavis Pa-
rentibusque notum est. Nost̄ n̄ ne hic arguatis Hu-
manissimi Auditores; quasi enumerata temporis ratio
ne Saborum stipendia a quoquam exspectemus, sed q̄
dulce admodum volupeq; nobis fuerit eosq; Deovere
Studia lanissimè Patriæ ejusque pignoribus hic solum
brevis attinge, Ne non illud, ut facta majorum ve-
strorum Commemoratione quis Patriæ, ac Vicinis hinc
Palatinatibus n̄ gloriosos fructus enubrivimus. Vos quoque
Liberissimi Juvenes eodem pronati modo iidem. Bonas
Liberarum lactandi ubibus Patribus, vestros similes
efformemini. Ad dunt enim non modicum cæcæ
Exempla Majorum magisque sepe numero accedunt
mentem ad fortiter sagendum præmissa suorum
gesta quam Præceptorum Institutæ, sed quid ego
hæc optem cum nesciam quo fato ventum sit ad ea
tempora ubi culturam amoresque Literarum insigni-
atm hæc Respublica adeo deflavit, ut nisi hor-
datorum scienti Virorum reliqua supersentent quo-
(Summita)

aut iam extenuitas aut jam jam emerituras severiores
Disciplinas et artes quaeremus. Nam ut hominum
ae praesertim juvenum hujus saeculi breviter attingam
sistemata pudet quidem et piget me dicere, sed
dicam quid sentio, alij adolescentiam nostrorum
a primis ut ajunt unguiculis se bello martisque optant
alij in Regis Magnaeque Civitas versant bellicas
alij vel struatae Reipublicae modice sancte se se
satos tradunt quasi vero bellum aulae forum Reipublicae
absque Literarum fundamento tractari possunt, Dico
ampleus quod multa est pars juvenum, qui vix ipsis plu-
rimam ignorent sapere videntur, quibus ad agenda
mihi hodie incumbit multi in quam partem ad omnia
ea simul ad anhelantis ea tam multiformi Scientiarum
Generi multi breviter degustant plurima, sed tamen ab in-
stantibus non capiebant. Sicut ai sane recedunt. His ego nunc
juvenes quorum plurima anteverto. Incommoda breviter Oratio ne
alloquatur primo de Impedimentis quibus ad honestas artes
et Disciplinas retardantur perfecte laquei vendam, tam si quod prope-
tero de multis, gloria in literis assequenda cui huiusmodi dif-
feram. In hoc ergo Orationis meae optate venatorum argumenta
quod licet vobis supplicissimis viris minus accomodatum sit, qui ita ex-
cultum habeatis animum, ut maximo ad virtutem sitis invitamento
in juvenum tamen futurum spero quod dum tractabo perficiam
Audite, hores et ea praecurati vestri congesti veluti e speculo adolescentis
nostri Viri Literarum amantes, ipsi imaginem in vobis contemplantur

Atque ut inde proficiscatur Oratio unde tota in juvenum animis
peccata promovere existimo duo sed haec maxima quae faciunt impe-
dimenta status alterum quod juvenes nostri nulli certe scientiarum
Generi se accomodant sed omnia passim et sine delictu uno quo-
dam Impetu absorbere cupiunt, alterum quod tanta de se ipsis
opinionem laborant ut cum primis saltem degustaverint sapientiam
veluti sunt a tamine satulantur misas mox adducto ad gravitatem
seris intuentibus supercilio et quasi totum eruditionis lepore spon-
taneum abria Cogitatione existimant.

Postremum hoc adolescentium genus quia ridiculum est propius dicemus
quia modis juvenes via primis sapientiae attingunt limitibus
quae aut Philosophia addiscunt principia, cum ecce mori suffragis
et Catulliani se solos admodum ceteros quos tota antea quae
tot saecula veneranda est, quos in eadem arena seculi decebare

vident et despiciunt et contemnunt, et sic Divinus ille Plato aut Aristoteles et quidquid Graeci Latini que Scriptores posteritate relin-
 quunt amantur, se hoc solum ludunt sunt imo ne alicui libro de scienti-
 a aliquando displicent plurimumque musae agitant se ipsos
 contenti ad scientiae opinionem comparandam ubi si secus aut aliter
 emendationis attigissent metam, vel tanquam de bellatorum scientiarum
 Orbem possiderent, rejecto currundi itinere primis male ceptis
 herent. Vir angustiss, sunt alij, si manus perstringendi, qui ut
 vel levissimi in Niteris fuerintur gloriam, Teratoceras, affulenti
 mendicando extorquent, quibus si sicut inquam laeva, carnis carnari-
 parum solliciti De vera sapientia ac Doctrinae Fundamento modo am-
 plius qui appellantur. sed o ridiculos homines o summi igno-
 rantissime genus o indignum ingenio adolescente Cogitationem in-
 telligite quaeo Auditoribus quo illud fit quod si. apud Romanos per
 multi patebant et obtinebant sus triu 4 libror. sicut Obi et absque Li-
 teris essent hoc plerumque tumidi isti titulosum cognominatum fa-
 biant re ipsa scientia qua vero et majore probis est expertis. Dantur
 illis Chirographa dantur emendata in Lyceis testimonia, quae docti
 quid credidit, sunt herbam scilicet academi, horti viderant ad flo-
 veris surgentibus gemmis illi famem sola opinione fult, quasi re-
 penitus confusa praecari se non vulgari de se opinione panant ante
 explorandis Literarum victoria. Triumphis verum quidem diffidit a tergo
 absente sunt omnia inveniunt, nihil autem fabulis quam abieci
 Totare rerum sic sapientes agite. Adolescentes et vestram Jenu-
 rantium vestra vitia et errores tanquam alienos existimatis, quae
 lite in quam committere ut vestra solum opinione sapientis sed
 praestantissimos vere scientia gloria insignes consulite vros illi-
 ne et Regulam discendi et plura in vobis desiderant et quam
 multa Populorum vestra desint clare intelligitis. Dico vobis hoc
 in re statuit apellem. Li. Niterum praestantissimos ante tabula
 quam pinxit venalem exponit quam populi quidam de eadem au-
 dit. Literaria Palastra Thronos aliorum perhorrescitis judicia. Per-
 horrescitis arbitros nam habens et veteribus exemplo vos compelle
 ergo simite, usitatorum vobis exponam methodum de forma Corporis
 plerumque vobis ipsis non credentis consultiis speculum manibusque
 effusi castigandis de animorum autem vestrorum formis, nulla
 adhibetis speculorum. Non adhibetis arbitros nam si hoc Judice
 maelorum mentis vestre faciam conspiciunt, si populi sapien-
 tia detergenda foret illud autem ab opinione vestra alienum est. Quae ergo?
 Amittite vos amicos expungant illi corrigant reprehendant,
 et si quid ejusmodi rei vobis prodesse in bello contibit adhibeant,
 et hoc ja tandem amon. Longi roque in eo dabit, sed quos u-
 tandem et inquam ego vos ducobententium voreu id jam nu-
 adolescentes hucor. Ine si male tenati sint vestraque Opinioni
 persimiles illi, vos et Sapientes et scientes judicabunt, obrem
 ferent in auriculas quo definiti et quasi gemminate fult
 Dicio.

Dico confirmati. Et vobis et alijs amicis Leonum instar, aures non in
simpli: multo: in re vera fidem dabitis non secus ac ille
Theocritus juvenis, qui Matij de bellis suis virtutibus narrat, exi:
dere maluit quam vili: et meum me mater poltruum vincere dixit.
Quare ayite tandem adolentes. Vos meliores superate, Opinione
caute in sapientia perquirenda neququam subsistite, vobis
centinuis terrorem punitionis ac maximam studium pestem, desi:
diam vineite. Et tandem quod ego mihi gratulabor, si quid fuerit
ut et vobis et Patrie, etque posteritatis Reipublicae vere sa:
pientes doctique et videamini et sibi.

Hic ego te ad medium perducta aut vela contraherem et
ab hinc facerem; vel tanquam prostrato corde receptus canerem
sed majora nisi manent me Certamina, video enim et
vini bus et multitudine fortissimos mihi imminere Chalanzii
video instabatam aciem suam Phronum ja vestros militum desse:
et in plenum, video inquam illam creditorum cu qui per omne
sapientia scite vagant orbem singula de quodant et hospitant
universa tamen nesciunt sed neque hoc bellandi genus
excuse aggredior quod propositi et prime Auditoris Praetissimi
non possim nisi in maximo animi dolore peremerem desori
istud multarum artium recogito Desultores quorum opera
Constantissima Disciplina in deplorandam prope calamitatem
ingederunt. Verum cum omnes ejusmodi sapientia et singulas
eodem impetu et cunctis feruntur artes, artes vero maximis
inter se distant Intervallis hominum autem Ingenia, cer:
tis et interdum angustis circumscripta terminata, fit ut qui
se ad omnes artes laque perdiscendas comparaverunt aliquas desunt
seriter in omnibus tandem manifesteque peregrinant.

Quis enim et Deos Immortales existimet aliquid in Litteris n. posse
maeri tandem, qui eas ita percipiunt, ut perfunctione aban
tum aliquis deceperant. Tantum abest ut de praeantissima
Scientiarum Concessione Triumphare et gloriari possint quin
ipsas potius Disciplinas neque tractare neque debeat. Tunc na:
vestram ab hinc fidem Auditoris Amantissimi, si per hunc omne
singulas artes Disciplinas que inquam Nam caris contenta
est singulis ut quemadmodum n. pauci in sano dubiti errore ad pro:
movendam in Litteris Gloriam satis superque crediderunt
pri prima illius percipere documenta ad perfectam sonitoni
loquendique Ratio nemi illa continet ut plerisque ita conte:
denda; testatam quam absolutissima gloriata Lauream me:
rentur Quis enim illi prope infanti Aristarchi, Apollidori
Apollinere de re grammatica observatione quid illa Var:
ho qui Cully summa Commentaria quod Palemonis
Dudemi meli

censeant; quibus quid dicendi emendatque facultatem soni...
 Condi illustrent, et a te prius absorbeat qui alyia ex im-
 pensa Praeceptorum Quid colligere vellet. Poerumpentor. Dem
 alius Ducatur quaptus in Divina illa Poerescit gnd la-
 bel sit exhaustendus via ego mente attonyo. Nihil hic de
 ingenio nihil enthusiazimo loquor sed de ip... Duntaxat
 precautionibus quibus Poeris ad artem revocata continent
 Per Superos qudm Jimmensa prope existit in haerent, longe
 quid venim, illo rary poemis, iam chara d'eng, quid id est
 dicendi, quid Ornamenta Verminum, quid rary genera
 quid d'Imum Leges Traquis, quid d'ymes quid d'ym ambus
 Colhar nri prescripta in d'ym, dare utiq, illic sup exand
 sunt qui ubi de Poeris, facultate gloriari possidentur.
 Jam Oratoriam expndam, facultatem, quem ad-
 modum longe lateq, exulat in confesso test. Sed quantor
 demum negotij quanta laboris et fluentom, d'atione
 nri, instrumam partibus. colombus ad umbratam ad fidem
 metar, loq, uorabatam argumntis, d'io positam Chema-
 tibus, vestitiam penidit, tenut am contrare. Tanti est
 o. Juvenes tanti negotij ut cu Orator maxime in-
 genio ac memoria, qm parat us esse debeat, prius se
 illi quam abs o, ut ipsum d'uscarn, mereatur con-
 senescenduzm, mte jam prastantissim am scion
 tiarum. Auto sopulam, mitte geometriam, Mathesim
 algebram et trage, jam multitudine jam na-
 dura ipsa gradat. Disciplinas quas si ego recusarom
 tempus me deficiet, si vos defecere cuperetis prioris
 mundi etas, etas a D'is Immortalibus optanda fiet.
 Quid ergo dicetis adolescentes, cum quibus in quibus
 vides tot tantis, q, ergo, imo, difficultatibus ut omnibus
 erigere nri ad facultatis in una earundem excellere nonas
 arquam erga me quid vos bonis literis munus, quithere,
 exhortor, quidquid tanquam abest. sed Socraticum illud ex-
 pandit amq, Oraculum se ipsum probe neperre et ad
 unyem explorare quid possit. Et dolescentes oportu-
 num est, nec inquam suo pedo quam ingenio
 se quif, q, met labor. Ductm ipsa est d'plentif
 sequa nri mentem et d'gam us quo iny, d'ro
 sapib in eo insudandub ubi am d'ere genio,
 aspiciant

70
auspicante Nabige et Inpasta fortunantibus nuptis
rebellis. Appolline et Saturno va ex cellis emi quibus
sua agro daret aut erit et torpet aere. hoc populo
De Ingenijs hominum quod De situ Natura
mille Ingenijs quem hinc inde non omnia sunt
omnia bellis ita q. aequae feraces ad iram sunt
humanae mentis. Respondi se Genium quos cur au-
nifera et Genij Indiarum ferio quid Unione
M. n. p. d. h. g. papiscamus quid abibi erant
puns. Thermis. Salubrium aquarum fontes quid
Syria, saccat. hoc minimum ac longius feram
Iny ulorum Simata ferio. quod diverso ad
suff. aspectu non unum quae bellis sortita est ha-
bitum non una ad semina produenda vis
tulerit ita credite diversam humana quae Inge-
nia, utiq. et quem admodum terras partes. Virtute
locorum sua differunt ita diversa inclinacione ani-
morum humana Ingenia distinguunt. Hinc est
quod Arabijs melles et versis pellis vocaturus au-
ropeos graves et constantes. Graecis Fraudulentes
et perfidos. Hinc alterum Mathematicis dicitur plura
asperit nix ad dicitorem hanc ad Philosophis Gen-
tem latrones comparatam illam in Docti excellere
aliam autem vel rarus ad picturam natum hunc
spirare Martem hunc Insuper et avaritia se-
stantem, nemo autem est vel rarus ad modum
santa hominum multitudine conatus est qui aequae
ad omnia comparatum animis Deo etia immo-
tatum munere sortiret.

Quare perorabo jam ad Genes sed laudabili M. de
Densium vobis adueam institutum qui aut
puerorum Ingenia explorarent dicebant in quin-
dignas sollicitas et obprobant quo nimirum studio
suis oculis coniectum in danderit eo nature
in strictus de Parentum voluntate pellerent
utinam vero utinam haec apud nos fieri videremus
nimirum Ingenia suo accommodatam quibus trip-
daret et abundaret. Felicitate Vitis praesantissimae
abundaret omnibus ad pacem et bellum per-
fugis.

fugis et ornamentis O! favores hoc Imperio
 Litterarum his quasi nudis vestrum expendite
 et afferte censum, tu ab quidem vobis ex
 spectari p[er] vos veritas Litterarum mundum officiat
 quicquid evagant circumferre oculos e[st] in quibus
 pateatque meam offusiss[im]e. Demum vestra Na-
 tura in gr[ati]a contenta ea quiescendum statim
 O! vos fortunati si qua vobis possidet laudem
 Natura indulgentia ad eam solam contento
 studio, etiam non O! strenui in Litterarum
 Palæstra Committentes.

In Oratio

In Promulgatione Societatis

Quid mihi isthac Temporis Paupere sollemni
 Inaugurationis vestrae die Societas M[ag]i-
 strorum generis Republicis vos praeparari expectem ecce
 ad primam mentis mea in tuum illi se
 mibi cogitanti ostulit, ut partem de reip[ublica] nostrae adeptib[us]
 referrem gratias, partem quidem capessentibus
 officio saltem plenamque bona voluntate gratulati-
 onem insisterem. Et sane per proportionem res mihi
 vis a se utriusque harum partium quomodoque
 satis facere, nisi me isthac loca isthac per magni-
 tudo ad proponeret atq[ue] ad meliora revocaret, ita enim
 ego cogito nihil me huius tanti quantum sum Cre-
 ditur donec a turum partes quod ubi primam esse
 Civitatis istius atq[ue] reip[ublicae] usum, nimirum, si Vir-
 ginem Sanctissimam, Republicam nostram Regina,
 Divinitatis sacramentum, Plestem gallicam, Thestium
 veluti carissimam prospiciamus, directiones quae statuerat argu-
 mentum, Hoc pietas, hoc gratus ergo Dei parentem adimus
 hoc nostra exiunt et imperant obsequia, verum hic sic
 quens vestris conspectus Societas Christiana hoc deus sumus
 Vobis Corona ab illis mihi dicendi, genus, propterea videt omni
 et pene audire voces vestras, confortant me, ut de optimis
 huius Republicae moderamine de optimis ejusdem Re-
 p[ublicae] rectoribus

78
Rectoribus, agere contra am obsequas tanto per voluntate
vestra, Auditores ac quid mihi impositum n' absq' voluntate
sentia perficiam dilendo. Neullquam satis esse laudis
capessere Magistratum, nisi sciam si legalis ve sit
intelligere eo quod scatur si enim temere homini no q' in
profunde hominibus dignitates n' homines traduntur di
gnitatibus nihil est cur ad vasa futurum spectemus Ma
gistratum. Quod vero a pensis fieri amab' Auditoro
qui uniuersa Terra Magis iudicem ea qua constant
tabula idem ego officium ne vobis molestia mihi
onus sit Oratio brevibus quantum potero me expediam.
Nemo est qui ambigat Auditores ita ab optimo iustisq'
sagientissimo, vel Auditore provisum esse ut prior
causa qua ad publicum universi decorem perti
nere videntur certam ipsis etiam promissus provisum
esse legem ne inquam esse Natura ubi impet
Divina penitus humanaq' fauile mater gressu in sam
ipsis bellis duces non absenti tempore. Quid enim
inquis vel cogitari potest, quam hominem Deo
statum effluem, tam ampla praebeant lib' vobis
ne divina, optimum verum etiam humanam lege q'
arbitari profecto si passim omninoque insolente volun
tate quaque iniusta inhonestat patere licent' capi
vel Auditor ut tanta nec confusio perpositi etia
vita vostra potest movere rener aut animi qui di
vinita excellent' particula est imminuto datum nobis
queremus; Habere jam ingens animi nostri potestas
iam humana societatis postulabat ut ad ejus modum
normam qua vivimus quaq' regimur quanoq' ne
ceptum foret Atq' utat in hoc vel ejus modi
ab omnibus in commune consultatum erat
ve videlicet Regnum Civitas aut Res publica
desudys cadibus, ac perenni veluti bella
miserissime descrypta foret, ac denique, ne
inpune scelera in curiam perniciem s' grassarent
in illud s' q' q' fuis

erique Jus quo Superum providentia, uti permisiu
 est ita in ipsam congruarum, multitudinem transla-
 tum ut quidquid edepi statueret praescribere confirmare
 licuisset sed singulis rata acceptumq; auderet

Sed quoniam ea est humanarum rerum vicissitudo ut studio
 novitatis illecti estolice sanctissimi aboleri cupiamus
 etiam ipsa antiquitas tanti opinionum sententiarumq;
 discriminis pertesa summam administranda Rei-
 publica aut pluribus e vulgi numeris electis, aut
 uni qui laude justitiae prudentiae sapientiae ac
 virtutum omnium excellenti genere collocandam cen-
 suerit adeo ut humanus ille animus qui Deus etiam
 resisteret si posset se alijs pari animo conditione
 utis rogandum Quendum summa pace ac quiete
 permiserit. Et certe pulcherrima haec omniaq;
 pervestusta consuetudo, mirabili quadam Deo
 providentia ad haec usq; pervenit tempora, ut
 si totum peragrari Orbem ubiq; septor legibus
 Imperio subditos hos inquam regere illis obsequi
 advenies.

Sed haec queso animum convertite Auditores et
 quanta ego cupio attentione favete. Si forte Im-
 perium Regnum aut Respublica ab ipsis ut lajunt
 radicibus erigenda vobis incumberet cui honorem
 Imperij cui Regni floniam cuius auctoritate
 Respublica putaretis. ille ne? qui scelus obnoxius
 rapinam plenius crudelitate execrandus illene?
 qui impietate

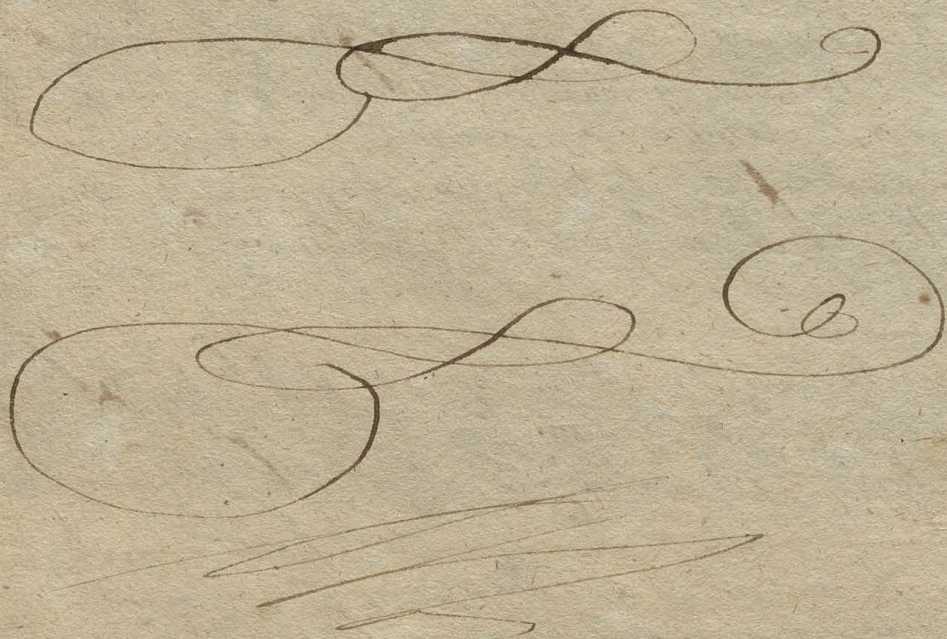
qui impietate factus sensilio invalidus avaritia sordidus
ille ne. Deniq; qui bello infelix pace languidus ac molli
cum ego ne Imperio vel Regno sed ne homine quidem
dignum censeo, praestantibus magis, nulli subesse, quo
unus scelerati impijque hominis latrocinio commune
aegre ac privatim bonum tradere deumendum?
Si enim boni Majis traheretur, ne videre solum quid
agatur verum etiam providere quid futurum
Sub quid obscuro res acturus est ille qui sensilio
destitutus nec presentia quidem moderari ac
manu tenere potest. Quid ultra si ipsi quibus tutela
Reipublicae commissa praecipimus. Danda opera ut juris
judiciorumque aequitate neque tenuis res per imbecillitatem
circumveniant, neque locupletioribus, ad sua
Tuenda vel recuperanda. Ut invidia quoque precor tantis
medicina malis, a Principe qui potenti avaritia percitus
aliena sibi commoda coarctat et qui se fultorem
Curatoremque futurum jure jurando sponderat publicis
privatique orarij raptos libertatis oppressor vitae
deniq; suum insidator merito est nuncupandus.
Ab his impio et audithores, ut ejusmodi hominibus
quandocumque honorari, admittenda Reipublicae rem
mittamus, quis enim non videat quae quartaque
rerum Publicarum sint vires ubi consulti atque
improvisa unus hominis electione omnia misera
infaustra conturbata et lues et semper publicam occupant.
Jam ergo abunde intellegitis Audithores qualem Regnum
Principem

98
Principem Respublice moderato rem exigant nimirum
in dignitate, opibus aut felicitate praestantior sibi
venit idem ipse pietate, justitia, sapentia, animi
denique fortitudine ceteros oportet antecellat. Ta-
libus profecto si a natura, Dyoq, ornatus mune-
ribus sumpserimus quid obesse gravius optari cogi-
tanq, potest quid in vita jucundius possuen certe
si humana mentem terrenis liberatam facibus
ad Superos quandoq, transire non quideret, vel
sola tanti Magistratus illius a voluptate isthuc
Corporis munelet ergastulo haurit linguam
exitura.

Et hoc est quod in sollemni inauguratione vestra
Officiales, mentis omni tanto. Audio a nobis que
scitum est ut praegrande hoc multo que ex
attentius in omnibus saeva quia Mariana Corpore
Ministerium qd committeretur de quorum con-
gubani pietate & morum innocentia dulci
comig, a fatalitate quam appime constaret
Uti vero Deor, pmo salutem providentia no-
stra etiam, certent qd tam sancti, ceteris guber-
nacula undique, commondatis optumisq, mo-
derationibus, tradita suspiciis. Vobis Sodales, Manu
unaq, mihi, ex anxio, gratulor qd in delict
Imperij, vestri glorian, pfectum esse quorum
nihil laudabilius modestia, nihil pulchrius, consilio
nihil prudentius summus expertum gaudeo
pfecto imo etiam superabundo gaudeo
Vana sp

vana spe periculis ejusmodi hominum regi-
mine honorem Mane in dies propagandam.
Et jam ne mea vos ultra moret Oratio finem
dicendi faciam non prius tamen quam son-
gubus commotionibus nostra primum interesse
ne dum sancti obsequii parereq; moderantibus
verum Reginae felicitatem Mane illa fide
quam spondimus illo omnino quo juravi-
mus altam honoremq; desideris ac con-
tentione maxima propagare Dei.

Finis Coronat Opus

SALUTATIO

Celsissimi Tribunalis Regni

Si Dea illa Themis quam justitiam appellamus humana
nam induta naturam hic praesens videret. Ego autem
hoc loci constitutus jam numen illud jam Vos summi
Tribunalis Regni Judices una oculorum aere intuitus cogere
ut in verba aliqua erumperem, profecto aut hoc o here
solui. Dum itaque postularer, aut suspensa medita
tione, foretrem aliquantum cogitans n. qui sed ad quem
primum verba faciendum mihi incumbendo. Verum
quid ego haec loquor emendo errorem, simulq. repeto in qua
Dea illa Themis mortalem vestita labium id hoc quo
versat. Quod Caesarianum convorsaret, atque haec cetera qua
dam Nomina Vos Illmos intueretur Judices creditione
re precipitis quid. Ma verum ageret, dicam primo
intuita tot tantisque e medio gentis. Plena
lectis semos Plis ceu miraculo quodam altonita stu
peret ac tandem v. ipsa sibi de tantis gratulari
Judicibus a. alius Pratorum Glorificem hanc sed
tamen jucundam mandaret Provincia. Hic ego
me

accessabo vobis Illustrissimi Domini nimirum quia si qua
modi rerum ac temporis Occasione vos inter se habet
ac iustitiam constitutus essem in oculis quidem
adhibesque vestris sed tamen in vobis Illmi Domini
ast primo Serenissimo Potentiarum Regi Augusto
tertio ast carissime vestrae nostrae Padua, ast cele
berrimo huic arcopago ast tandem ipsi iustitia
De sanctorum Actione iudicium gratularer
Principi quidem erga quem Fidai et obsequij mille in vobis
mille in majoribus vestris dedistis infinita Demum
in postea daturus estis documenta. Patre cuius Vos
Illmi Domini peramantes Croes et habemini et
estis arcopago huic cuius estis praecipua ornamenta
ad mundum prope saeculorum è millebus lecti iustitia
a qua praestara fultura et praesidia audita. Sed praes
Illmi Domini hanc a me salutatoris tractari forma
permittite liberabo ego fidem meam redamque casus
an merito ab hac Dignitate vestra gratulatione
obtinendam.

Atque primo si ego Illmi Domini presumerem ejus
modi honorem vobis gratulari multum profecto
imo etiam plurimum De Patria germanaque vobis.
Differem

Excellentia quae enim hoc noscat quod ad auge[m] Illmi N[ost]ri
 Vestri nihil adhuc Themide mutati estis imo quis tam pe-
 regnitus est ut non intelligat quendam, Vos Illustrissimam
 Domini vestra huc Acrepago ablutistis decorat, ut pote
 è Cathedralis. Siquidem V[ost]r[um] Illustrissimum Seminarium
 Nobilissimum, & Palatinatibus Terrisque vestri Judices
 Praestantissimum, cui praecor me non temeritatis ar-
 gueret si affirmem isthac Judicium Authoritate
 primo Vos Illustrissimi Domini honoratiores factos
 maximus hic error meus tum a Vobis Illmi Dni tu
 ab omnibus laud impune dimittendus fore & ille cui
 non ego sic existimet qui probe n[on] intelligit quomodo
 modum citra ejusmodi Authoritatem, praecipua
 summa ingentia Patnae Vestrae Ornamenta semper
 exatis et adhuc futuris estis.

Quo sicut ab hac Scitissimorum Hospitum conditione et
 admoneri me sentiam et prope est ut audiam oburgan-
 tium voces pace in omnium, ac imprimis vestra Illustris-
 simi Domini Decem audenter ad Excellentiam N[ost]ri
 Vestri nihil ab hac Judicium potestate accepisse ego
 in castimo n[on] ideo vos supremo huc admoto Judicio
 ut justis foret sed quod Civis et subditus Patnae &

Cathedralis

inhabam vobis Justitiam credidit, ideo tantis Viris tot po-
pularum commisit Judicium nihil ut ad Excellentiam
nomini vestri ab hac Judicium potestate accepit
nam ego iterum sic existimo si Vos tota Patria dicat
et adoret Illustriſſimos, a quid novi est nomen in-
celeberrimis ab originibus vestris ejusmodi nomen
posseditis ac tandem Vosmet ipsi, genere virtute
mentis nonne semp Illustriſſimi estis hinc est quod
e Palatinatibus Terrisque ad hanc Judicium
Metropolim tanquam principia missi estis lumina
ut portetis nomen coram Regibus gentibus et
Episcopis Terrae Nihil ut adhuc semel compelle
ad Excellentiam Nominis Vestri Judice Illu-
nihil accepit quod & a me & a quopiam gratula-
tionem exigat imo si liceret sorti vestra ut plu-
rimum ut pro salute universorum pro publico
Convenium bono vosmet ipsos tanquam victimam
Abutistis Illi Domini sem Familiam, Domum
Liberos, Amicos fortunaeque vestras et haec magna
satis jactura, est Abutistis Illi Dni nullo re-
dimendam & aequandam pretio incolumitate
vestram uribus amicorum fatigandam. A hoc longe
magis Dicitur

est. Absolutis Illustrissimi Domini vestram ipsam qua nihil la-
 rior, vita^{rum} et sanctique Discriminibus laetandam, et
 hoc jam, quis n̄ maxima putet esse Detrimentum
 Quid vero dicam illam in decernendo vigilantiam
 quid importunas multos preces et causas quid insomnes
 noctes et vigiliis et pene vestri obuscaminor scilicet
 maximum credo, quid illa molestissima in continua iustit-
 nae Judiciorum presentia assiduis ad Dam etiam
 quod subintelligo quantam Illustrissimi Domini capemini
 incommoda ubi Humanitatem Vestram Orationes
 quoque vestras ac praesertim hanc meam male teram
 patimini. Equidem vos Illustrissimi Domini verius hae incom-
 moda capemini et sentitis quam aliquis suspicari possit
 non absre tamen si ejusmodi: honorem vestrum tantum
 non oneroso illi in tricesimis labori ac carceri dimissum
 confirmem. Istane et tanta verum fortune sanitatis,
 vita denique Detrimenta Damna, Discrimina, vobis Illustris-
 Domini, ego gratulor tantum abest ut malum hunc
 excedere atque in solitam plenisque Orationibus perire
 Annua Audientem

quam importunam; auribus Orationem afferre. Quare
 ne sumitis ad exitum usque, mea Decurrat Oratio in ter-
 misso salutacionis Officio restat jam precari vobis.
 Illusterrimo Domini, Sed precabor proximis Sere-
 nissimo Regi nostro Augusto tertio ut tales tan-
 tosque Viros ad gloriam Regni sui a Dijs postulet
 Immortalibus, postulatos delegat, dilectos, primis
 admoveat fascibus. Precabor Carissimo huic Patrie
 ut ad multorum invidiam, Regnorum tales se quan-
 doque gloriatur generasse Viros quales Vos Illmi
 Domini et vultis et veri estis. Precabor hui Sacro
 Areopago ut ad integritatem Justitiae tanta
 quem admodum in vobis sortitur Celsa et presidio
 quotannis sortiat ipsi tandem precabor ut talia
 ad judicandas populorum Causas falo nobis Domi Hat
 nomina quatuor in vobis Illmi Domini exponimus
 Et hic jam subsisto superesse non mihi conseo ut
 ad Te Illustrissime et Reverendissime Tribunali's
 Rji Presidens quammaxime populum hoc loci Deprecor
 indulgentiam

esto quod informem hanc Orationem auribus obstruere non
 dubitarem esto quod a gratulatione presentis Dignita-
 tis Abstinerim. Ego enim ac mecum integra Phocidarum Pa-
 rum Provincia majus aliquid in Te Illustrissime
 Domine Admiratur jam puberrimas Meas animas Tuas dolo
 nescio quibus n. dignis honoribus jam in Ecclesiarum
 Dij. precitata Amp. menta; jam virtutis Tuas Dysho-
 minibusque manifestas. Et haec sunt praecipua Tui Orna-
 menta qua a nobis gratum obsequij pignus estorquent
 Votum. Itaque conveniret Tibi Illustrissime Domine
 qui in hoc Sacro Arcopago prior Lege Ordine Statu
 vocatione habens primas etiam e solio Regni nostri praerari
 Dignitates sed quorsum haec cum et nunc pro Regis nomine
 appellaris. Et Volo Ordinis mei Primatiam Tibi Illme
 Domine offerrem purpuram sed quoniam etiam haec Voto in-
 deret enim aut hodiernum Epem falo velle omni aut ser-
 nimis oventura vi deret possien; Praecarer Donique extra Pa-
 triam maxima, queque subvella Verum quoniam haec
 Republica jactura fieri, tansi Vni absentiam illud ergo
 est qd praecor

at inquam Illme et Reverendissime Domine quocumq; &c.
Jam ad Te Illme et Excellentissime Domine Tribunali
Regni Mareschalie, mea se se convertit Oratio & quan-
tum se Illmo Romani Tui obligatam scribis et facta
Provincia Nostra cuperet ne dum tibi ipsi, ne dum in hac
Lectissimorum Virorum frequentia ut in facie universi
terran in Illma de Placis consorte Tua Fundatorum
Te nostram habemus Te ipsum Illusterrime Domine
Autorem ac fautorem noster veneraturus Ordo, jure itaq;
vindicare tibi debet Potestatem nostram qua mox sponte pe-
romus nisi ad manus nobis esset quod Te dignum Vir
Illme censeretur Precarer tibi Illme Domine primis
in Patria honores sed jam omnium in Illmis ab originibus
tuis satur es qui a septingentis jam et ultra in hoc Re-
gno annis non rupta sena in Senatu president in mini-
sterio Regni versatur in Praefectura occupatur
Precarer Illmo generis et Nomini Tui claritatem sed
ad quod haec nihil mihi addere possum quam si dicerem
Te Illmo Potenciorum sanguine natum, hoc enim vene-
rando Nomine jam omnia Claritatis et Excellentiae ge-
nera comprehendis. Precarer incolumem vite Ducturum ac
sed hanc etiam non Regata dabunt Supponi utpote
in Deum

Ceterum Ordinis pauperes munificentissima Providentia
 Domini illud et ego quod opto Vestre Regale Te ac semper
 miretur futura posteritas qualem Vestram aborigines Tuos
 in Te habere nepotem, qualem Patria Tiberium qualem
 Majestas Regni Columnen, qualem Rex Mini verum
 Senatus Consulen, Palatinabus Legatum summa Cra-
 torem, Tribunat Mareschatum, Libertas Tuborem
 Lex Defensorem virtus omnis cultorem experta es Te
 Hoc Illustrissime Domine Patria Senatus, hoc Populi
 Clientes, hoc Provincia nostra Scholarum Patrum, a
 Superioris precatur, et expectat.

Vestram tandem summa Palatinabus decora brevibus
 hoc enim vobis omnibus acceptum spero, ac deo Majestatem
 scio ego Genens nominisque Vestri vobis claritate scit et
 Patria, non meritor vestrorum sapientiam ac multitudinem novit
 et hoc Reputat video putcheri mor virtutum aumen videt et
 Superiori. Faciant ergo Dii Imortales ut in hoc tot tantumque Vestri
 Ornamenta quibus impletis Patriam impleatis et orbem, ut
 tot saeculorum iudices sum, quod vobis Persona Chastus Dea
 precat Provincia quod veni vobis nobilissimam hac precatur
 Invenit. Dii

Scholasticæ
Compositiones, varia in Materna
scriptæ et c. &c.

Salutatio Illustrissimorum Comiti Jussu De Brühl.

Invisisti Urbem hanc hospites gratissima ac simul omnibus
hic Patris Civibus nec n. juvenutibus Scholasticæ Officia
Salutationis indicisti si enim verum est, quod magne
Austriacis Viris citra Salutationem demittere nefas sit
crediderim ego qui eorum magnos Titulos, aut modesto
relentio aut proclumida sacidurnitate non salubant
Nos Juvenes Illustrissimi, magni in Patria hanc Civis
magni Regis Poloniarum Ministri Patri inquam
vestri fertis vobiscum effequam quam in vobis obte-
vel quantum scribitis permissis veneramus pecc-
omnesque vobis ut comite fortuna iter hoc p. gabis ad
dandem magni Genitoris summa atq. solatia
virtutum etiam splendore posthac maturis res Re-
gnum huc Illustris.

Salutatio Illustrissimis Comitis in magna
Jussu Lucei Ministri et Mareschalis Juncti Regni

Diem adventus Tui *Mustissime Dne* eo celebriorem
 eoque Latiorum nobis esse credimus quo penitus ad ve-
 rustissima Nominis Tui Planitatem atq; ad ingentias altissi-
 mas Tuae Ornamentarum contemplatione solam verid-
 itatem. Oculis usurpanda accessimus. Praeterea enim quod
 Transmissi *Mustissimos* *Christophor* Nominis, visus ut unum
 ac meritorum verus sis et habere hanc, accedites Di-
 gnitate Tuae veneranda existimatis, una Oculorum
 aie et uno verborum animorumque cultu adoranda
 Dicam amplius *Mustissime Dne* plura in aerae ue-
 ris in Te uno, nobis exhibent Decora, sic ego enim arbitror
 ubi Te cor, animum, ac os *Serenissimi Regis* nostris
 intueor in eam et temere cogitatio nemo accipio. veluti Te
 Regem, aut Regem nostrum, in Te salutari, ego namque
 adhuc arbitror, ita Te *Mustissime Dne* amore et regni
 fidelitate *Principi* nostro ad dictum ne dico conjuncti
 esse ut quocumque sub sole quocumque Terrarum verseris
 plaga nec Te a Majestate nec Majestatem a Te Divina
 existimus. Quare ne majori solam *Conder* fugere verum
 epam

qua tantis competat Summibus reverentia, ad Te Illustrissime
Dne salutandum accedo ubi praefulgent non minus tui
proque illa qua ornatus es Authoritate modesta ver-
borum: citra in parsimoniam / Oratione capio et
cum nihil toto animi mei votorumq; oratio Te ipsum
Te, uti fructu contineam: hoc saltem in pignus
Reverentiae tuae ratum habe Testimonium, nimirum
quatenus Te integra hae Respublica colit venerat
admiraturque Virum, talem Te in annalibus
Regni lectura semp legat posteritas
Ity sus Latinus seu materis Epistolae
Latinum in genere Demonstrativo.

Epistola I Amicus, amicum petit ut sibi Patrocinium
ad obtinendum honorem Publicum.

Vetus Me tuus amor ac insignis, qua me pro-
genis benevolentia scribendi ad Te et animum et
spem in me confirmavit in re etenim tanta qua nini
Tuo subin valet Patrocinio nemo mihi amicor
venit ac potentior occurrit cujus ego suffragia

vehementius postularem. Tecum ergo rem tractabo
 eandemque a Te optineam. Datis numerum operam
 qua me Authoritate Tua Publica alius admittas. Di-
 gnitatis; neque petentem labia superbia arguas, imo
 vero Studia mea quavis Patria prodesse cupio lau-
 daveris. Si enim bonus quisque Anus res omni un-
 prius obsequia Reipublicae, anteponeat debet, certe in ejus
 modi conatibus, si me tu non reprehenderis, jam aequo bo-
 norum omnium Versum Sententia, omni fastu abo-
 lutus sum. Hoc ego a Te peto, tu gratiam a me pro-
 stitabens mentem. De qua neudiquam diffidere debu-
 cum me jam pridem totum Tibi subegisti, et quan-
 tum maximis Parentes suis debent Sautoribus tantum
 a me et gratias et obsequij exponeris semp. Vale.

Responsoria ad Precedentem

Quod tantum amori meo ac precibus erga Te Stu-
 dio tribueris ut operam meam hoc rerum Statu
 Tibi profuturam evocaveris et confirmasti, vobis
 nobis sciam amicitiam et nova quaedam lege totum me
 Astruisti.

###

ut majore te posse hac citare pergam vehementia. Idcirco
 deentibus in obsequendo curam, commo nitum te tu volo
 ne hac mecum amplius utaris formula, qua te stien
 tem mecum dicas, ingrata enim mihi vox ista est multo
 dumque ab amicitia distat vocabulo, imo si centies
 scientis nomine quidquam flagiter sonus impetra
 tis si amici more omnia. Ca publicis Magistratibus,
 nihil honorificentius teque dignis suspens
 quam manus Cancellaria Regni quare ut tibi
 Officium hoc mandaretur multa de te cum Prin
 cipe multa cum amicis nostris communibus lo
 cutus sum, imo rem, eoque deduxi, ut n. sus pira
 modo verum etiam certo sciam id tibi facile nego
 tium successurum. Favisus denique sum, rebe
 menter, ut intelleari quantam Optima Vin de te
 existimationem habent, quorum quorum si tu adyso

